

๓๐.๘

เล่ม ๑

วิชา วาดเขียน

การเขียนภาพ
การระบายสี
การร่างแบบ
ฝีมือ

๑
๓๕๑

โดย นาย ช่าง สีสรรคน

ก ๐๙๑๖๖

วิชาชาวดเขียน

การเขียนภาพ

การระบายสี

การร่างแบบ

กับการฝีมือ

เหมาะ แก่ครู พ่อบ้าน แม่เรือน
และ นักเรียน ทุก ชั้น ☐ ☐

โดย

นายช่วง สเลตานนท์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรนิติ บางขุนพรหม พระนคร
ครั้งที่หนึ่ง ๒๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๗๓

เล่ม ๑ ชั้นที่ ๑ ที่ ๒ ราคา ๗๕ สตางค์

นายช่วง สเลตานนท์ (แผนกโฆษณาแพญภาค) เจ้าของ
(มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ)

หมายเหตุ:—

ทุก ๆ ชั้นและทุก ๆ แบบ ถ้าไม่เข้าใจ สงสัยตอนไหน
ในแบบฝึกหัดนี้ รบกวนถามได้ที่

โรงพิมพ์ ช. ศุภลักษณ์

ถนนนครสวรรค์

คำอททิศ

ระหว่าง ปรัช ปรง เขียน หนังสือ เรื่อง ^{๒๕} ๒๕๕๕ ^{๒๕} ๒๕๕๕ ข้าพเจ้า มีความ ระลึก ถึง พระเดช พระคุณ ของ ท่าน ผู้ ทรง คุณ ต่าง ๆ.

ที่ ข้าพเจ้า สามารถ ทำ อะไร อยู่ได้ บัดนี้ ก็ เพราะ ท่าน เหล่า นั้น ผู้ที่ ข้าพเจ้า ระลึก ถึง พระ กรุณา อยู่ เนื่อง นิคม ก็ คือ

สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัย พระองค์เคย ทรง พระเมตตา แก่ พวก ข้าง และ นักเรียน ทรง ใฝ่ พระทัย ในการ ศิลาปัทมกรรม เป็นอัน มาก ทรง สละ เวลา พระ กำลัง ภาย และ พระคำวิ ทลอค ทวิพย์ ส่วน พระองค์ ช่วย อยู่ ทุก ขณะ ก็ ว่า ได้ เพื่อ ให้ ถ้าว หน้า ไป สู่ ความ เจริญ ยิ่ง.

ข้าพเจ้า รู้ สึก ว่า ได้ รับ ผล แห่ง พระ กรุณา นี้ ผู้ คน และ มีความ ภูมิใจ ว่า ได้ เป็น นักเรียน และ เป็น ข้าง ขน ใน สมัย ของ พระองค์ บัดนี้ ไม่มี พระ องค์ แล้ว ก็ ไม่มี ทางใด ที่ ข้าพเจ้า จะ สมอง พระ กรุณา อีก ได้ ข้าพเจ้า มีใจ ว่า ถ้า พระองค์ ดำรง พระชนม์ อยู่ และได้ ทรง เห็น เบ็ก ของ พระองค์ ทำ หนังสือ เช่น เล่ม นั้น คง จะ ทรง พอ พระทัย และ ประทาน พระอุปการ ใน เรื่อง เช่น นั้น มาก พวกเรา ที่ รู้ จัก คึก, รู้ จัก ประทิม, รู้ จัก ระวัง พยายาม ให้ ประณีต เรียบร้อย ทลอค ถึง มี นิสัย ขากัน พยายาม ก็ ไม่ เพราะ พระองค์ คือก ทวิธ.

หนังสือ เล่ม นี้ ข้าพเจ้า ทำ ขึ้น เพื่อ ประโยชน์ มาก กว่า ขา ย วิชา วา เขียน เป็น วา เก่า ของ สรรพ ศิลาปัทมกรรม เพราะ ฉะนั้น เมื่อ เกิด ประโยชน์ แล้ว ก็ ย่อม เป็น บุญ กุศล.

ข้า พเจ้า ขอ อททิต บุญ กุศล นี้ เป็น เครื่อง สักการ พระ กรุณา อีก คุณ แก่ สมเด็จ พระเจ้า พี่ยาเธอ ที่ได้ ออก พระนาม มา แล้ว นี้.

คำนำ

แบบฝึกหัดวิชาช่างนี้ ถ้าเขามารวมเข้ากับวิทยาการทั้งหลาย
ซึ่ง แวก ล้อม อยู่รอบ ชีวิตเรา แล้ว ก็ จะ เพิ่ม พูน ความ สดชื่น แก่
ชีวิต ^{นี้} อีก มาก และ วิชา ช่าง, ขณะ เรียน จะ พาใจ เจาะ จ่อ ทำ
ให้ผู้เรียน มี สาย ตา ยาว รู้ จัก ดู แล สังเกต ความ สวยงาม อัน แอบ
แฝง อยู่ใน ธรรมชาติ และ สิ่ง ต่าง ๆ ได้ ดี ซึ่ง กว่า ผู้ที่ ขาด ความ สนใจ
ต่อ วิชา นี้ ผล สำเร็จ จาก วิชา ช่าง จะ โดย แผล ผล โภก ธิ ย่อม เป็น
ภาพ ที่ น่า ดู มาก วิชา ช่าง ต่าง กับ วิชา อื่น ตรง ที่ ไม่ ทำให้ ผู้เรียน
ต้อง ^{ฝืน}ใจ เรียน เพื่อ มี หมาย ประโยชน์ ไต ๆ เลย สิ่ง ที่ ประทับ ฐ
ขึ้น จาก ฝีมือ คน จะ ชวน ใจ ให้ สนุก และ แจ่มใส แต่ ดัน หมาย ส่วน คุณ
ประโยชน์ ^{นี้} ก็ จะ เกิด กับ ตัว ^{ผู้}เรียน เอง เป็น เนา ตาม ตัว

การ ร่าง แบบ, ใช้ สี, ตลอดจน หน ลอก แบบ และ รูป ยื่น จาก ฝีมือ
ทุก วิช ^{นี้} จึง ว่า สำคัญ ทั้ง สิ้น ใน วิชา ช่าง แต่ ซึ่ง จะ คง ดัน เรียน ได้
ได้ ดี พร้อม กัน ไป ทุก วิช ^{นี้} ยาก ควร คง ดัน เรียน ได้ รู้ ดี เสีย วิช
หนึ่ง ก่อน แล้ว ก็ จะ เรียน รู้ วิช ^{อื่น} รวด เร็ว และ ง่าย เข้า

ซึ่ง หนังสือ ^{นี้} ใช้ อธิบาย โดย การ แสดง ภาพ ไว้ เป็น อัน มาก นั้น
ก็ ด้วย เห็น ว่า คำ อธิบาย ตอน ^{นี้} ๆ ใช้ ภาพ จะ กระชับ กว่า ตัว อักษร

เพราะ บาง ตอน ถ้า จะ อธิบาย ด้วย ตัวอักษร แล้ว คงต้องขี้แจงกันหลาย หน้า จึง จะ เข้าใจ ความ ได้ กะจ่าง บท ต้น ๆ ของ การ ฝึกหัด ชั้น แรก มี หลักเกณฑ์ ของ ส่วน สำคัญ อยู่ มาก ผู้ ฝึก หัด จะ พบ ความ สำเร็จ ที่ ดี ที่ สุด ถ้า ตั้ง ต้น ด้วย ความ พินิจ พิจารณา ที่ เจตจำ หัก เกณฑ์ เหล่า นั้น ให้ แม่นยำ

ความ มุ่งหมาย ของ หนังสือ นี้ มิใช่ จะ ให้ ผู้ ฝึก หัด ลอก หรือ กอบ ปรึ ตาม แบบภาพ ที่ ปรากฏ อยู่ในเล่ม ต้องการ จะ ให้ คิดค้น แขนงเขียน เอง โดย ถือเอา หลักเกณฑ์ จากภาพ นั้น เป็น แบบ นำ แนวความคิด คำ ตัว ของ ผู้ ฝึก หัด วิชา ช่าง เขียน ปรากฏ ที่ ภาพ ซึ่ง เกิด จาก แนวความคิด ของ ตนเอง ฉะนั้น หลัก สำคัญ อีก ข้อ หนึ่งใน การ ตั้ง ต้น คือ ต้อง หัก บริหารใจ ให้ เข้มแข็ง กล้า ทำ ใน ความคิด ความ เห็น ของ ตน ไม่ หวาด เกรง ต่อ การ พลาด ผิด ใน อัน จะ ร่วง หรือ ใช้ สี เมื่อ ตน พอใจ และ เข้าใจ ว่า ถูก ต้อง แล้ว แม้ ครั้ง แรก ๆ จะ ถูก ตี และ หัวเราะ เบาะ ภัย ก็ จง ทำใจ กล้า ไว้ และ ค่อย หา ทาง แก้ไข ความ บก พร่อง นั้น ได้ ดี ขึ้น การ ฝึก พลาด ของ ผู้ มีใจ กล้า จะ แก้ ได้ เร็ว และ ถึง ผล สำเร็จ ก่อน ผู้ ที่ ไม่ ค่อย ทำ ผิด เพราะ มี วัง จังใจ หวาด เกรง อยู่ จน ติค ติว

โดย ที่ เข้าใจ ว่า วิชา ช่าง เขียน ยังมี ผู้ ต้อง การ เรียน มาก และ เห็น วิชา ที่ ชาวเรา จะ เรียน ให้ สำเร็จ จริง จัง ได้ แต่ ที่ โรงเรียน เพราะ ช่าง แห่ง ใดๆ ทั้ง คำ รา หรือ แบบ ฝึก หัด วิชา นี้ ใน ภาษา ไทย ยัง ไม่มี พอ

จะให้ความสะดวกแก่ผู้ประสงค์เรียน ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงจัดเรียบเรียง
ขึ้น โดยอาศัยตำราต่าง ภาษา ต่าง ประเทศ ช่วยความรู้ที่ได้ศึกษา
จากคณาจารย์ใน ร.ร. เพราะข้าพเจ้า ครั้น พระยา อนุศาสน์พัฒนัยการ
เป็นผู้ปกครอง มีหลวงไชยจิตรกรรม หลวงวิบูลย์ศิลปการ หลวง
วิศาลศิลปกรรม อาจารย์ เอฟ. เอส. แอร์ และ ชุนจิตรการชำนิ กับ
เมื่อออกจากโรงเรียนแล้ว ขณะที่ถือเอาวิชาช่างเขียนเป็นอาชีพ นาย
บั้น ตันติพงศ์ ก็ชักผู้หนึ่ง ที่ ตีและ แกะ ไซให้ คำแนะนำ แก่ข้าพเจ้าเป็น
อันมาก ฉะนั้นความ มีนัยหมายในการ เรียบเรียง นอกจากเหตุผลต่าง
ข้าง ต้น แล้ว ผู้เรียบเรียง ขอ ถิ่นเอา แบบ ผักคั่ววิชาช่าง เล่ม ที่ เป็น
เครื่อง สักการะคุณ แก่บรรดา ท่าน อาจารย์ และ ผู้ มีคุณ ที่ ออกนามมา
แล้ว นี้ ด้วย

อนึ่ง การ เรียบเรียง แบบ ผักคั่วนี้ ควรจะเป็นงานของท่านที่มีความ
รู้สูงในเชิง นี้ ยิ่ง กว่า ข้าพเจ้าทำ เมื่องาน ที่ข้าพเจ้ายังไม่ควรทำแก่
ข้าพเจ้าก็ให้ ทำ ขึ้น แล้ว คงมี ความ ขกพร่อง ต้องมีเป็นแน่อน ฉะนั้น
ถ้าท่าน ผู้ใด เห็นความ ขกพร่อง แล้ว ตักเตือนแนะนำมา ข้าพเจ้าจะถือ
เป็น บุญคุณ แก่ ตัว อย่าง สูง และ ท่านนั้น ๆ ยัง จะได้ ชื่อว่า เกื้อกูล
แก่ นักเรียน และ ผู้ สนใจในวิชา ช่างเขียน อีก หลาย พันคนที่ใช้หนังสือ
นี้ เป็น แบบ ผักคั่ว แต่ ถ้าท่าน ผู้มีความรู้สูง คนใด ได้เห็น ความ
บกพร่อง นี้ แล้ว แทนที่ จะ เห็นคุณ ตักเตือนกลับหัวเราะเยาะสั่ง ข้าพเจ้า

ก็หาเสียใจไม่ เพราะข้าพเจ้าทงในความสามารถของตนเองว่า แม้การ
กระทำ ของ ตัว จะ ยากพร้อม แต่ได้มุ่ง จะ ทำงานให้ เป็น ประ โยชน์
ด้วยใจกล้าและพยายามเต็มที่แล้ว

ที่สุดนี้ ขอแสดงความขอบใจ นายตี.กาชาวาซึ่งเคยเป็นครูแผนก
ทำแม่พิมพ์ ของโรงเรียนเพาะช่าง และ บัณฑิต เป็นเจ้าของ S.P.E.
สถานที่ทำแม่พิมพ์ด้วย เพราะ การ ที่ หนังสือเล่มนี้ได้พิมพ์จำหน่าย
ราคาถูก ก็โดยท่านผู้ให้ ความเชื่อเพื่อในราคา การ ทำแม่พิมพ์
เป็น พิเศษด้วยเหตุนี้

นายช่วง สเลตานนท์

๑๕/๑๑/๗๓

สารบาณ

วิชาวาดเขียน เล่ม ๑ ชั้นที่ ๑ ที่ ๒

๑	ชั้นที่ ๑	หมวดที่ ๑	หน้า	๕-๔๖
๒		การเขียนภาพ	„	๕
๓		การระบายสี	„	๑๕
๔		การร่างแบบ	„	๒๒
๕		การฝีมือ	„	๒๔
๖	ชั้นที่ ๒	หมวดที่ ๒	หน้า	๔๓-๘๔
๗		การเขียนภาพ	„	๔๓
๘		การระบายสี	„	๕๓
๙		การร่างแบบ	„	๕๓
๑๐		การฝีมือ	„	๖๒

๑
๒
๓
๔
๕
๖

แดง
สีส้ม
เหลือง
เขียว
น้ำเงิน
ม่วง

สีนก - โคม

รูปโคมกระดาดสี สีเหลือง แดง น้ำเงิน เวลา
เลือกกันโคมต่อโคม จะเห็นสีอีกสีหนึ่งเกิดขึ้น

สีรุ้ง-นก-โคม ที่ดูเขินตา

บทเรียนที่ ๑

หมวดที่ ๑ ในชั้นที่ ๑

อธิบายในการ วาด เขียน และ ใช้ สี

๑. วิธีเริ่มต้นของการวาดเขียน ต้องเริ่ม หัก เขียน ภาพ ที่

ง่าย ๆ เสียก่อน เพราะว่า ถ้า เรียนเขียน ของ ที่ ยาก ก่อน แล้ว
จะทำให้ผู้ฝึกหัด มีความ ท้อถอย รู้สึก เบื่อหน่าย ใน การ ฝึกหัด
และ ผล สำเร็จ ของ การฝึกหัดนั้น ต้อง เกิด จากความพยายามทำในครั้ง
แรกให้ได้ดี ถ้า เนิร์ ตาม คำ อธิบาย และ ภาพ ประกอบ อัน เป็น หลัก
ฐาน สำคัญ ที่ ได้ อธิบาย ไว้ อย่าง ชัดเจน

๒. ทุกๆ สิ่งที่เกิดโดยธรรมชาติจะต้องมีรูปร่าง สิ่งเหล่านี้

เมื่อวางลง บน กระดาษ แล้วเราก็ จะ สามารถ วาด ไป ตามรูป ได้ โดย
ง่ายที่สุด เส้น และ ลักษณะ ของ วัตถุ จะ เป็นรูป สามเหลี่ยมสี่เหลี่ยม
หรือกลม กว้าง ที่ เรา ใช้ วาง บน กระดาษ และ วาด ตามไป นั้น จะไม่เหมือน
แบบเสมอไป แต่ ภาพ ที่ เรา ชัด หรือ เขียน ลงไป นั้น ก็ ยัง เป็นรูป
ครบบริบูรณ์ ตาม ลักษณะ ของ แบบ เดิม ถ้า เรา ใช้ วัตถุ เหล่า นั้น

เป็นเครื่อง ทำให้เรา ลากเส้นไปได้ถูกต้อง แล้ว เส้นเหล่านี้ ก็ อาจ
สามารถ จะช่วยนำเรา ในการ ฝึกหัดวิชา วาดเขียนให้ได้ดี

๓. วิชาวาดเขียนโดยใช้ความสังเกตและเปรียบเทียบ

เรา อาจ ฝึกหัดเขียนภาพต่าง ๆ ได้ดียิ่งกว่าเขียนวงกลม หรือ
รูปสี่เหลี่ยมที่ได้ อธิบายไว้แล้ว ถ้าเราเห็น คอกไม้ ผลไม้ ต้นไม้
กับรูปเฟอริ นีเจอร์ ของ บ้าน ซึ่งเป็นเครื่องประกอบ ทั้ง หลาย เราก็
อาจ วาดภาพ นั้นได้ ดี ถ้าเราใช้ความ สังเกต และ จดจำ ส่วน
ต่าง ๆ ของรูปนั้น ๆ ก็ อาจ จะเขียนดี กว่าแบบ เติมเสีย อีก

๔. ลักษณะของรูปธรรมชาติซึ่งขึ้นกับสายตาของเราเสมอ

คือ รูปกลม รูป วงกลม ซึ่งมี ลักษณะ คล้ายโลกเรา หรือ ดวงอาทิตย์
และ ดวงจันทร์ เช่น เกี่ยว กับ ผลไม้ และ คอกไม้ ต่าง ๆ ไม่ว่า จะ วาด
หรือเขียนรูป อะไร ทุก ๆ สิ่งที่มีอยู่ในโลกนี้ ก็ ต้อง อาศัย วงกลม
เป็นเกณฑ์ ส่วน วงกลม นี้ก็ได้ คัม พยมา ตั้ง แต่ที่ถัก กำรรวรพ์ ของ
ประวัติการ ศิลป แห่ง มนุษยชาติ

๕. วิธีฝึกหัดลากเส้นวงกลม ให้อาศัยกะมุมเงินเหรียญหรือวัตถุ
สิ่งใด สิ่งหนึ่ง ซึ่งมี ลักษณะ กลม แบบเป็น เครื่อง ช่วยเหลือ และวาง
ลงบน กระดาษ เอาหัว มือหัว ใจ หัว หนึ่ง กดไว้ แล้วเอา มือจับ

กินสอ ลากไป รอบ ๆ กระดุมหรือเหรียญนั้น ถ้าทำบน กระดาษ
แข็งแล้ว ส่วน กลมที่ ตัด จาก กระดาษ แข็ง นั้น ก็ จะเป็น เครื่อง ช่วย ทำ
วง กลม ต่อ ๆ ไป อีก เมื่อเสร็จ แล้ว ก็ ให้ หัก เขียน วง กลม ๒-๓ รูป
ลงบน กระดาษ พง เขียนแต่ เบา ๆ พอ มอง เห็น เป็น สี่ เซป แล้ว
ใช้ ดินสอ อ่อน ๆ เขียน ทับ เส้น วง กลม เหล่า นั้น พยายาม ระวัง
ที่ สุก ที่ จะ ทำให้ กลม ได้ จริง และไม่ หยุก หยิก คด เคี้ยว นอก จาก นั้น
ยัง ต้อง พยายาม ให้ หัว บรรพ ของ เส้น ติด ต่อ กันสนิท อย่า ให้ เห็น ได้ ว่า
มี รอย ตรง ไหน ได้

๖. ความแน่ใจตัวเองในการฝึกหัด วิชา วาด เขียน เป็น สิ่ง
สำคัญ มาก จะ ต้อง พยายาม ฝึก หัก เขียน เส้น ให้ เรียบ ร้อย ได้ ระเบียบ
และ ถูก ต้อง โดย ใช้ มือ กับ ดินสอ เปลา ๆ ซิก ไป ขึ้น เขียน ซ้ำ ๆ โดย
จก ๆ ร้อง ๆ แล้ว เส้น จะ เสีย ไม่ เรียบ ร้อย เหมือน กับ เส้น ที่ ซิก ไป โดย
เร็ว เส้น ที่ จะ เขียน ได้ ได้ ดี นั้น จะ ต้อง พยายาม ฝึก หัก เขียน หลาย ๆ
ครั้ง พยายาม ใช้ เขียน เส้น นำ ลาก เส้น ตาม เส้น ก่อน ครั้ง แรก พง
พยายาม ทำ ไป แค่ เพียง ซ้ำ ๆ แล้ว จึง ค่อย หัก ให้ เร็ว ขึ้น ทุก ที่ โดย
อาศัย การ หัก เขียน ให้ มาก ๆ นี้แหละ จะ ทำให้ เรา ได้ รับ ความ ชำนาญ
ต่อไป ก็ จะ ยึด กับ เส้น ดินสอ หรือ เกรยง (ดินสอ ดำน) ได้ ตาม ความ
ต้อง การ

๗. วิธีใช้ดินสอ ส่วนดินสอที่ใช้ไม่สมควร จะเหลาให้เนื้อในเรียวหรือยาว ภัยให้ทุ่นและสั้นเกินควร อย่าจับดินสอให้ต่ำซึ่งจะทำให้ตาเราเห็นปลายดินสอหนียาก และอย่าให้สูงขึ้นมากนัก จะเห็นเหตุทำให้มือเรายังจับเส้นดินสอได้ไปตามความประสงค์นั้นได้ยาก

๘. ดินสอชนิดที่ดีสำหรับใช้ในการวาดเขียนนั้น จะต้องเป็นดินสอที่มีลำไส้ใหญ่และอ่อน ทัวดินสอจะต้องได้ขนาดใหญ่ ๆ หน่อแข็ง จะดี ดินสอแข็งมีประโยชน์แต่ในการร่างพอเป็นสังเกต ภัยใช้ในการเขียนแปลนการก่อสร้างเท่านั้น แต่จะใช้ในการเสกหรือร่างรูปและเขียนรูปไม่ได้ เพราะเหตุว่าดินสอแข็งนั้นจะทำให้กระดาษเป็นรอย เมื่อต้องการจะลบกระทั้งยางลบก็ไม่สามารถจะทำให้ร่อนนั้น ๆ ลบเลื่อนไปได้

๙. ดินสอชนิดที่ดีสำหรับผู้เริ่มฝึกหัดใช้ จะต้องหาดินสอขนาดค่อนข้างใหญ่ หรือถ้าจะใช้ดินสอลำ (เกรของ) ก็ต้องเลือกหาแท่งใหญ่ ๆ เหมือนกัน เพราะใช้ดินสอแท่งใหญ่ เวลาจับจะรู้สึกเหมาะ มือก็กว่าแท่งเล็ก ๆ มาก โดยใช้ดินสอคำหรือเกรของ (ดินสอลำ) ขนาดใหญ่นี้เอง จะทำให้ผู้ที่เริ่มฝึกหัดสามารถลากเส้นได้ทั้งงามเสมอ

๑๐. การใช้กระดาษสำหรับวาดเขียน ต้องใช้กระดาษ

ชนิดที่อ่อนและหยาบ ๆ ห้ามไม่ให้ใช้กระดาษมันหรือเรียบ ๆ ผู้ที่เริ่มฝึกคัดไทย ฝึกใช้กระดาษเขียนชนิดที่มีเนื้อหยาบ ๆ เป็น เม็ดใน พื้นกระดาษ ซึ่งเป็น ราคา ย่อมเยา แล้ว ยังมี สี ต่าง ๆ จะ ทำให้ แลดู รูปที่เขียน นั้น นาม กว่า ที่ใช้ กระดาษ สีขาว เสีย อีก เพราะ กระดาษสีขาว นั้น จะ ทำให้ ภาพ ที่ เขียน แล ดู เก๋น เกิน ไป

๑๑. การใช้ยางลบในเวลาฝึกหัดวิชาวาดเขียน ควรใช้

ยางลบ ที่ อ่อน ๆ เป็น ดี ที่ สุด เพราะ ไม่ ทำให้ หน้า กระดาษ ช้ำ หรือ เปื้อน ขุบ และ เสีย ซึ่ง จะ ทำให้ กระดาษ นั้น ใช้ การ ก็ ไม่ได้ ต่อ ไป ส่วน การ เขียน เมื่อ เขียน ผิด ก็ ต้อง ลบ เป็น ขรรพคา แต่ จง พยายาม ให้ มี การ ลบ น้อย ครั้ง ที่ สุด ที่ จะ ทำ ได้ ถ้า คิด เสีย ว่า เมื่อ ผิด เรา ก็ ใช้ ยางลบ ๆ ได้ อยู่ ทั้ง นี้ เสมอ ไป แล้ว เรา ก็ มัก จะ เลิน เล่อ ร่าง ผิด ย่อย ๆ ต่อ ๆ ไป เรา จะ รู้ สึก ว่า เรา ได้ ใช้ ยางลบ มาก เก่า ใช้ ดินสอ และ ใน เวลา เทียว กัน นั้น เรา ก็ จะ ใช้ ยางลบ เรือบ ไป ไม่ ว่า เรา จะ เห็น ที่ ตรงไหน มี ผิด เพี้ยน ไป ข้าง เล็ก น้อย เมื่อ จะ ใช้ ยางลบ แล้ว ต้อง ให้ ถึง เวลา จำ เป็น จริง ๆ และ พยายาม ลบ ด้วย ความ ระมัดระวัง ที่ สุด อย่า เลิน เล่อ ลบ เอา ส่วน ที่ ไม่ได้ ตั้งใจ จะ ลบ การ ลบ เป็น ส่วน สำคัญ ส่วน หนึ่ง ของ การ วาด เขียน และ เมื่อ ลบ เสร็จ แล้ว จง ระวัง แก้ว ให้ ถูก

อย่าให้ มีการ ลบเขียน ครึ่ง ที่สองได้ ภาพใดที่เขียนโดยไม่มีรอยแก้ หรือ ลบ เขียน ถึง ผู้เขียน จะไม่ มีความชำนาญ ก็ จะ แลดู ภาพ นั้น งาม ทา มาก

การวางกระดาษเขียน ถ้าได้วางที่ เท ๆ หรือที่ ลาก ๆ เหมือนกับโต๊ะ เรียง หนังสือ ด้วย แล้ว จะเหมาะมาก การ วางกระดาษ ควรให้ทุก ส่วน ของ กระดาษ เขียน ระวัง เกี่ยว กับ จุด สายตาเรา โดยมาก แล้วใด ที่ เขียน ขึ้นไป ทาง หน้า เรา นั้น รู้ สึก ว่า เขียน ได้ หนัก ตี และ ง่าย ถ้า แล้ว ที่ จะ ชัก นั้น เขียน ถอย หลัง เข้า หาค ตัวเรา งาม มุม กระดาษ เลื่อนไป ทาง ที่ เรา หนัก มี คน นั้น เรา จะ เขียน ได้ ดี ไม่ ได้

วิธีฝึกหัดด้วยตนเอง จะ ทำให้ เกิด ความ มานะ ใน โครง การ ต่าง ๆ ของ วิชา ช่าง ถึง แม้ ว่า เรา กำลัง ทำ หรือ เขียน ใน บท เรียง ครึ่ง แรก ใน วิชา วาด เขียน แต่ ได้ เห็น บาง คน ทำ ได้ ดี โดยใช้ เครื่องมือ ชะนิค อื่น กับ วาง กริยา และ อารมณ์ เช่น อื่น นั้น ไม่มีสิ่งใด จะ พิสูจน์ ว่า สิ่ง ที่ ทำ จะ ต้อง ทำ ได้ เหมือนเขา งาน ที่ เกี่ยว กับ การ ช่าง นั้น จะ ทำ ได้ ดี ที่ สุด ก็ ต้อง อาศัย ตัวเอง ถ้า นักเขียน ทั้ง หมก จะ ทำงาน อย่าง เกี่ยว เหมือน ๆ กัน ไป หมก แล้ว ก็ จะ หา ประโยชน์ อะไร มิได้ เลย ถึง แม้ ว่า งาน ที่ นักเขียน เหล่า นั้น ทำ จะเป็น ที่ เรียบ ร้อย และ ถูก หมก ก็ ดี ทาง ที่ ดี ที่ สุด ที่ ผู้ฝึกหัด เหล่า

นั้น จะ ทำได้ ก็ ต้อง อาศัย ความรู้ ของ ตัวเอง เหตุนี้ เรา ควร จะ ต้อง
เรียนรู้ ถึง งาน ของ ผู้ อื่น เสีย ก่อน ที่ เขา ทำ ได้ ก็ และ จง จำ มา ไว้ เช่น
ตัวอย่าง แต่ไม่ใช่ ชะนิค ลอก แบบ

วิธีฝึกหัดครั้งแรกในวิชาวาดเขียน จงเขียน จาก รูปที่

เรา จำเอา มา ได้ คือ รูป วงกลม ซึ่ง ใช้ เป็น เส้น นำ ชัน จำนวนหนึ่ง ตาม
ที่เรา เห็น ว่า ควร จะ ต้อง มี รูป วงกลม ก็ มาก น้อย เรา อาจ จะ สร้าง
วงกลม ขึ้น โดย ส่วน และ ขนาด ต่าง ๆ กัน ซึ่ง มอง เห็น ว่า ที่ ตรง ไหน
ควร จะ ใช้ รูป วงกลม ใหญ่ และ ที่ ตรง ไหน ควร จะ ใช้ รูป วงกลม ขนาด เล็ก
เมื่อ เขียน วงกลม ลง เรียบร้อย แล้ว เรา ก็ จะ แล เห็น ว่า บาง ส่วน ของ
วงกลม นั้น จะ พาด ทัด ต่อ กัน อยู่ ตาม แบบ ใน หน้า ๒๔ ถึง รูป ที่ เป็น ไป
หรือ บาง ที่ ส่วน หนึ่ง ส่วน ใด ของ วงกลม มา รวม อยู่ ด้วย กัน

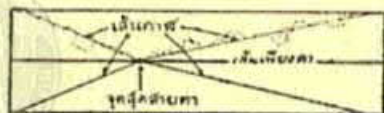
ภาพรูปสัตว์ หรือภาพนกต่าง ๆ วิธีเขียน ภาพนก หรือ สัตว์

ต่าง ๆ จะ ใช้ วิธี ที่ กล่าว มา แล้ว ก็ได้ ด้วยการ ใช้ วิธี นี้ แล จะ ทำ
ได้ ผู้ เริ่ม ฝึก หัก รู้ สึก สุก เพื่อก เพี้ยน ใน การ ฝึก หัก มาก โดยใช้ ชีต
๒-๓ ชีต เพื่อ เพิ่ม เติม ให้ มี ตา มี หู มี เท้า และ หาง เท้า นั้น และ
จะ ทำให้ เป็น รูป สัตว์ หรือนก ต่าง ๆ ได้ ตาม ชอบใจ วิธี นี้ ก็ ชี้ ให้ เรา
เห็น ได้ว่า รูป ที่ เรา เขียน รูป หนึ่ง รูป ใด นั้น อาจ จะ ตก แปลง เปลี่ยน
ได้ เป็น ได้ หลาย ชะนิค วงกลม เป็น หลัก สำคัญ ส่วน ใหญ่ ส่วน หนึ่ง

ของการ วาด ภาพ เมื่อร่างหลักสำคัญนี้เสียก่อนแล้ว ก็จะทำให้
การ ทัก ต่อใน ส่วน ที่เหลือ อยู่ หนึ่งง่าย มาก

กฎของความลวงตา หรือ Perspective บาง ที่ เป็นการ ยาก

ที่เรา จะ สังเกตได้ มี รูป อยู่ หลาย อย่าง ที่ เรา เห็น ได้ ว่า เขียน โดย
เส้น สอง เส้น เติบโต ไป ทหา จุด เส้น เพียง ตา ส่วน เส้น สอง เส้น ที่ เรา เห็น
นั้น จะ เติบโต ขึ้น หรือ เติบโต ลง ก็ ตาม ถ้า ตอน ปลาย ของ เส้น ทั้ง สอง นั้น
ไม่ ไป พบ กัน ที่ จุด เส้น เพียง ตา แล้ว พัง รั เกิด ว่า รูป ที่ เรา เขียน นั้น
ผิด การ เขียน รูป ถึง แม้ เส้น หัก ผิด ไป ก็ อาจ ทำให้ รูป นั้น เสีย ใช้
ไม่ได้ ทั้งหมด เมื่อ รู้ ว่า เส้น ใน รูป นั้น ผิด ไป จง ร่าง เพิ่ม ขึ้น ใหม่ อีก เส้น
หนึ่ง โกลั ๆ กับ เส้น ที่ ผิด เพื่อไว้
แก้ไข เส้น ที่ ผิด ให้ ถูก กับ ได้ แสดง
รูป เส้น ที่ ถูก ไว้ ให้ เห็น แล้ว ดังนี้ :-

การจำเส้นลวงตา นี้ ยิ่งง่าย เข้า ยทเรียน ที่ ตัด เป็น แบบ

สำหรับ ผัก หัก ก็ คือ วาด กล้วยา เขียน (วิว) พืช พรรณ ไม่ เลือย ต่าง ๆ
หรือ กิ่งไม้ ขรรพทา ซึ่ง ให้ เห็น บาง ส่วน ที่แผ่ ชี ไป คน ละ ที่ ศ คน ละ ทาง
ถ้า เห็น ว่า มี เส้น สำคัญ ที่ เรียกว่า เส้น หลัก ที่ ต้อง การ จง ให้ เขียน
เสีย ก่อน แล้ว จง เขียน ส่วน ที่ ไม่ สำคัญ ต่อ ไป ภายหลัง จะ เขียน ขึ้น
หรือ เขียน ลง ก็ได้ สุด แท้ แต่ จะ ถูก แต่ จะ ต้อง เขียน ด้วย คณิต สอ คำ
หรือ ด่าน คำ คลอ ก ทั้ง รูป ไม่ ผู้ จะ จำ เป็น อะไร สำหรับ ผู้ ที่ เริ่ม ผัก หัก

ใหม่เลย ที่จะใส่เงาและ ส่วนเล็ก ๆ น้อย ๆ ของ ภาพนี้ ครึ่งแรก
เราต้อง พยายามเขียน ส่วนที่สำคัญ ๆ ของ รูป และเขียนเส้นให้คำ
จัก ๆ สักหน่อย

วิชาวาดเส้นคือเขียนใบไม้และดอก เป็น สิ่ง ที่ หนึ่ง สำหรับ

ให้ผู้ ที่ ฝึกหัดใหม่เขียน จงนำ เอาดอกไม้ หรือใบไม้จริง ๆ มาวาง
ลงบนกระดาษ ก็ได้ ใช้ดินสอที่ไม่ค่อยดำนัก วาดไปโดยรอบ ๆ
ของดอกไม้หรือใบไม้ที่วางลงนั้น แล้วใช้ดินสอคำ หรือ ถ่าน (เกรยอง)
เขียนซ้ำรอยที่ วาดไว้เบา ๆ นั้นอีก ครึ่ง หนึ่ง เสร็จแล้วจึง ลงเงาและ
ลวดลาย ต่าง ๆ ตามที่ เรา เห็น จาก ดอกไม้ หรือใบไม้ ถ้า ฝึก แรก เรา
ด้วยดินสอคำ หรือเกรยอง (ดินสอ ถ่าน) ลงไปในทางเดียวกัน
จะ แลดูรูป นี้น่าม มาก การ เขียนใน ชั้นที่ ๒ ต่อไป ก็คือ คิดเขียน
โดยไม่ต้องวางรูป แบบลงบนกระดาษ เมื่อ ดูรูป แบบแล้วก็เลย วาดเลย
ที่เดียว การ เขียนใน ชั้นที่ ๓ ต่อไป ก็คือ เรียบให้ เข้าใจ ในการเขียน
เกรยอง และ ดินสอคำ และ วาด ลวดลาย กับ แรก ลงที่ เดียว โดยไม่ต้อง
ใช้เส้น นำ เส้น ก่อน

การเขียนรูปจากธรรมชาติ เราต้องสังเกต เห็นงาม ๆ และ

ทวาทรง ของ ธรรมชาติ ที่ ปรากฏ เห็นได้ จากใบไม้ หรือดอกไม้ ต่าง ๆ
จะ แลเห็นได้ว่า บางใบ และ ดอก ก็มี ลักษณะ กลมบ้าง มีรูป คล้าย

ระฆังข้าง บางทีคล้ายกลอง และ สามเหลี่ยม—สี่เหลี่ยมหรือยาว—
มีส่วนแคบ—กว้าง ไม่ว่าจะมียุปร่างชนิดใด ก่อนเขียนเรา ควรใช้
ความถี่ตรงให้ได้ด้วย เมื่อรู้แน่แล้วว่า สิ่งนั้น อยู่ใน ลักษณะ รูป
สี่เหลี่ยม แต่ก็ต้องสังเกตอีก ด้วยว่า เป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดใด
หรือ กว้าง มีลักษณะที่ เรา เขียน นั้น ถึง จะ เหมือน กัน ก็ ได้ ส่วน สัก

วิธีเขียนต้นไม้ ควร เขียนให้เหมือน ของจริง ตามธรรมชาติ
ของต้นไม้และใบไม้ชนิดนั้น เพราะ ความจริงโดยมากใบนั้น จะ
เหมือนกับ ต้นที่ เรา เคย ใ้ มา ต้นไม้แห้ง หรือ ต้นไม้ที่ ปราศจากใบ
ต้อง หัก เขียนให้ มาก ๆ เช่นเดียวกับ เขียนกิ่งไม้ หรือ ต้นหญ้า ด้วย
กินส่อผ่าน โดยอาศัยเหตุนี้ เรา ก็ จะ สามารถ เขียน ภาพ ที่ ยาก ๆ
ซึ่ง บางส่วน เป็นสิ่งที่ เรา เคย ทำ มา จนชินและ จำานแล้ว

การเขียนรูปด้วยสีขาวและดำ คำ กับขาว สลับสี ปนกันนั้น
เราอาจใช้ด้วยเกรยของขาวและเกรยของ นั้น บน กระดาษ สีเทา ต้อง
เรียนรู้ด้วยว่า ส่วนไหน ควรใส่สีคำ กับส่วนไหน ต้องใส่สีขาว อย่าง
ไร ก็ที่ เรา ก็สามารถ จะ เขียนได้ ที่ เหมือน กับ เรา ได้ เขียน ด้วยเกรยของคำ
เปล่าเหมือนกัน จะ ต่าง กัน อยู่ ก็ แต่ บางส่วน เป็นสีขาว กับ บางส่วน
เป็นสีคำ เท่านั้น และ รูป ก็ จะ แดกจุงาม มาก เพราะ สี ที่ สลับ
กัน นั้น มี หนา ข้างบาง ข้าง จะ ทำให้ แดกจุงาม มาก

ประโยชน์ของการใช้สี

เป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งที่ควรจะต้องรู้ไว้ เมื่อทุก ๆ ส่วนของรูปนั้นใช้สี ๆ เดียวแล้วเราจะไม่แลเห็นรูปนั้นเป็นของธรรมดาเลย เราแลเห็น ต้นไม้ - ดอกไม้ ภูเขา - สัตว์ในน้ำอื่น ๆ หรือสัตว์บกเหล่านี้ ล้วนระบายไป ด้วยสี สลับกันสวยงามยิ่ง สีสรรแห่งธรรมชาตินี้แหละ เราจะได้ยึดเอาเป็นตัวอย่างได้ ด้วย ภาพ แห่งธรรมชาตินี้ จะได้ สีสละกัน อย่างสวยงามที่สุด และ สี ที่ธรรมชาติให้ นั้น ย่อมเป็น ระเบียบ ถูก ต้อง คือเสมอ ต่อ ๆ ไป เรา จะ เลียนแบบ จาก ของจริง หรือของ ชั้ เกิด จาก ธรรมชาติเหล่านี้ เพื่อจะได้ไว้ใช้ต่อไป

ภาพของรู้งั้นเป็นภาพที่มีสีสวยงามมาก

เราได้ในเวลาก่อนฝนตกเป็นชั้น ๆ ได้ ระเบียบ สลับ กัน อย่าง สวยงาม เช่น มี สีเหลือง สีแดง สีฟ้าเงินเหล่านี้เราเรียกว่าเป็นสีที่สวยงาม (หรือแม่สี) เช่นสีที่เราต้องใช้ก่อน สีอื่น ๆ ในจำนวน สามสีนี้ จะผสม ขึ้นโดยนำเอา สีอื่น ๆ มาผสม กันไม่ได้ แต่สามสีที่กล่าวไว้ข้างบนนี้ จะ มาผสม กันได้เป็นสีอื่น ๆ ได้

เช่น	สีเหลือง	ผสมกับ	สีแดง	เป็น	สีส้ม
	Yellow		Red		Orange

สีเหลือง	ผสมกับ	สีน้ำเงิน	เป็น	สีเขียว
Yellow		Blue		Green
สีน้ำเงิน	„ „	สีแดง	„	สีม่วง
Blue		Red		Violet

ลักษณะ สี ของ รุ้ง นั้น มีสีดังนี้ คือ :— สีเหลือง สีน้ำเงิน สีแดง
 เลือคนก สีม่วง สีแดงชาด สีเขียวใบไม้ ในสามสีสีเหล่านี้ไม่ว่าสีไหน
 ผสมกันเข้า แล้ว จะ ทำให้ แดง กวามมาก สีที่ผสม กลมกลืนกัน
 นั้นคือ สีแดงเลือคนก—สีเขียวใบไม้—สีน้ำเงิน—สีแดงชาด—สี
 เหลืองกับสีม่วง สีที่ ผสม เหล่านี้ ต้อง มา จาก สีใดสีหนึ่ง ของแม่สี
 (หรือสีที่สวยที่สุด) เช่น สีเหลือง แดง น้ำเงิน ในจำนวน สองสี
 ต้อง พยายามผสมให้กลมกลืน ดูเป็น อีกสีหนึ่ง และสก็ไม่ใช่เป็นโคลน

วิธีฝึกหัดในบททำนกลที่มีสีต่าง ๆ จง ตัก กระจกใสให้เป็น

รูปนก จำนวนหก ตัวให้เป็นตัวละสี แล้วเรียงให้เป็นคู่ ใช้สลับลีกัน
 กับตักให้เป็นรูปคอกไม้ตัวลึบ และคอไม้ จาก กระจกใส ต่าง ๆ
 เขา วาง ลงใน หมู่ พวก นก เหล่า นั้น จง พยายาม สลับ พวก นก กับ
 คอกไม้ให้ แดง ดูกลมกลืนกัน จนรู้ สัก ว่า แดง สีเข้า กันดี เป็น
 ใช้การได้

วิธีเทียบสีหรือจะเรียกว่าการให้สีนั้น ขอให้ จดจำไว้ว่าการ
 ที่นำเอา ของ จำพวกอื่น ๆ มา รวม อยู่ ด้วย กับพวกนกเหล่านี้ จะ ต้อง

มีสีต่าง ๆ เป็นสีเดียวกับพวกนั้นเหมือนกัน เช่นเราประสงค์จะทา
กรอบหรือฝาหน้าต่าง ก็ต้องใช้สีเพียงสองสีเท่านั้น และสีเหล่านี้
ก็ต้องเป็นสีเดียวกับที่ใช้ทาเหมือนสีนก

วิธีจับเกรยของสีต่าง ๆ เมื่อเวลาใช้ ต้องจับให้นอน ๆ หรือ
เอนเข้าข้างใน ยึดปลาย ออก อย่างใดก็ได้ หนัก นึก เพราะ
ถ้า กดหนัก เกินไป เกรยของ จะ หัก เมื่อต้องการ จะ ผสม สี ด้วย
เกรยของ สี แรก เวลา ลง ต้อง ลง ให้เบา ๆ สัก หน่อย ings จะมีที่ เหลือ
สำหรับสีที่สอง ลงไปแทรก เพราะเหตุว่า ถ้าเราใช้ สี ครึ่ง ที่หนึ่ง ลง
หนักมือไป จน ติบ ฟัน กระทบ เป็นคราบ เมื่อ สี ที่ สอง ลงไปก็ จะ ไม่
สามารถ ผสม หรือ แทรก ลงไป ได้ การ ลง เกรยของ แค่นี้ ๆ นั้น
จะทำให้ สี อ่อน และ นวล ขึ้น เมื่อ ลง ทั้ ครัง ที่ สอง ใน สี เดียว กัน นั้น
ลง ให้ หนัก เล็ก น้อย ก็ จะ เพิ่ม ได้ สี ที่ อ่อน นั้น กลับ เข้ม หรือ แก่ ขึ้น

การระบายสีตอกไม้และต้นหญ้าด้วยเกรยของสี นั้น จะ ใช้

ขน กระทบ สี ซ้ำ เท่าใดก็ได้ โดยใช้ เกรยของ สี ขาว และ ถ่านดำ ทำในวิธี
เดียวกับที่ได้ อธิบาย มา แล้ว เวลา จะ เขียน ง ค่อย ๆ ลง เกรยของ สี ดำ
เสีย ก่อน แค่นี้ ๆ เวลา จะ ลง เกรยของ สี ขาว ก็ ต้อง ใช้ สี ขาว ทั้ ลง
บน สี ดำ แค่นี้ ๆ นอกจาก นี้ เรา ยัง สามารถ ระบาย สิ่ง ที่ เรา เขียน
ด้วย วงกลม นั้น เช่นเดียวกับที่ เรา ทำ ลูก นก และ สัตว์ ต่าง ๆ

การร่างแบบ

วิธีร่างรูปหรือวิธีร่างแบบ

การวางรูปต้องวางให้ถูก ตามระเบียบ และกฎเกณฑ์ การวางแบบทุก ๆ อย่างนั้นจะไม่ดีหรือไม่ใช้ไม่ได้ ถ้าวางแบบโดยปราศจากความไตร่ตรองด้วยสมองอัน สุขุม ซึ่งจะทำให้ถูกแบบนั้นไ้ยากมาก ทางที่ดีควรวางรูปตามแบบและหลักเกณฑ์ของเราที่ได้อธิบายไว้ ถ้าหาก จะเอา กระจก ขนาด เกือบ ก้นเข็น จำนวน มาก มา วาง ทับ ๆ กัน โดยไม่ได้ จัดให้ เป็น ระเบียบ แล้ว กระจก นั้นก็ จะ พก ก่ายกัน เป็น ระเกะระกะวิธี นี้เรียกว่า วางรูปไม่ เป็น หรือไม่รู้เชิงในการวางรูป แต่ ถ้า เรา จะ ค่อย ๆ จัดให้ ระเบียบ เรียบร้อย ทุก ๆ มุมของ กระจก เสร็จ กัน แล คุ้ย คุ้ย กับ กระจก แผ่น เกือบ วาง อยู่ วิธี นี้เรียกว่า การวางรูปได้ ดี

การวางรูปด้วยวงกลม นั้น อาจทำได้ โดยใช้กระจกสี่เหลี่ยม

อยู่หลังรูป วงกลม ซึ่งทำไว้สวยงามต่าง ๆ เท่ากัน เราอาจพับ กระจก วงกลม เหล่า นี้ได้ โดยเอาริมพับเข้าหากัน เพื่อ จะ ให้ เปลี่ยน เป็น รูป ต่าง ๆ หรือ ส่วน หนึ่ง ส่วน ใด ที่ เรา ต้อง การ จะ ตัด ออก กัง ได้ แสดง ให้ เห็น ใน หน้า ๓๕ ตอน ล่าง โดยวิธี นี้ แล กระจก วงกลม นั้น เรา อาจ เปลี่ยน เป็น รูป อื่น ได้ มาก นึก ใช้ สี่ ๆ เกือบ หรือ สอง สี่ เพื่อ สลับ กัน ตาม ที่ เรา เห็น ว่า สวยงาม และ เรา เห็น ว่า เข้า กับ กลม กลิ่น ก็ แล้ว แต่ ต้อง ใช้ การ วางรูป จัดรูป ให้ ได้ ส่วน ของ สี่ ที่ ทาบ ลง บน กระจก การ คุ้ย เท้า นั้น

เมื่อ ทาย แขน กระดาษ ที่ วาง ลงไป นั้น ต้องใช้ความระวังให้มาก
ที่ จะ ต้อง เหลือ ริมขอบ ของ ตอนท้าย กระดาษ ให้กว้างเสมอ และ
ตก แต่งให้ เหมาะ กับ มุม กระดาษ ของ เรานี้ ทั้งต้อง ทำให้ได้มุม
ฉากของรูป ที่เหลื่อมด้วย ถ้าหาอะไร ทำ มุม ฉากไม่ได้ จะใช้มุมปก
ของ หนังสือ แทนก็ได้ เพราะธรรมดา ปกหนังสือ นั้น มี มุม และ ขอบ
ได้ ระวังเสมอ

มุม หรือ ขอบ ของ หนังสือ กับ กระดาษ การดู ถ้า เรา จะ เอา รูป
นอกหรือรูปสัตว์ต่าง ๆ และ ผลไม้—ใบไม้—ต้นไม้—และลงไว้ตามขอบให้
เป็น แถว และ ลง สี ต่าง ๆ ทึบ ลงไป ก็ จะ ดู ได้ เหมือนกัน

แบบ หรือ ขอบ ของ รูป ที่ ทำ เพียง ง่าย ๆ นั้น อาจทำได้ โดยใช้รูป
และ สี ให้ เป็น ส่วนต่าง ๆ กันด้วยเส้นทึบ หรือ ถ้า จะ ระวัง ไม่
บรรทัด สี เป็น ช่อง ๆ ละ ห้า หรือ หัก สอง หัก หัก ครึ่ง หัก หัก เพื่อ
บรรจุ ลงใน ปก ของ หนังสือ โดย วิธี ทำ ดังที่ได้ กล่าว มา แล้ว ข้าง ต้น
เรา ก็ อาจ ทำ ได้ ดู ส่วน และ วาง ระยะ ของ รูป นั้น ได้ ตามที่เรา ฝึกไว้ และ
อีก วิธี หนึ่ง คือ เรา เอา กระดาษ มา ตัด เป็น รูป ที่เหลื่อมหรือรูปวงกลม ด้วย
กระดาษ สี ต่าง ๆ เรา จะ เอา มัน แปะ ติด กับ ขอบ ของ ต่าง ๆ ก็ได้
เช่น ขน ขน กระดาษ ขน ม้วน กระดาษ ขน ปก หนังสือ ขน สี ต่าง ๆ
ซึ่งที่เรา คุ่ว่า จะ เป็น ประโยชน์ได้ เช่น ศึกษากัน

การฝีมือ

การฝีมือ เราต้องเรียนด้วย ความพยายามและความตั้งใจ ไม่เลินเล่อ กับทำได้ถูก ต้องก็ ความสามารถที่เราจะทำให้ได้ถูก ต้องใน สิ่งนี้ ต้องเห็น ความ ประสงค์และความ คึกของเร โดยไม่ต้อง อาศัย ผู้อื่น ช่วย ทำ การทำด้วย ตนเอง สำเร็จ เป็น สิ่งมี ค่า ยิ่ง นอก จากนี้ยัง ต้อง อาศัย ความ สะอาดเรียบร้อย และการ ฝึกให้ ถูกส่วน เป็น สิ่ง สำคัญ อย่าง หนึ่ง ซึ่ง จะ นำไป สู่การ มีฝีมือ ใน การ เขียน ของเร ความ สะอาด ความ ถูก ต้อง เรียบร้อย และการวางรูปเหล่านี้ ใน ชั้น ต้น เรา อาจ เรียน ได้ โดย ใช้ พับ กระดาษ

การหัดพับกระดาษ อาจ ทำให้ เรา สามารถ ทำ สิ่ง อื่น ๆ ได้ อีก มาก และ จะ แสดง ให้ เรา เห็น ว่า ใน รูป หนึ่ง รูป ใด นั้น ก็ มา จาก การพับกระดาษ อันมี ประโยชน์ เหล่า นี้

เราเอา กระดาษ สีเหลือง มา หัก แผ่น แล้วพับเข้าหากัน โดย ใช้ ริม ตรง ข้าง นั้น สมทบ ให้ เป็น แนว เคียงกัน และ จะ ทำให้ เป็น รูป สีเหลือง หลาย รูป ก็ได้ ถ้า เรา พับ มุม ต่อ มุม ซกกัน แล้ว ฝึก ให้ เสมอ วิธี นี้ เรา อาจ แบ่ง ส่วน ของ มัน ได้ เป็น รูป ตาม เหลี่ยม เท่า ๆ กัน ส่วน รูป วงกลม เรา ก็ อาจ พับ ได้ เป็น วงกลม หลาย วง เท่า กัน ได้ เหมือน กัน ใน หน้า ๔๐ จะ แสดง ให้ เห็น รูป สีเหลือง ๒ รูป และ รูป วงกลม ๑ รูป ซึ่ง

แบ่ง ออกเป็น ส่วน ๆ โดยใช้วิธี พับ และใช้กรรไกร ตัด ตาม รอย
พับ เท่านั้น ทั้งนี้ อาจทำให้ เป็นรูป กระดาษ หรือ หีบ เล็ก ๆ ได้ โดย
แปะ ส่วน ของ รอย ตัด นั้น ให้ ติด กัน เข้า

กระดาษ ที่ ตัด ออก จาก ขอบ และ แขนง ที่ ทำ โดย พับ เป็น แถบ ของ
กระดาษ จะ เป็น รูป สี่ เหลี่ยม หรือ วงกลม ก็ ตาม ส่วน รูป หก เหลี่ยม หรือ คอก
ไม้ ที่ ถูก ตัด ออก จาก กระดาษ ใน วงกลม หรือ สี่ เหลี่ยม ที่ พับ เมื่อ เปิด
กระดาษ ออก แล้ว รูป หก หรือ คอก ไม้ ที่ ทำ ขึ้น นั้น จะ ทำให้ รูป สวยงาม
มาก และ อาจ ทำ มุม ของ รูป ได้ ต่าง ๆ กัน ได้ แสดง ไว้ ใน หน้า ๓๘ นั้น
ถ้า พับ กระดาษ มาก เพียงไร ต้อง ใช้ ความ ระวัง ได้ มาก ที่ สุด และ ไม่ ตัด
กระดาษ ให้ มี ช่อง เปิด ได้ มาก เกิน ควร จาก ขอบ กระดาษ แผ่น เดียว กัน

การสานกระดาษ ใช้ ทำ เป็น เสื่อ ได้ สวยงาม มาก ถ้า ตัด
กระดาษ ที่ พับ กัน ได้ แสดง ไว้ ใน หน้า ๔๑ การ สาน กระดาษ สี ที่ สะกุก
ตา ใช้ สอด สลับ เข้า ไป ใน กระดาษ ที่ ตัด และ แขนง ต่าง ๆ อาจ ทำ ได้ โดย
สี ที่ สะกุกตา ของ กระดาษ สี ต่าง ๆ กัน

การ ประทับ หรือ ประกอง เพื่อ ให้ สวยงาม ยิ่ง ขึ้น นั้น จะ ใช้
เกรียง หรือ จะ ใช้ กระดาษ สี ต่าง ๆ ทำ เป็น รุก และ คอก แปะ
ลง ตาม หีบ หรือ กระดาษ ที่ สาน ขึ้น นั้น

กระดาษที่จะทำ หรือกระดาษ กระดาษเหล่านี้ นั้นอาจ ตัด มา จาก
กระดาษสี ต่าง ๆ และ ปีก กระดาษ สี อื่น ๆ ต่าง หั่น ด้านหลัง ก็ได้

ถ้าเรา พับ กระดาษ และ ตัด ตาม แบบ ใน หน้า ๔๒ นั้น ออก
เมื่อ เปิด กระดาษ นั้น ออก เรา จะ เห็น ทั้ง สอง ข้าง ของกระดาษ นั้น เป็น รูป
เหมือน กัน และ เท่า กัน ต่อไป เรา ก็ ใช้ กระดาษ สี ต่าง ๆ ตัด เป็น รูป
นก — และ ดอกไม้ แปะ บน กระดาษ นั้น และ สลับ สี กัน ด้วย เพื่อ
เป็น เครื่อง ประดับ ซึ่ง จะ ทำให้ กระดาษ กระดาษ นั้น น่า ชม ชื่น อีก

ตัวหนังสือ เขียน บน กระดาษ หรือ บน ปีก หนังสือ นั้น ถ้า เรา ทำ ได้
ก็ จะ สวย มาก ตัว หนังสือ ขวมนก จะ เขียน ได้ บน กระดาษ ที่ ตี
ตาราง เป็น สี เหลือง โดย ชีก จาก ขวตัก นี้ ถึง ขวตัก นั้น และ จาก มุม
ตาราง นี้ ถึง มุม ตาราง นั้น

ตัวอักษรใหญ่ เขียนง่ายกว่าตัวเล็กมาก มี เวลาว่าง ๆ
พยายาม หัก เขียน ของ เรา เช่น ชื่อเรา โรงเรียน ของเราน ชื่อเมือง และ
จังหวัดต่าง ๆ ให้ มีความ ชำนิ ชำนาญ เขียน ตัวอักษร ตัว ก็น สอ เป็น
วิธี ที่ง่าย ที่ สุก ที่ จะ เริ่ม หัก เขียน ตัว หนังสือ การใช้ ดินสอ อ่อน บน
กระดาษ ตาราง เป็น วิธี ที่ ดี

ส่วน การ เรียง เขียน ตัว อักษร ใน ครั้ง แรก ให้ เริ่ม เขียน เช่น ตัว
I. T. C. E. F. S. G. H. L. O. U. P. ตาม ที่ ได้ แสดง ไว้ ใน หน้า

ของการเขียนตัวหนังสือในบทนี้ ตัวอักษรเหล่านี้มีลักษณะลากเส้นไปทางเดียวกันเช่นเดียวกับเส้นของตารางในหน้ากระดาษนี้เหมือนกัน

และตัวใดที่มีเส้นแขน เช่นอักษร B. D. K. M. N. Q. R. V. W. X. Y. Z. จะต้องเขียนภายหลังตัวอักษรตรงเสร็จแล้ว และวางตัวอักษรถูกต้องตามจุดหมายที่ตัว

ตัวเลข ต้อง หัก ภายหลัง เมื่อเขียนตัวอักษรได้ทีแล้ว การเขียนตัวอักษรที่ไม่ต้องใช้กระดาษตารางนั้นต้อง หัก ไปด้วยสายตาเรา เพราะว่าทำได้ก็ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่ได้สอนแล้วโดยไม่ได้กระดาษตารางเป็นเส้นนำ เราอาจเขียนตัวอักษรเหล่านี้บนรูปต่างๆได้เช่น ไปสการุด หรือการุด บนฝาผนังกระดาษ บนปกหนังสือ และสิ่งอื่นๆอีก ซึ่งเราจะให้สิ่งนี้มีตัวอักษรปรากฏ ข้อสำคัญควรระวังให้มากอย่าให้ตัวอักษรที่เราเขียนนั้นใหญ่เกินไป หรือเล็กเกินไป ควรสำหรับของนั้นๆ กับต้องดูให้พอสมควร

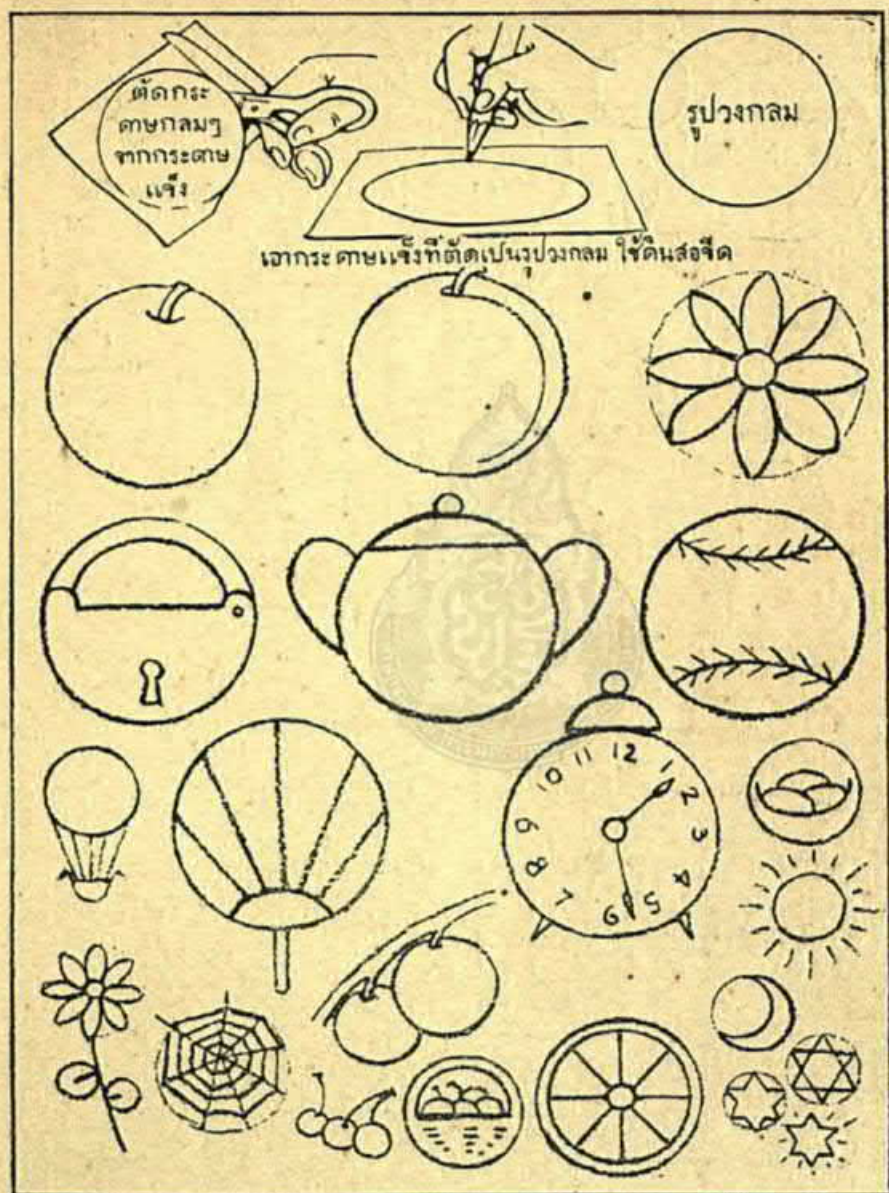
การเขียนทำรูปเพื่อเป็นแบบ แบบนั้นควรใช้ทำด้วยดินเหนียวหรือดินน้ำมันต่างๆ ซึ่งจะได้จัดรูปที่เราต้องการนั้นได้เสมอใช้กดทอนแ่งของรูปในแบบรูปต่างๆ

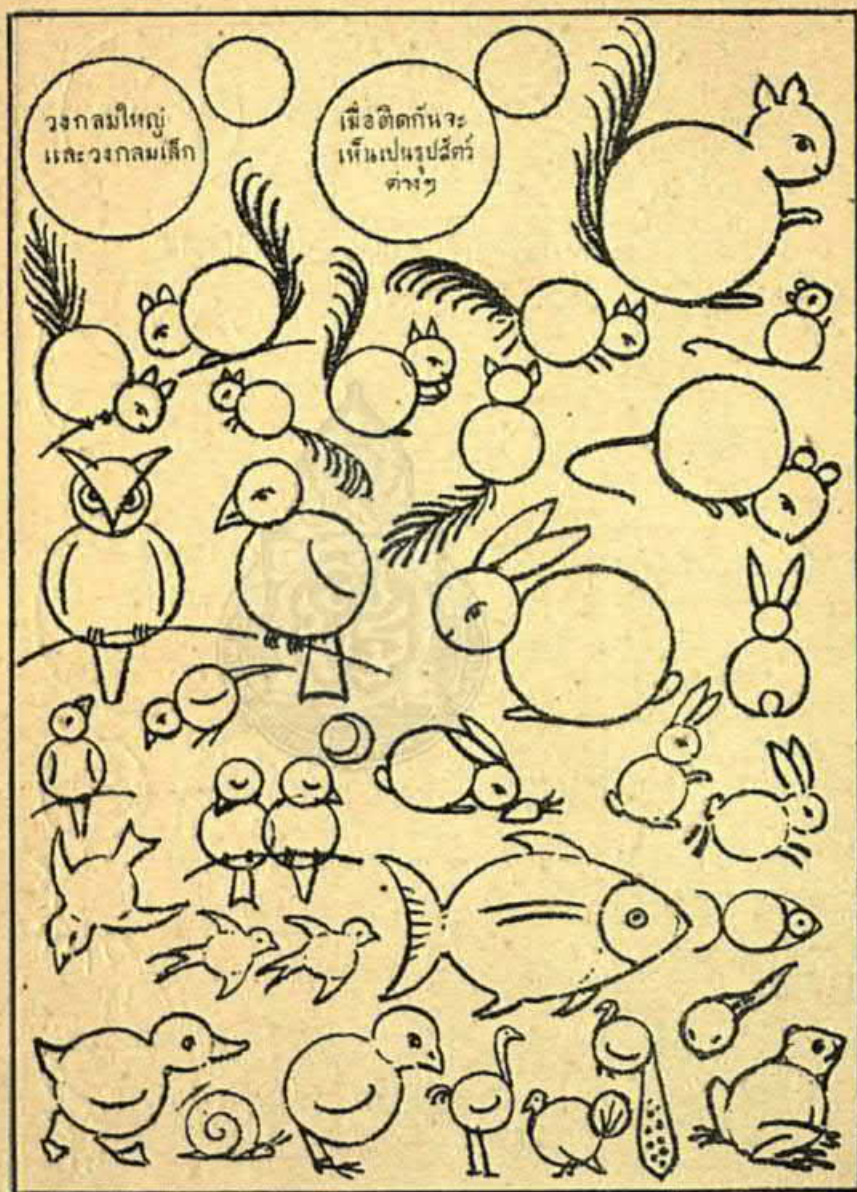
การ ทำลูก กลม ใช้ดินเหนียว อ่อน ๆ ก่อ ๆ ขึ้น คลึง เข้า กับฝ่ามือ ทั้งสอง เมื่อขึ้นดิน นั้น กลมก็แล้ว งาม ลง บนโต๊ะ และให้ ทำส่วนต่าง ๆ ขึ้น เพื่อ ประกอบ จะ ทำให้เป็น รูป ต่าง ๆ

การทำผลไม้ และดอกไม้ ด้วยดินเหนียว ทำเป็นกิ่งและใบ เพราะ ว่า ดินเหนียว นั้น ใช้กระชาย แฉก กดให้แบนแผ่ ออก ตกเป็นใบ ๆ มา ประกอบ ขึ้นเป็น ต้นไม้ก็ได้

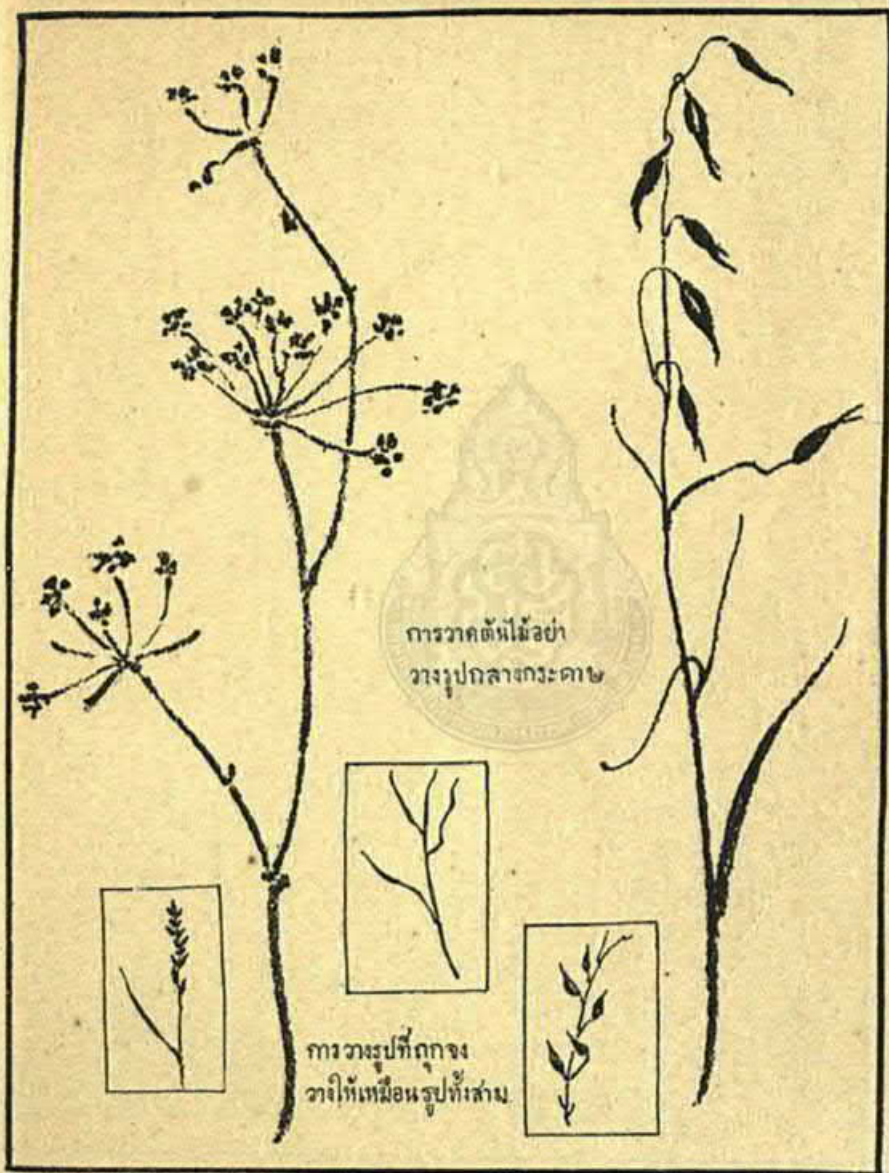
สิ่งกลม ๆ ซึ่ง ทำด้วย ดินเหนียว หรือ ดินหำมัน เป็นวิธี ที่ ดี ที่ สุด สำหรับ ชั้นแรก ที่ จะ ต้อง ฝึกหัด มัน เป็นการ นำๆ มาก ที่ จะ แล เห็น ลูกกลม เท่านั้น สามารถ ทำ อะไร ต่อ อะไร ได้ ทุกสิ่ง รูปอื่น ๆ อาจ ทำได้ โดยง่าย จาก รูปกลม เพราะ รูป ลูกกลม เป็น ส่วน สำคัญ คล้าย รูปร่างเดิมของ วัตถุ ทั้งหลาย เกือบ ทัง สิ้น

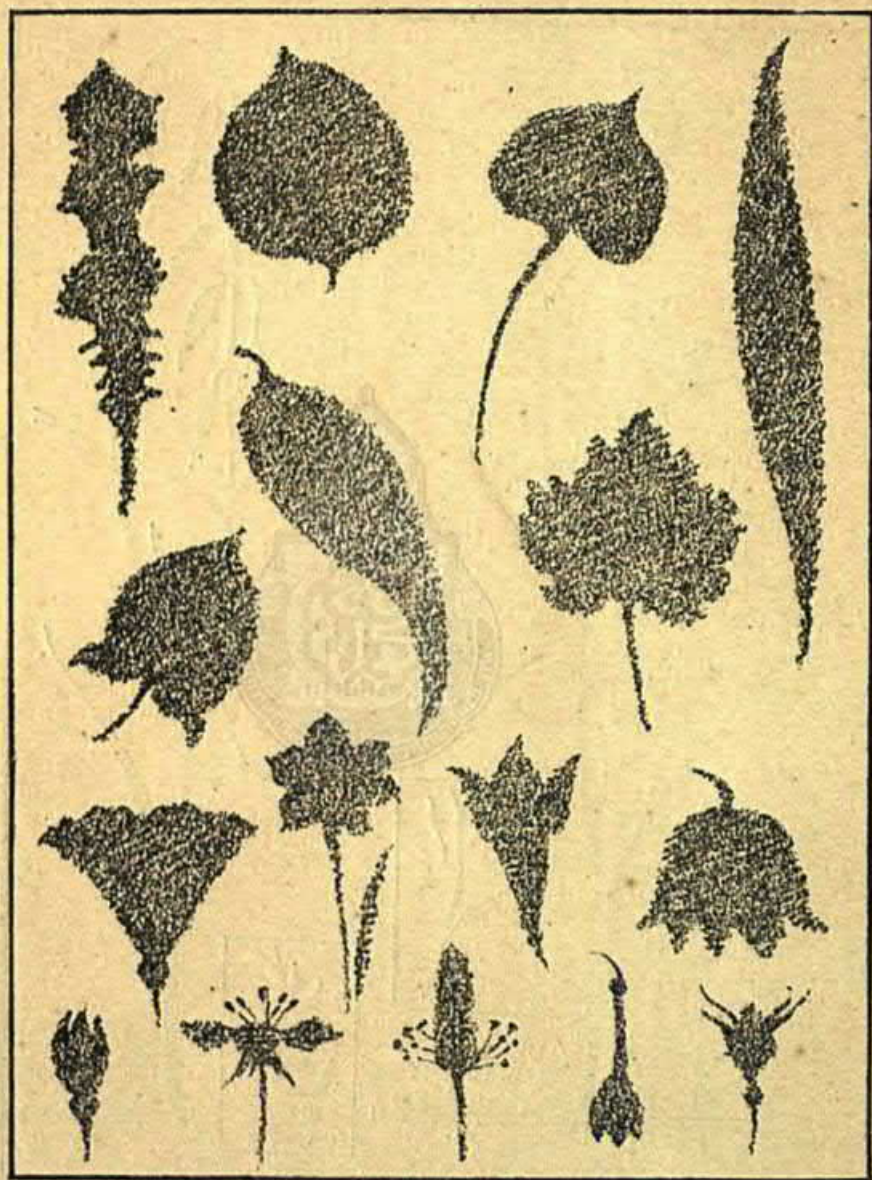
รูปนก และ สัตว์ ต่าง ๆ ทำได้ จาก ลูกดิน กลม ๆ ถ้า จะ ทำ หัวของ สัตว์ ก็ให้ เอา ลูกดิน กลม เล็ก ๆ เข้า ประกอบ รูปนก และ สัตว์ เหล่านี้ เรา ใช้ วาง ลงบนกิ่งไม้ ซึ่ง เรา ได้ ทำ ไว้ ในกระปุก ดิน หรือ ทำ ให้ มีนเกาะ อยู่บน กิ่งไม้ จริง ๆ ซึ่ง มี ดอก หรือ ใบ ติด อยู่ ที่ วาง ไว้บนโต๊ะ ของเรา งาม คุ้ให้ คิด ด้วยว่า มี กิ่ง ที่ เรา จะ ไว้ ใช้ ในการ เขียน ได้ ด้วย การเขียน นั้น อาจ ทำ ด้วย ดินเหนียว ก็ได้

แบบรูปสัตว์ต่าง ๆ ที่ประคิมรู้ตัวของกลม

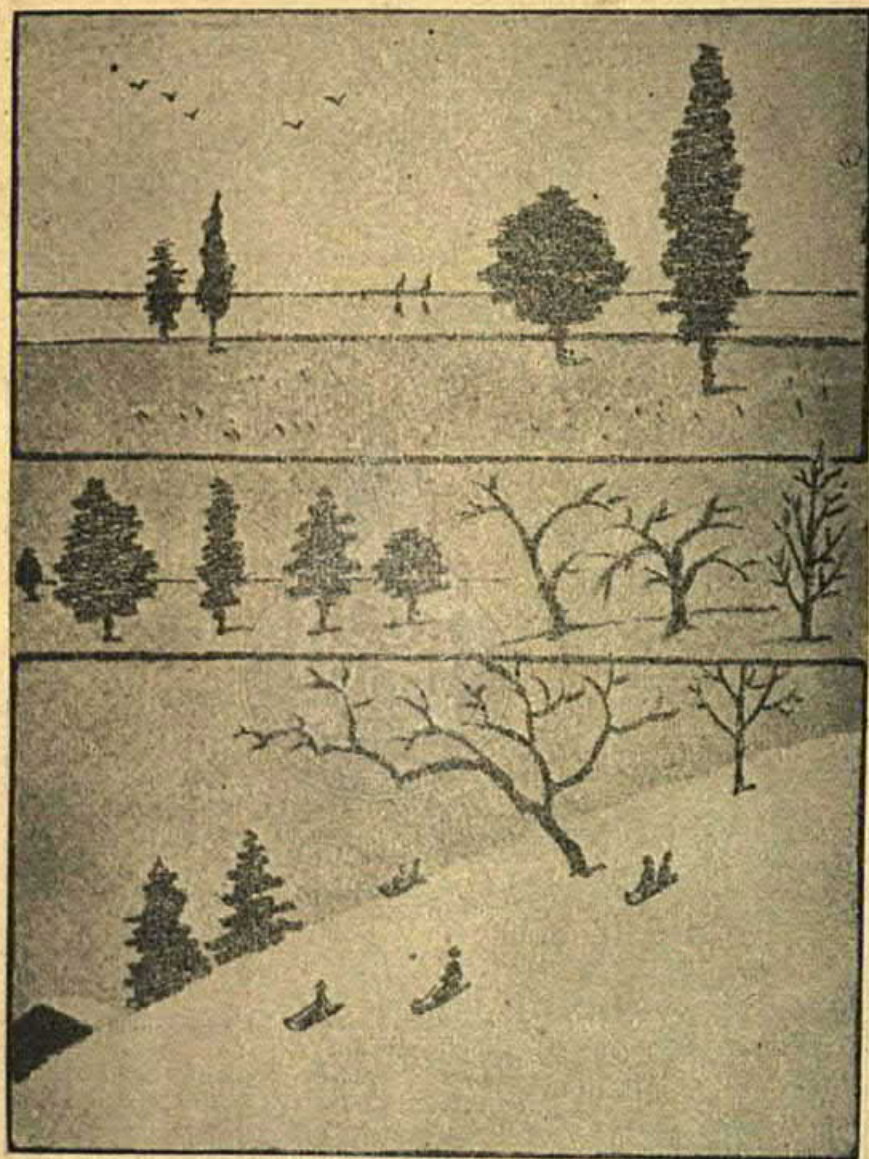
ลักษณะแบบการเขียนรูปตามธรรมชาติ

เขียนช่อดอกไม้
ด้วยกระเบื้อง
กระดาดสีเทา

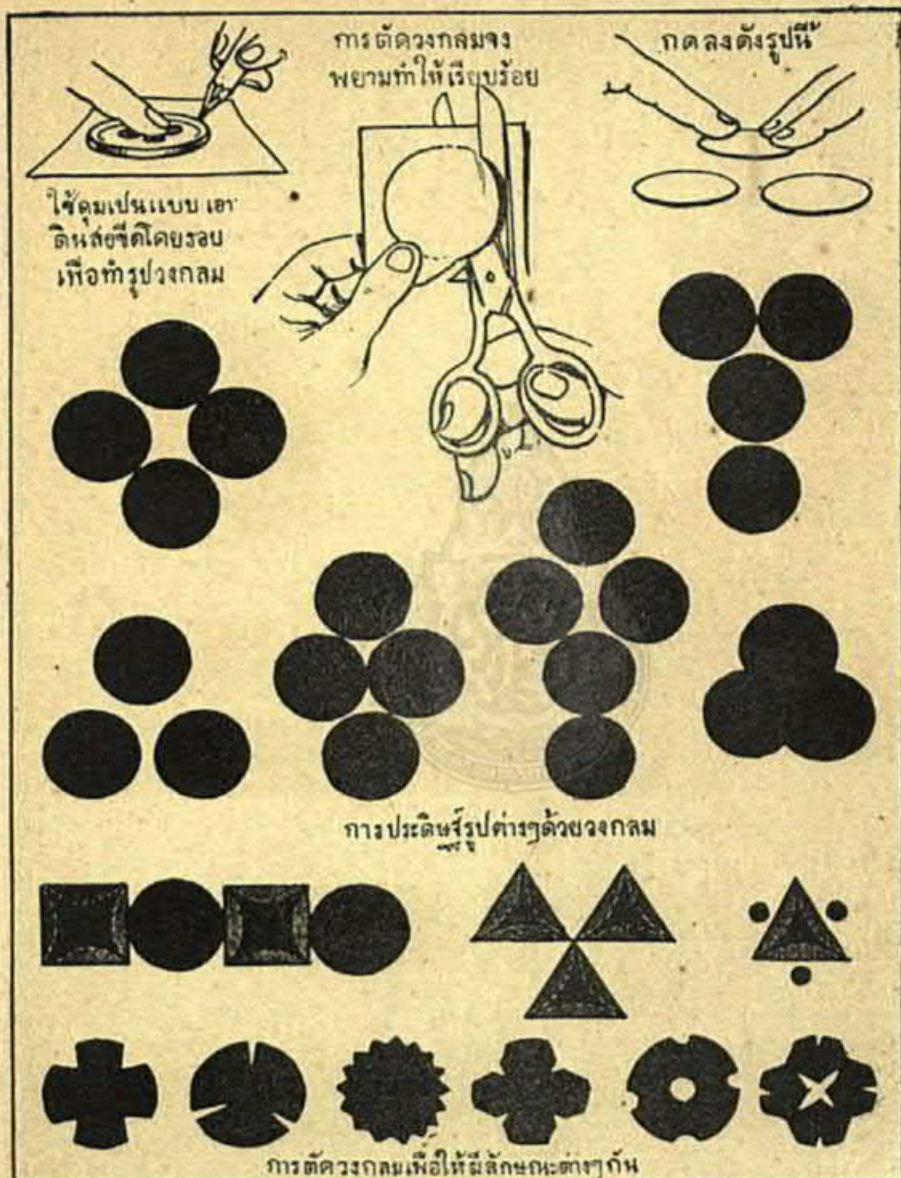
ส่วนดอกไม้ใน
วงเขียนด้วย
สีน้ำเงิน

การเขียนดอกไม้บนกระดาดสีเทา

การเขียนภาพวิวด้วยถ่านขาว—ค่านนกระดาศสีเทา

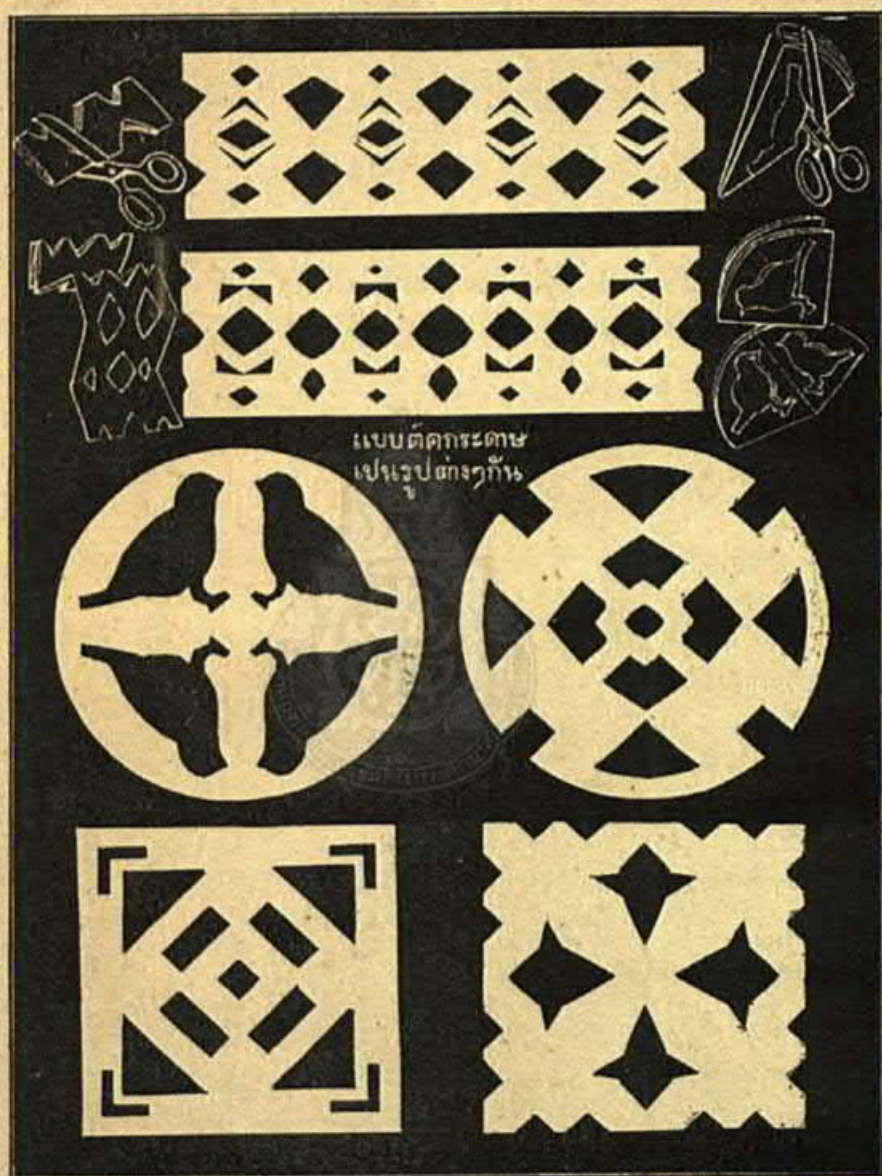

แบบรูปสัตว์ต่าง ๆ ซึ่งทำด้วยกระดาษ

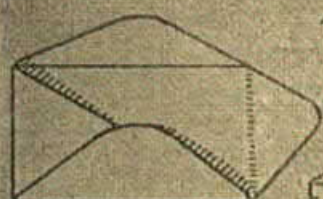

การตัดกระดาษเป็นรูปต่าง ๆ

การประดิษฐ์รูปด้วยกรรไกร

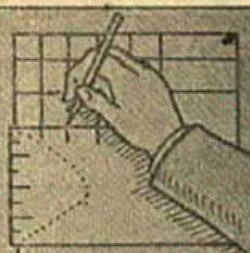
วิธีทำซอง

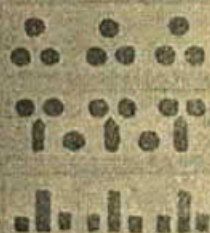
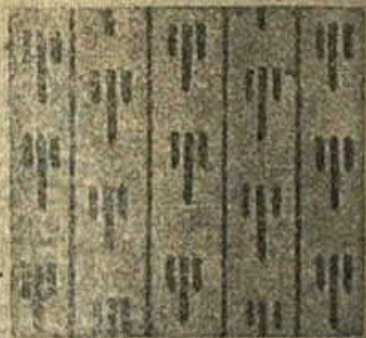
ทำเนื้อที่ตาม-
ความต้องการ

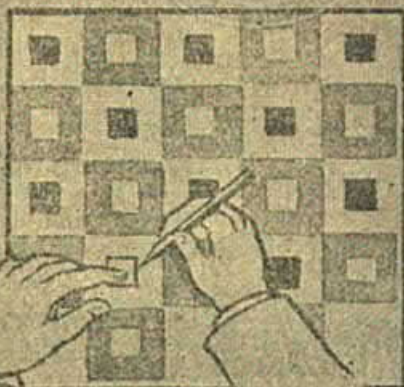
หิ้งหิ้ง เลิศศรี
นิว หมาอีไว้น
- หน้าซอง

พับซองให้ไปข้างใด
แล้วจึงเป็นระเบียบ

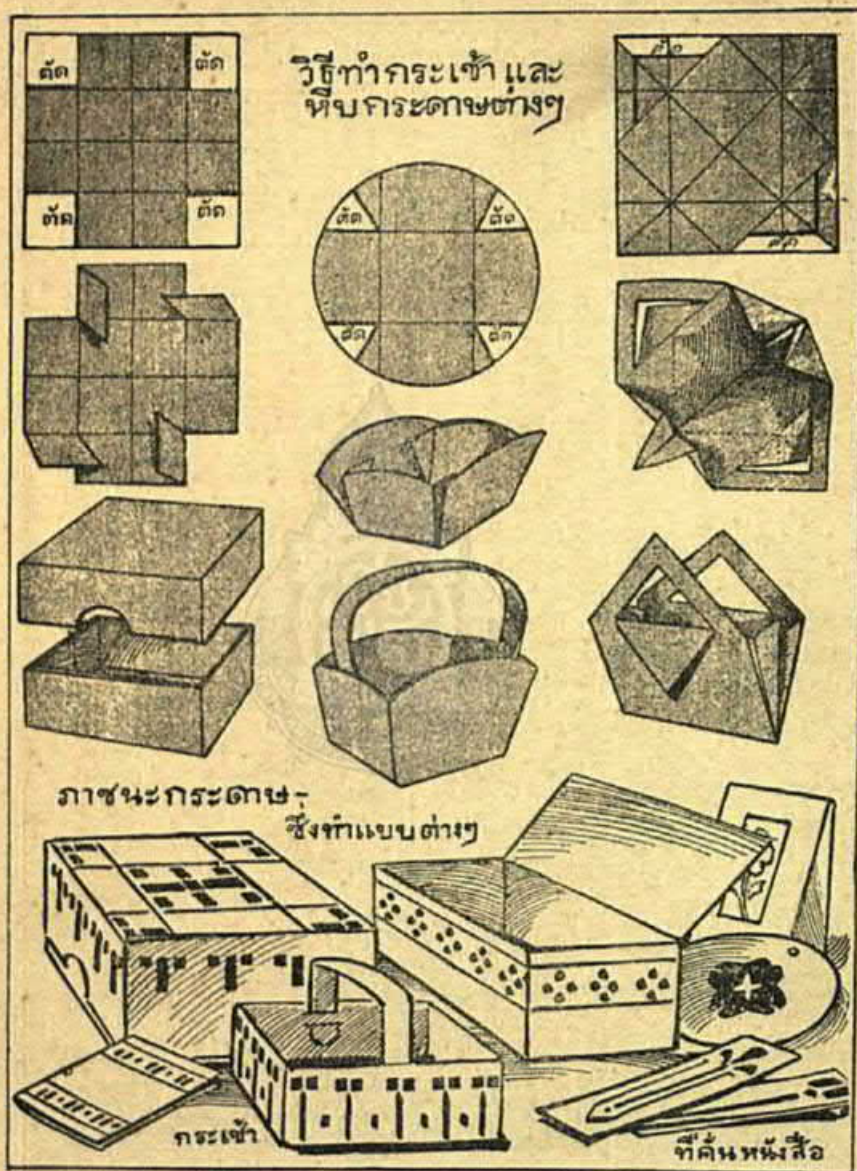

ทำขอบเขต
ที่หมาย

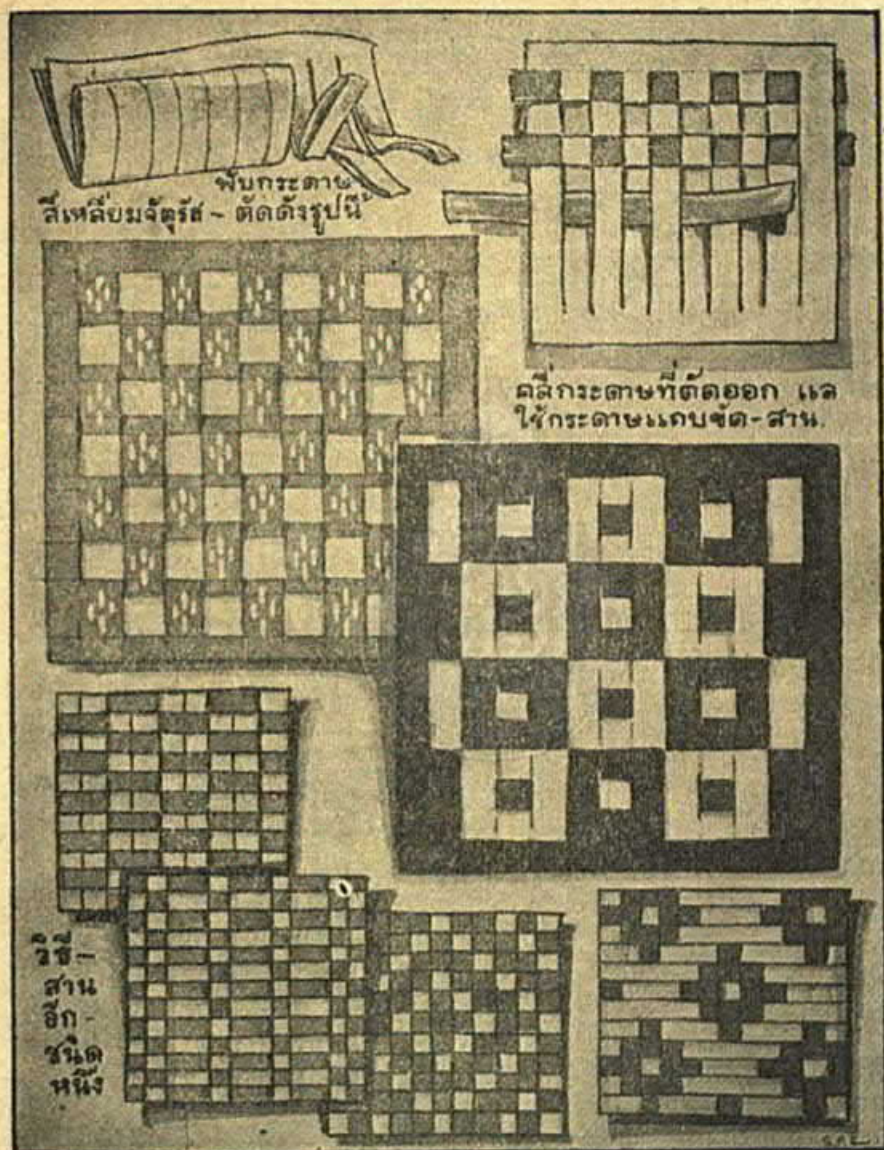

หมายส่วน
จุดเล็ก ๆ

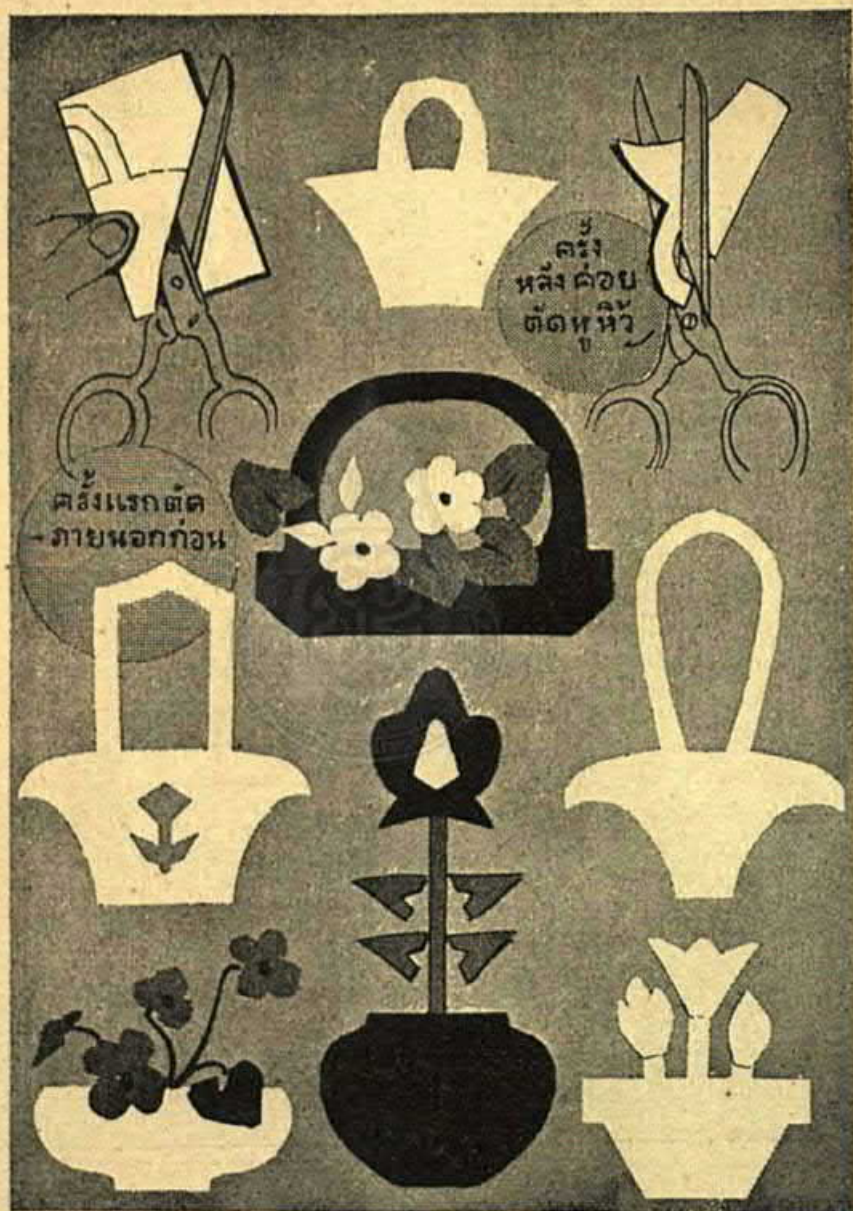
วิธีเขียนตามง่าย ๆ

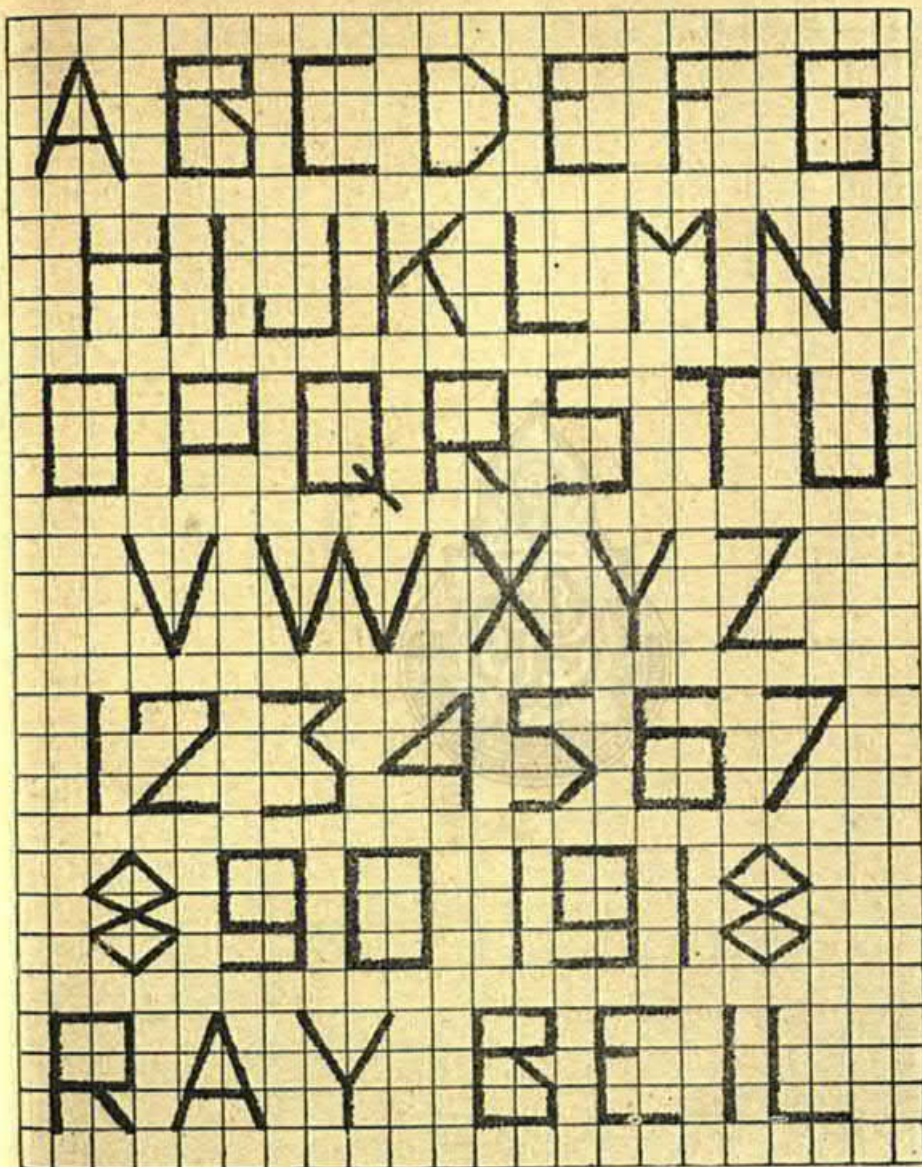
แบบหีบและกระเช้าซึ่งทำด้วยกระดาษ

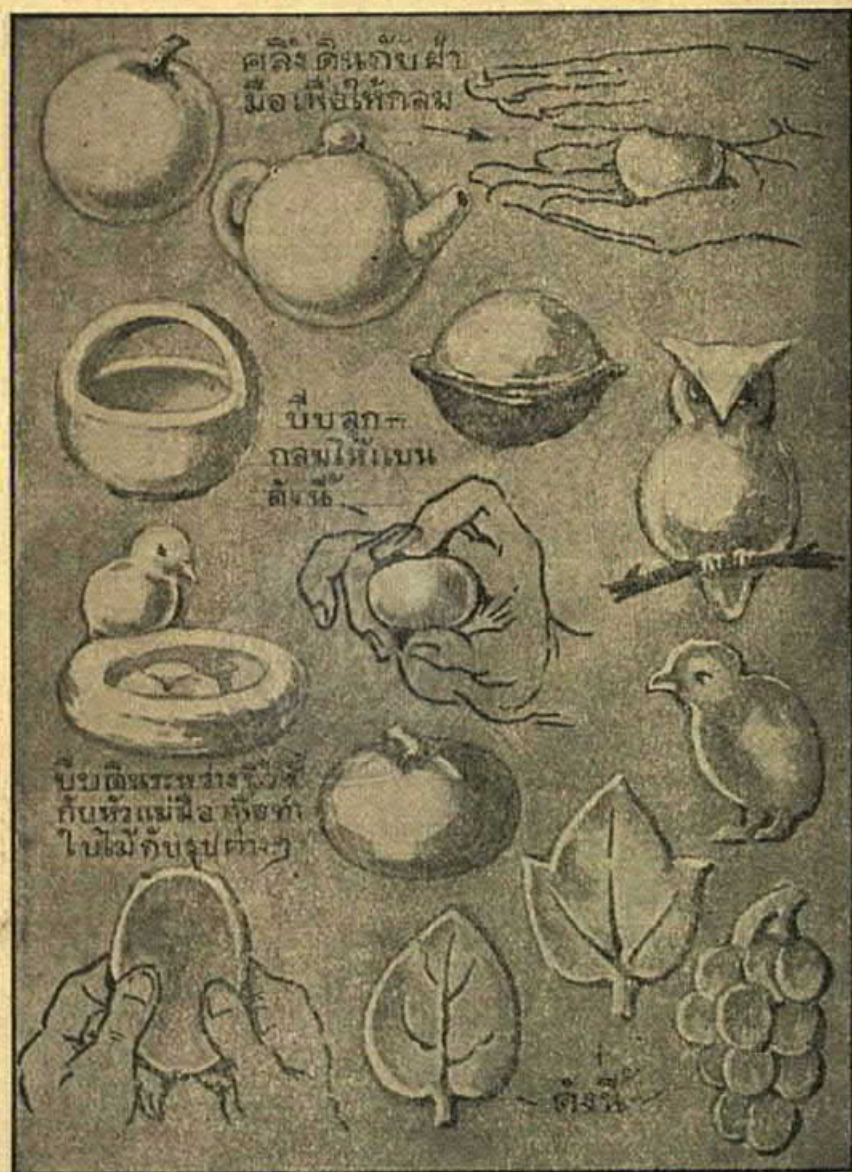

แบบการสานด้วยกระดาง

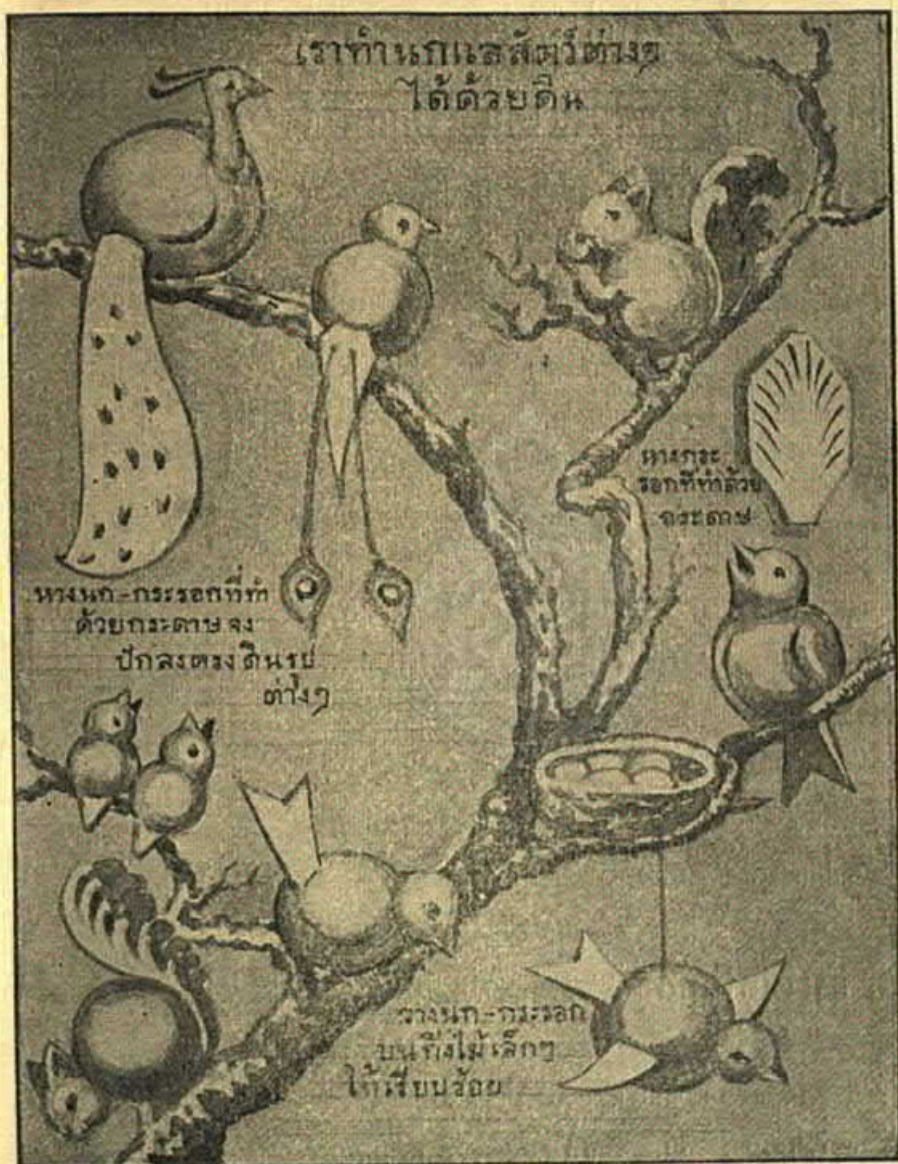

การทำตะเข้กับดอกไม้ด้วยกระดาษ

แบบการนับรูปง่าย ๆ

แบบถารบ้นนถและสัตว์ต่าง ๆ

ขั้นที่ ๑

ทบทวนโน้ตไว้เพื่ออธิบายให้นักเรียนเข้าใจ

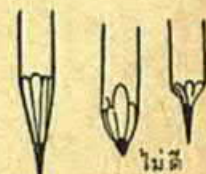
๑. เครื่องยึดต้นไม้

เมื่อนักเรียนจะเขียนต้นหญ้าหรือต้นไม้ต่าง ๆ ซึ่งมีวิธีหลายอย่างสำหรับยึดให้สิ่งเหล่านั้นตั้งตรงอยู่เสมอ เช่น ใช้หนังวัดหรือเชือกผูกก็ได้ คือผูกหรือวัดแต่ส่วนบนของต้นหญ้า หรือกิ่งไม้ไว้กับกระดานการศฤและก้อนขึงก็ได้ เมื่อใช้ลำต้นปักลงไปแล้วจะตั้งตรงอยู่ได้ ส่วนดอกไม้ให้ใช้ขวด (ถ้าเป็นขวดใส่น้ำจะดีมาก) กับบรรจุทรายกับน้ำลงไปพอเปียก ๆ แล้วเอาช่อดอกไม้ปักลงไปให้ถึงที่ที่สุด ถ้าจะให้ช่อดอกไม้ตั้งตรงหรือเอนไปทางทิศใด ให้ใช้ถวด หรือ เหล็กอ่อนผูกติดกับปากขวดและถวดนั้น ๆ เพื่อจะทำให้ช่อดอกไม้สลัดไสอยู่เสมอ

สิ่งเหล่านี้อาจวางไว้บนกระดาน ซึ่งวางพาดไว้ระหว่างเก้าอี้สองแถวข้างหน้าโต๊ะเขียนของเรา แล้วใช้กระดานแผ่นสองวงที่กึ่งกลางระหว่างแถวของเก้าอี้มัน แต่ต้องให้ไกลกับที่เรานั่งสักหน่อย

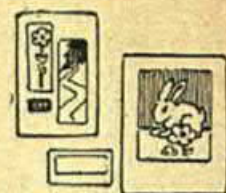
๒. การเหลาดินสอ

เครื่องเหลาดินสอจะต้องมีไว้ใช้ในห้องเรียนนั้นเพื่อความสะดวกมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตามดินสอที่เหลาดินสอมีอันนี้ใช้เขียนเส้นโค้งคงามมาก ๆ จะต้องแนะนำให้นักเรียนเหลาดินสอ และต้องชี้เหตุผลด้วยว่า

กำลังดี

ไม่ดี

เพราะเหตุนี้จึงต้องเป็นอย่างนี้ กับเหตุใดด้วยว่าเหล่าชนชั้นนั้นไม่ดี ชะนิตนั้นไม่ดี และครู จงตรวจดูด้วยว่านักเรียนคนไหนเหล่านักต้องดี ก็จงหยิบมาให้แก่นักเรียนทั้งชั้นดู เพื่อให้ทำให้ถูกตามวิธีเหล่านักสอนด้วย กับคอยระวังให้นักเรียนรู้จักระแวดระวังการงาน กับเก็บของต่าง ๆ ให้เรียบร้อยดี จะเป็นคนที่ได้เปรียบกว่าคนอื่น ๆ อีก ส่วนนักเรียนที่ไม่รู้จักรักษาส่งของ ๆ ตัวนั้น จะมีนิสัยสันดานคิดตัวไปจนโต เมื่อลงมือทำงาน ครังไร ครู ให้อีก ก็จะเอะอะเสกปรกไม่เรียบร้อยเป็นที่เห็นทาง

๓. การแต่งรูปให้เรียบร้อย

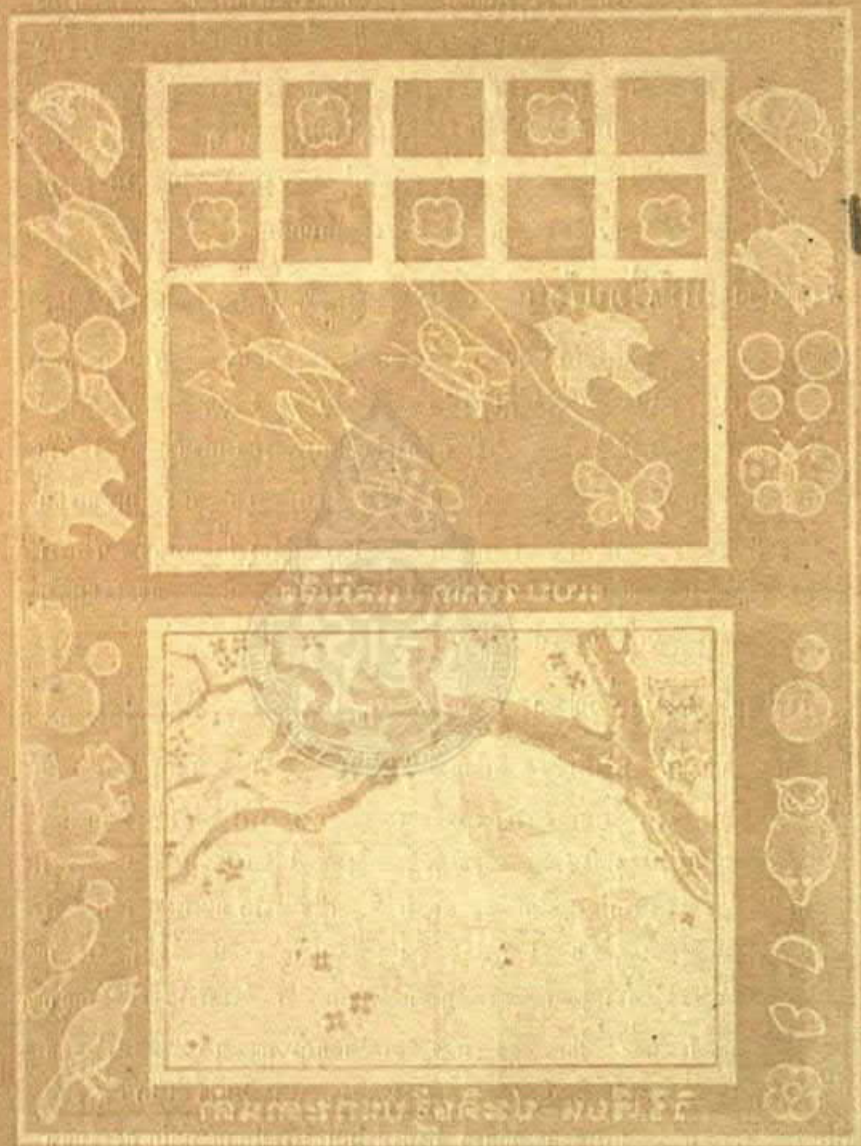
การเขียนรูปที่ทำในห้องเรียนที่จะให้ ดีที่สุด

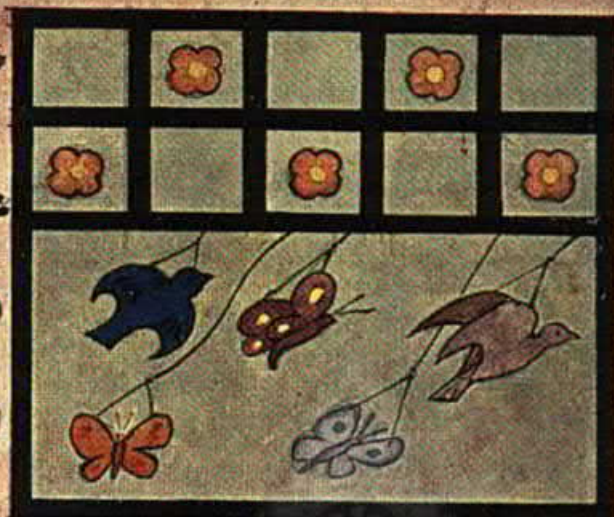
จะมีรูป ลงในกระดานการตีสัก ๆ เพื่อจะได้เอาไว้แขวนเป็นเกียรติยศในการแสดง วิชาภาพต่าง ๆ วิธีชนิตนี้จะได้เป็นการประกวดประชันของนักเรียน และนักเรียน ก็จะได้มีกำลังใจทำให้ ดีที่สุด นอกจากการโชว์ในห้องเรียนแล้วจะต้องโชว์ ให้มหาชนทั่วไปได้ดู การฝีมือของตัวในคราวประกวดอีก และครู ควรต้องจัดให้นักเรียน วาดรูป เป็นพิเศษทุก ๆ อาทิตย์ ทุกคราวที่เขียนก็ได้คิดเล็กรูปที่มีฝีมือจริง ๆ ติดไว้ เป็นเกียรติยศของนักเรียนผู้นั้นไว้กับข้างฝาห้อง ทำคั้งนั้นเวลาสิ้นเทอมจะได้รูปดี ๆ ของนักเรียนออกประกวดหลายรูป

๔. คู่มือใส่สรรพหนังสือของครู

ครูทุก ๆ คนควรจะต้อมมีที่เก็บหนังสือและ

วิธีเขียนรูปต่าง ๆ เรียงให้ได้ ถ้าคับกันเป็นตัวอย่าง เช่นวิธีวาดภาพวิธีระบายสี วิธีร่างแบบ วิธีซึ่งที่แสดงการฝีมือจริง ๆ เพราะว่าเมื่อต้องการ ชะนิตไหน แล้วจะได้หยิบมาใช้ ได้ โดยง่ายไม่ต้องมาหาทั้งยุ่งเหยิง อยู่ที่ไหนบ้างที่บ้างโดยเสียเวลา เปล่า ๆ จงใช้วางเรียงตามลำดับตัวเช่น เอ. บี. ซี. ไปจะทำให้ ค้นหาง่ายขึ้นและจ เรียงดังรูปที่ ๔. ในหน้า ๔๖ คือ นกกับสัตว์ต่าง ๆ ต้นไม้กับดอกไม้ วิธีสร้างวงกลม กับการสร้างลายและวิธีต่าง ๆ อยู่เป็นพวก ๆ อย่างรวมกัน เวลาต้องการใช้จะได้หยิบดูก วิธีระบายสีกับวิธีผสมสี เช่นบัพที่หนึ่ง - สอง - สามให้อยู่เป็นพวก ๆ ไป ส่วนรูปสัตว์ หรือคนต่าง ๆ นั้นที่ใช้ เป็นแบบพิมพ์ ด้วยสัตว์ของามควรเอามาแขวนไว้ ข้างฝาห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนจะได้เบนแบบอย่างอีกด้วย ทั้งยังทำให้ห้องเรียนสวยงามเป็นสง่าขึ้นอีก

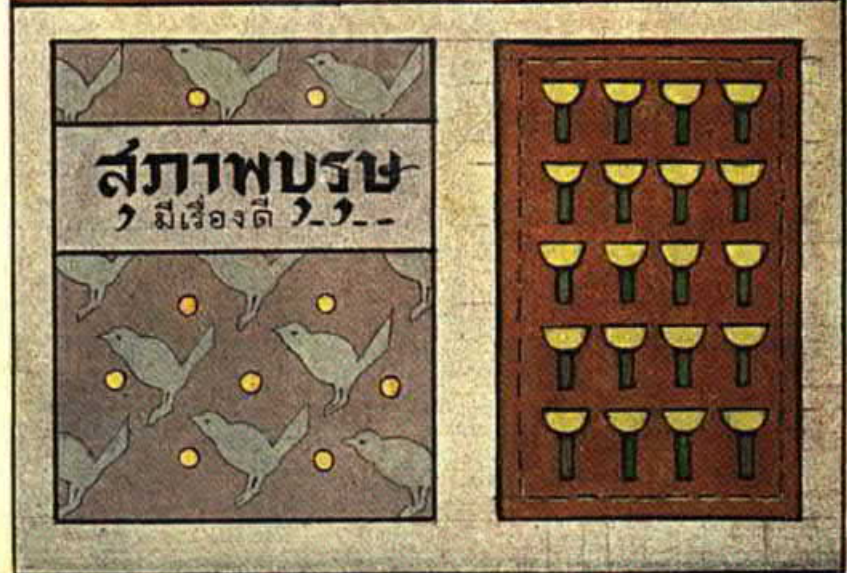
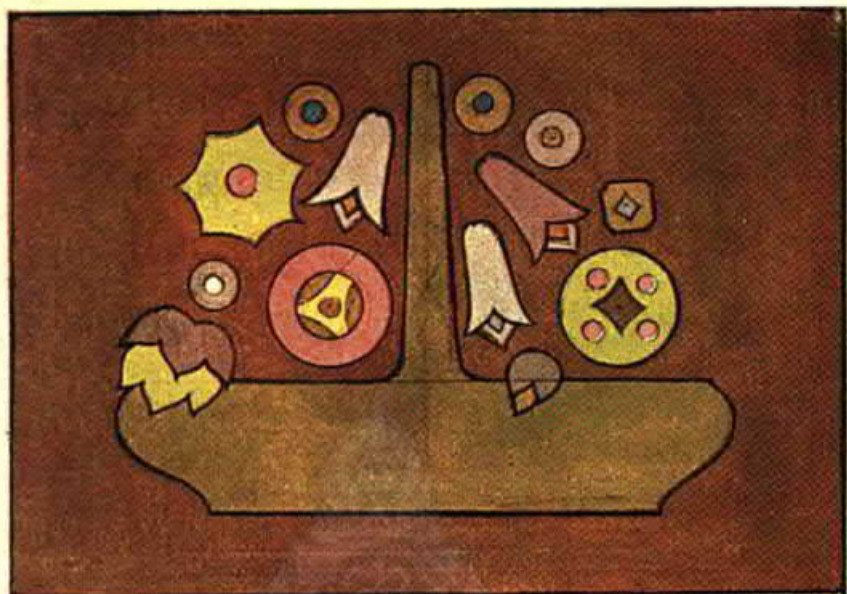

แบบว่านก แลผีเสื้อ

วิธีเขียน-ประดิษฐ์บนกระดานดำ

สถาปัตยกรรม
มีเรื่องดี ๆ

บทเรียนที่ ๒

หมวดที่ ๒

ในชั้นที่ ๒

การเขียนเส้นและใช้สี

ทุก ๆ สิ่งต่างมีรูปร่าง ไม่ว่า จะเขียน รูปอะไร ครั้ง แรกจะต้องพยายาม สังเกต รูปร่าง ของ สิ่ง นั้น ๆ ให้ดี ถ้วนเสีย ก่อน แล้ว จึง ค่อย เริ่ม ลงมือ และ จง พยายาม ใน ส่วน ที่ สำคัญ เสีย ก่อน จึง ค่อย ทำ ส่วน ต่าง ๆ ต่อไป

“บล็อกกิ่ง” เป็น ข้อ ทัก ชี้ ไว้ สำคัญ ใน การ วาด เขียน ส่วน สำคัญ ๆ จะ ต้อง เขียน ก่อน เพราะ รูป ของ บล็อก นั้น ทำ ด้วย เส้น ตรง ๆ ซึ่ง เป็น รูป ขรรค์ และ ง่าย ๆ

ใน บท สุกท้าย ของ ชั้น ที่ นี้ ที่ เรา ผ่าน มา นี้ เรา เรียน ถึง การ เขียน รูป กลม— วงกลม ก่อน แล้ว จึง ได้ เรียน เขียน รูป หก และ รูป สี่ เหลี่ยม ใน รูป วงกลม เหล่า นี้ ที่ ว่า ส่วน สำคัญ นี้ ก็ คือ วงกลม นี้ เอง ใน บท เรียน ต่อไป นี้ เรา จะ ต้อง เริ่ม เรียน ลงมือ ทำ สิ่ง ขรรค์—และ ง่าย ๆ ที่ เคย วาด เพราะ บท ที่ แล้ว มา นี้ เพียง แต่ เรียน ถึง วิธี ทำ เท่านั้น หา ได้ ทดลอง ทำ ก็ ไม่

ของ ส่วนบนภาพเดิม แล้วจงวาดให้ถูก ส่วนต่าง ๆ ตลอดจนไป
เมื่อเราเขียนเสร็จตามวิธีนี้แล้ว ให้สังเกตดูรูปเดิมคือแบบที่เรา
เขียน เมื่อเห็นว่า แ่งใด—ส่วนใดผิดเพี้ยนหรือไม่ได้ ส่วนตามที่เรา
วัด และ เขียน จงแก้ไขให้ถูก

การวาดเขียนที่รวมกันหลายๆอย่าง ต้องลำดับเป็นชั้น
ที่ สอง ต่อไป รูปเหล่านี้ จะ ต้องวางให้ไว้ระเบียน เพื่อไม่ให้รูปปน
กันยุ่ง นำเกลียด ทั้งเช่นรูป หมี และรูป กะดางคันไม้ ในหน้า ๖๘ นี้
เป็น คัน และ รูป ที่ อยู่ข้าง บน นั้น อีก รูป หนึ่ง ก็ คือ รูป กะจาก แอ๊บเปิ้ล
เป็นคัน

การใช้ เกรของ เขียน รูป เหล่านี้ จะ ต้องเขียน โดย ว่างเส้น ของ
รูป เหล่านี้เสียก่อน แล้ว จึง ค่อยเติมลงใน ระหว่าง เส้น ที่ เรา ว่าง นั้น
ถึง แม้ จะ ว่าง ด้วย เส้น เกรของ ที่ เดียว กันก็ ส่วน เส้น ว่าง ด้วย เกรของ
นั้นเรา จะต้อง ลงไป ทาง เคียง กัน ด้วย ขางลง นอก ดู เรือต่อไป ห้ามไม่
ให้ ดู ถอยหลัง กลับ เป็น อันขาด

ถ้า ส่วนหนึ่ง ส่วนใด คำมากก็ได้ทำให้คำ ที่ สุดที่ จะทำได้ รูป
ที่ เขียน ชั้นนี้ เรียกว่า รูป เงามี

การร่างรูปแสดงท่าต่างๆ เราควร เริ่ม เรียง กัน เสีย โดย
ใช้เส้น ๆ เคียง กับ วงกลม เท่านั้น ส่วน วง กลม นั้น สมมติเอา เป็น

ศีรษะ และเส้นเหล่านี้นับรวมกันเป็น มือ สอง ข้าง ขา สอง ข้าง ลำตัว แขน และ เท้า ทั้งสอง วิธีนี้ ต้อง ลาก เส้นยาว เส้นหนึ่ง ก่อน เพื่อจะได้ แสดง ลำตัว แล้วจึง เขียน แขนสองข้าง ขาทั้งสอง แล้วร่าง วงกลม ลงไปเป็นศีรษะ ทำโดยวิธีนี้คล้าย รูปหุ่น หรือ (หนังตะลุง) คล้าย รูปมนุษย์เรา แล้วจึงเติมเส้นสั้นๆ ลงไปอีกเพื่อเพิ่มให้มีมือ มีเท้าเท่านี้ก็จะเป็นอันเรียบร้อยในรูปนี้

การเขียนรูปหุ่น ทำให้เรา รู้สึกมีความสนุกมากกว่าวาดสิ่งอื่น ๆ ถึงแม้ว่าการเขียนภาพอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่เขียนรูปหุ่นจะเป็นสิ่งจำเป็นก็ดี เรา ต้อง พยายามเพิ่มเติม แห่งหนึ่งแห่งใดที่ลบเลือนให้ชัดเจน เพื่อเรา จะได้ดู ส่วนทั้งหมดได้ง่าย และ สะดวกขึ้น

การเขียนภาพนี้ มีบุคคลโดยมากเลือกทำแต่ ส่วนที่งาม ๆ และ ยาก ๆ เสีย ก่อน แล้ว ภายหลังจึง มา ทำ ส่วนที่ไม่งามและไม่น่าดูต่อไป เพราะเขาเหล่านั้นรู้ว่า งาน ศิลปะ ชนิดนี้ ส่วนแรกที่เริ่มกระทำนั้นจะทำให้ดีกว่า ส่วนที่ ทำ ครบหลัง

จง ตั้งใจ เรียน วิชา ศิลปะ ให้ได้ เป็นผล สำเร็จ ก็ จง พยายามอย่าละ สิ่งไหน หัน มา ทำ สิ่งนี้ เช่น เขียนรูปหุ่นยังไม่ทันสำเร็จ เรียบร้อยก็รู้สึกเบื่อหน่าย ไป เริ่มทำ รูปอื่น อีก หรือเลือก ทำ แต่ ส่วนที่ ชอบ ขอให้คิดว่าวิชาช่างเขียนนั้น ทุก ๆ ส่วน สำคัญและจำเป็นทั้งสิ้น จง พยายามเรียนและ ทำได้ ทั่ว ๆ ส่วน

การวาดภาพหุ่น ings พยายาม กระส่วนต่าง ๆ ให้ได้ส่วนของ
รูปคนเราจริง ๆ อย่างทำให้ส่วนต่าง ๆ คล้ายเคลื่อนได้ เช่น ขาหนึ่ง
สั้น อีกขาหนึ่งยาว หรือ แขนยาวเกินควรไป จนกระทั่งลากพื้น
โดยเทียบ ส่วนขา—แขน ของเรา กับ ings มองดู ร่างกาย ของเราเอง
นั้นแหละ จะ ทำให้ เรา สามารถร่างรูป คน ถูก สักส่วนได้

รูปทัศนนิคภาพหุ่น ทำด้วย กระดาษ ค้ำคังได้ แสดงให้เห็น
อยู่ใน หน้า ๖๔ นั้น อาจจะ เป็น แบบอย่าง สำหรับ เขียนก็ได้ แขนกับขา
นั้น จะ ต้อง ทำให้ หมุน กลับไป กลับ มาได้ เพื่อ แสดง อาการ เคลื่อนไหว
โดย ภาพ เส้นเดียวเท่านั้น อาจทำ ภาพ เหล่านี้ได้ ให้ เรา ตั้งชื่อรูปนี้ว่า
“ขยับ” และ ings ทำรูป สุนัขตัวหนึ่งเล่นกับ “ขยับ” หรือสัตว์อื่น ๆ
อีกก็ได้ แต่ ทำเป็น ภาพหุ่น ที่ใช้ ได้ และ เคลื่อนไหว ได้ด้วย ช่วงเขียน
เท่านั้น จะ อธิบาย รูป หุ่น เหล่า นั้น ให้แจ่มแจ้ง คุณคล้าย ตึกตาคณ เป็นแบบ
และ แบบนี้ เรียก ว่าการวาด ภาพหุ่น ภาพ ทัศนนิค ช่วงเขียนใช้ เป็น
เครื่องนำให้วาด ภาพ คนแสดง ท่า ต่าง ๆ ได้ โดย สะดวก

การเขียนภาพด้วยดำกับขาว ings ใช้ กระดาษ สี เทา เป็น คี
อย่า แร แสง สว่าง หรือ ไล่เงา ก่อน เขียนภาพ ข้างหน้าหรือข้าง ๆ ให้ แด

ดูซึ่งและเรียบร้อยก่อน แล้วจึงค่อยลงเงา และใส่แสงสว่าง ตามเวลาภายหลัง

ส่วนเงาของรูปนั้น อาจใช้สีแก่ๆ หรืออ่อน เมื่อเราต้องการที่ตรงไหนขาวก็ใช้สีขาวหรือเกรยของขาวเขียนลงไป ถ้าต้องการให้แสงนั้นเป็นสีเทา ก็ให้ใช้สีพื้น กระดาษเป็นพื้น แต่ต้องวางเส้นขอบนั้นด้วยเกรยของดำ เพียงแค่เบาๆ

เครื่องเล่นต่างๆ เช่นตุ๊กตา นั้น สำหรับใช้เป็นแบบฝึกหัดวาดเขียนก็มาก เพราะ สิ่งเหล่านี้ เป็น ของ ขรรมตา จึงเขียนไม่ยุ่งยาก และ ท่าน จะ พยายาม เขียนภาพเครื่องเล่น ของ ท่าน ได้ ไหม ? โดยวิธีที่ควร ซึ่งเขียนไว้ ให้ดูใน หน้า ๗๐

ส่วน รูป ที่ เขียน ด้วย สี นั้น จะ ใช้ วิธี เขียน ส่วน ของ รอบ นอก เสียก่อนก็ได้ ถ้าจะใช้เกรยของสีระบายลงในซีกที่เรา ต้องการ ลงในรูปนั้นๆ ก็ต้องใช้เกรยของ ระบาย แล้ว ๆ เพื่อจะให้สีนั้นอ่อน และไม่หนา เกินต้องการ

การให้สีในสิ่งประกอบข้างๆ ซึ่งเป็น รูปข้างๆ ของรูปใหญ่ ทำให้ โดย เริ่ม ต้น เขียน กระดาษ สี น้ำตาลเสีย ก่อน หักไปข้างๆ ของรูป กระดาษนั้นให้เขียนรูป ลูกเบียร์ สี เหลือง หักลูก ส้ม

หนึ่ง ลูก เชอร์รี่แดงๆ สักสองสามลูก และองุ่น สดสีม่วงสองสามลูก
กับ อินทผลาล์ว เชียว หนึ่ง ลูก แอปเปิ้ล เชียว สัก หนึ่ง ลูก ผลไม้เหล่านี้
จงเขียน เป็น ภาพ ประกอบไปข้างๆ กระดาษนี้

กระดาษต้นไม้สีต่างๆ นั้น เราเขียน ขึ้นไว้โดยใช้ เกรยของ

สี หรือจะใช้ กระดาษ สี ต่างๆ ตัดเป็น รูป กระดาษก็ได้ และ ต่อจาก
นั้นไป ก็ จงเขียน ออก กับ ต้น ขึ้นใน กระดาษ แต่ สี ของ ต้นไม้ และ ดอก
นั้น จงให้ แล กุ สลับ สี กัน อย่าให้ เป็น สี เดียว กัน ได้ ส่วน สี ที่ จะ ใช้
สลับ เพื่อให้ ดู งามตา นั้น ต้อง มี สี ตัด กัน ดัง นี้ เช่น สี เหลือง กับ สี ส้ม
สีแดง กับ สี ส้ม สี แดง กับ สี ม่วง สี ม่วง กับ สี น้ำเงิน สี เขียว กับ
สี น้ำเงิน สี เหลือง กับ สี ม่วง สี น้ำเงิน กับ สี ส้ม ถ้า เรา จะ ใช้
สี หนึ่ง สีใด ระบาย กระดาษ ต้นไม้ นั้น จะต้อง ใช้ อีก สี หนึ่ง ระบาย ตาม ดัง สี
ที่ กำหนดไว้ ได้ แล้ว ข้างบน นี้ ตัด กัน อีก ที่ หนึ่ง

โคมสีต่างๆ ของจีน อาจทำได้ โดยใช้ กระดาษ หนาๆ ได้

ทำเป็น รูป โคม สองรูป และ จง ระบาย รูป โคม สองรูป นี้ ด้วย เกรยของ
สี เหลือง ให้ทั่ว แล้ว ใช้ เกรยของ สี แดง ระบาย ทับ ส่วนบน ของ รูป โคม
รูป หนึ่ง ส่วน โคม อีก รูป หนึ่ง ให้ ใช้ เกรยของ สี น้ำเงิน ระบาย ส่วนบน
เมื่อ ทำ เรียบร้อย แล้ว จง ทำ ขึ้น อีก สอง โคม แต่ ใช้ เกรยของ สี แดง ระบาย

ได้หมดทั้งรูปที่ แล้วมา และใช้สีเหลือง ระบาย ฉะเพาะ ส่วนบน
รูปหนึ่ง กับอีก รูปหนึ่งใช้ สี น้ำเงิน ระบาย แต่ ฉะเพาะ ส่วนบนเช่นรูป
ที่ แล้วมา และ จง สร้าง ขึ้น อีก สองรูป แล้วระบาย ด้วย สี น้ำเงิน ให้
ทั่ว ทั้ง สองรูป และจงใช้ สี เหลือง ทา ทับ ฉะเพาะ ส่วนบนรูปหนึ่ง กับ
อีก รูป หนึ่ง ใช้ สี แดง ระบาย ฉะเพาะ ส่วน บนโดย วิธีที่ ทำ มา แล้ว นั้น
ส่วนวิธีนี้ ได้ แสดง ให้ เห็นส่วนผสม ของการใช้ เกรยของ สี ระบาย ทับกัน
และ เข้า กัน กุศล ล้าย กลืน กัน เป็น อีก สี หนึ่ง เช่น สี แดง — สี เขียว
ไปไม้ — สี น้ำเงิน — สี เหลือง เหล่า นี้ จะ เห็น กลาย เป็น สี อื่น ๆ มาผสม
อยู่ ด้วย เสมอ

รูปหุ่นคนระบายสีนั้น จะ ระบาย ด้วย เกรยของ กิ ไร่ และ
ถ้าเรา ต้องการ จะ แสดงรูป เด็ก นั้ เป็น หญิง ชาย ก็ จง ระบาย สี ลงใน ที่
ต้องการ เช่น เด็ก ผู้ ชาย จง ระบาย ให้ เป็น สี ผู้ ชาย ส่วน เด็ก หญิง
ก็ จง ระบาย สี ผู้ หญิง ลงไป เช่น เดียว กัน เพื่อ แสดง ให้ เห็น ลักษณะ
เด็ก นั้ ว่า เป็น หญิง หรือ ชาย ส่วนสี ต่าง ๆ ที่ ระบาย นั้ จะต้อง สลับ กัน
ให้ ขาว ม และ จง เพิ่ม ทาง เก่ง ขึ้น ใน รูป เด็ก ชาย ส่วน เด็ก หญิง
นั้น ต้อง เพิ่ม สะเก็ด ให้ หยาบ ลงไป แต่ สะเก็ด นั้น ต้อง ลง สี ต่าง ๆ กัน และ
สี ใด ไร กับ สี ใด ไร จัง จะ สลับ กัน ดู สวยงาม ? เสื้อ ของ เด็ก ชาย นั้น
จะต้อง ใช้ สี น้ำเงิน แก่ ส่วน ทาง เก่ง ต้องการ จะ ให้ ใช้ สี น้ำเงิน อ่อน ๆ

แต่เรา จะทำโดยวิธีใด สักหน้าเงินหนึ่งจึ่ง ขอให้ได้ คำถาม สองข้อนี้ขอ
ให้ท่านพยายาม ตอบให้ ถูกต้อง

รูปแบบสี่เหลี่ยมที่มีส่วยงาม เราจะทำขึ้นได้โดยวิธี

การทาสีการทาสีขนาด สองนิ้ว ตัก เป็นรูป สี่เหลี่ยม ส่วนในใจกลางของ
การทาสีสี่เหลี่ยมให้เอา การทาสี ขนาดหนึ่ง นิ้ว สี่เหลี่ยมวาง ลงไป
และใช้ดินสอ ชีตไป ตามรอบ กับเรา ต้อง พิสูจน์ด้วยว่า รูป สี่เหลี่ยม
ขนาดเล็ก ที่สร้าง ขึ้นใน สี่เหลี่ยมใหญ่ นั้น จะ อยู่ ในใจกลาง ของ รูปนั้น
หรือไม่ เมื่อ ตรวจแล้ว ว่า อยู่ในที่ที่เรา ต้องการให้ รูปเล็กอยู่ใจกลาง
ของ รูปใหญ่เรียบร้อยแล้ว จึง ระบายสี ลงไปใน พื้นของ สี่เหลี่ยม
ใหญ่ให้ จดริม สี่เหลี่ยมเล็ก พอดี แล้วจึง ค่อย ระบาย สี ลงใน รูป
สี่เหลี่ยมเล็ก ต่อไป อีกสีหนึ่ง ซึ่ง จะ แลดู รูป สี่เหลี่ยม ขนาดใหญ่ นั้น
ชัดกว่า สี่เหลี่ยม ขนาดเล็ก เพราะว่า ขรรคาสี พื้นที่มีเนื้อที่ กว้าง
ย่อม ชัดกว่า สีที่มีเนื้อที่ น้อยกว่า เสมอ

การจะเขียนรูปนกหรือผีเสื้อ ซึ่ง กำลังบิน อยู่รอบ วาย นั้น

จะทำ ได้โดยวิธี การทาสี พับเข้าเป็น สองทบ แล้ว ตักให้ ได้รูป ชัดหนึ่ง
ของ สัตว์นั้น ๆ แล้วหั่นไว้ตาม หน้าต่าง เพื่อให้ดูกลมโชนเข้ามา จะ
ดูเหมือน มัน มี ชีวิต เคลื่อนไหวได้ รวากับ มัน อยู่บน อากาศ ส่วน

กระบอก หรือกระตแและ ผลไม้ ต่าง ๆ เหล่านี้ ให้ใช้ตัดด้วย กระจกใส
เช่นเดียวกัน และให้ทาบรูปลง กับต้นไม้ซึ่งเขียนด้วยชอล์กบน กระจก
คำ ครู ควร จะเขียน ส่วนสำคัญของรูปลงเสีย ก่อน จึงให้นักเรียน
ต่อเติมลงไปทีละคน

วิธีแต่งเติมให้เรียบร้อยขึ้นนั้น เป็น สิ่ง สำคัญ มาก เราควร
จะให้ กระจก ขอบริม กับ กรอบกระจก ขอบล่าง นั้น มีเนื้อที่ กว้างกว่า
ขอบข้าง ๆ หรือ ขอบบนเสมอ หรือ ถ้า จะให้เนื้อที่ ขอบบน นั้นกว้าง
และ แคบ เกินไป จะแลดูไม่สวยเลย จงพยายาม วาง รูปให้ ค่อนไป
ข้างบน สักหน่อย และ ส่วนริม ทั้ง สอง ข้าง ให้ เท่ากัน เสมอ

การใช้กระจกแปะบนรูป ไม่ จำเป็น จะ ต้อง แปะ กระจก
นั้นให้ แน่นหนา นัก เราใช้ แบ้ง หรือ กาวทา ลง เฉพาะ ริมขอบบน
ของ กระจก ที่ ตัด เพียง เล็ก น้อย เท่า นั้น ก็ จะ ทำให้ ติด แน่น ได้ดี
เหมือน กัน แต่เรา ต้อง ใช้ ความ ระวัง เล็ก น้อย ไม่ ควร ใช้ ของ ที่
เหนียว มาก เกินไป จะ ทำให้ เรา สังเกต เห็น ได้ง่าย เรา ต้อง รู้จัก
รักษา ความสะอาด เรียบ ร้อย และ ทำให้ ถูกต้อง กับ วิธี ที่ แนะนำ ให้ ใช้
ในการ แปะ รูป ที่ เรา ตัด ลง บน สิ่ง หนึ่ง ๆ ใน คราว แรก ๆ ควร จะ
ฝึก หัก ทำ เสีย หลาย ๆ คน หน มีความ ขำนาญ เรียบ ร้อย ดี และ เร็ว ขึ้น
เป็น ลำคัยไป

ว่าด้วยการร่างแบบ

การเขียนแบบต้นไม้ เราเขียนได้โดยใช้กระดาษสี่เหลี่ยม และ รูปต้นไม้ที่เขียนแล้ว ดังแสดงให้เห็นในหน้า ๗๑ นั้น ต้นไม้ชนิดนี้ มีประโยชน์หลาย อย่าง สำหรับ ประดับ ประภา ขอบ ๆ รูป เราไม่ควรที่จะ เขียนให้เป็น ต้นไม้ธรรมชาติคือต้นไม้จริง ๆ เพื่อประดับขอบรูปที่เราเขียน การที่เขียน ต้นไม้จริง ๆ นั้น จะใช้ก็ได้ก็แต่เขียนวิวหรือต้นไม้ตามธรรมชาติเท่านั้น ไม่ว่าเวลาใดเมื่อเราเขียนธรรมชาติ ของ ต้นไม้ หรือ บางส่วนของ ต้นไม้ ตามธรรมชาติ นั้น เพื่อเป็นเครื่อง ประ กอบใน การ เขียน แล้ว จะต้องร่างรูปให้เหมือน ตามธรรมชาติเสมอ การ วางรูปหรือจัดรูปต้องให้ถูกต้อง ถ้าเราจะวางรูปแต่ดูไม่ชัดแล้ว รูปที่เราจัดหรือวางลงไปก็ จะแลดูเรียบ ๆ ไม่ชัดเหมือนกัน และไม่เข้ารูป กันทีเดียว

เมื่อเราเขียนรูปวิวซึ่ง เกี่ยว แก่ต้นไม้ ที่เราดูว่าไม่ชัดเหมือนกับรูปซึ่งเป็น จากธรรมชาติเอง เราเขียนเส้นสี่เหลี่ยมเทีร ตามรอยกระดาษสี่เหลี่ยม หรือ ชีทเส้นผ่ารูปสี่เหลี่ยมจาก มุมนี้ไปหามุมให้มันเห็น เป็นการ สะกดที่ สุกที่ เรา จะเขียนรูปธรรมชาติ และ เส้นที่ชิตนั้นควร ชิตให้ยาว ที่ จะ ยาวได้

เมื่อเราได้วางแบบต้นไม้ลงไป สอง สามรูปแล้ว ก็อาจสามารถ
จะใช้เป็นเครื่อง นำให้เรา ตักรูป ต้นไม้ จาก กระดาษ สีต่าง ๆ ใช้เป็น
ประโยชน์ สำหรับ ประโยชน์ การดู หรือ หน้าปกหนังสือ เพื่อเป็นเครื่อง
ประดับ ของ วัตถุ ต่าง ๆ ได้

การเขียนต้นไม้ด้วยสีฉลุ ทำได้โดย ตักเป็นรูป ต้นไม้ที่เรา
ชอบ ที่ สุก จาก กระดาษสีเหลือง แล้ว ชีกล่อนรอบครึ่งหนึ่งของ กระดาษ
สีเหลืองที่เรา พยเข้า หาดิน วิธีที่เรา ตักรูปนี้ เมื่อเรา เขี่ย กระดาษ
ออกแล้ว ก็ จะเห็น เป็นรูป ต้นไม้ สีรูปหนึ่ง ถ้าเรา วางรูป ฉลุ นั้น ลง
บน กระดาษ อีก แผ่น หนึ่ง กดไว้ ให้แน่น อย่าให้ เคลื่อน จาก ที่ ได้ แล้ว
เอา เกรยของ ดินรูป แบบ ฉลุ นั้น ทำโดยวิธีนี้ เรา จะเห็น รูป วาง เป็น
แบบ ของ ต้นไม้ ปรากฏ ใน กระดาษ ได้รูป ฉลุ นั้น วิธีนี้ ก็ได้ แสดง ให้
เห็น อยู่ใน หน้า ๗๓ แล้ว เรา ต้อง ใช้ ความ ระวัง สัก หน่อย เมื่อ จะ
วางรูป แบบ ฉลุ ลง เรา ทำโดยวิธีนี้ ถึง จะเป็น เนื้อที่ อื่น กว้าง ของ
แบบ ฉลุ ที่ ตัก ก็ จะ บรรลุ ลง ใน เนื้อที่ อื่น กว้าง นั้น ได้ ค่ะ และ เร็ว ที่ สุด
อีก ด้วย

การแบ่งขอบใหม่เนื้อที่กว้างเป็นแนว ๆ เราทำได้ โดยเอา
ไม้บรรทัด วาง แล้ว เอา ดิน สอ ชีกลองไป เบา ๆ เมื่อ จะ ให้ เป็น ระยะ หนึ่ง
นิ้ว ที่หนึ่ง ก็ได้ รุก ลงไป หนึ่ง รุก แล้ว ใช้ เกรยของ ดิน บน เส้น ดิน สอ อีก

ครึ่งหนึ่ง หรือ จะใช้ เกรยของซีกที่เดียวโดยไม่ต้องใช้เส้นกินสอหน้าก็ได้ ถ้าเรา มีความชำนาญ พอจะ ซีก เส้น ตรงซีกที่เดียวก็ได้ โดยอาศัย รูป หมายบอก รูป หั้ว หนึ่ง ๆ แต่เส้นเหล่านี้ จะ ต้อง เขียน ครึ่ง ละเส้น ๆ ส่วน ความ สูง ก็ เช่น เดียว กัน ต้อง ถือ ขอบ กระดาษ นั้น และวางลงตรง ที่ซึ่ง เรา ต้องการ จะ ให้ เส้น ไป หยุด วิธีนี้ จะ ของ กัน ไม่ ให้ เรา ลาก เส้น ที่เรา ทำ นน เลย ที่ไป และสามารถ จะ ทำ รูป สี่ เหลี่ยม หรือ วงกลม และ รูป อะไร ก็ได้ บน รูป ที่ เรา กะไว้ บน เส้น หั้ว หนึ่ง ๆ นน ให้ เรา ตัก รูป กระดาษ สี่ เหลี่ยม หรือ รูป อะไร อื่น แล้ว แปะ ลงบน รูป ที่ กำหนด ไว้— รูป บอก จำนวน หั้ว ก็ได้

การ วาง ขอบ ที่ให้ มี เส้น ที่ ครึ่ง หั้ว ครึ่ง หั้ว นน เรา จะ วาง รูป ประกอบ อะไร ลงไป ก็ได้ แต่ ต้อง มี ลักษณะ ของ รูป นั้น สั้น ๆ และมี รูป ร่วง เล็ก ๆ เมื่อ เรา ตัก หรือ สร้าง กระดาษ ด้วย กระดาษ และ คีบ และ ต้อง ทำ ขอบ ด้วย วิธีนี้ เป็น เครื่อง ช่วย ประคอง ฐู ให้ งาม

ดอกไม้ที่ทำด้วยกระดาษเป็นแบบวางรูปที่ดีมาก และการ
ที่ใช้ กรรไกร ตัก ทำ แขน หรือ ทำ รูป ได้ หลาย แขน ต่าง ๆ กัน นั้น เป็น ประโยชน์ อื่น มี ค่า สำหรับ ผู้ เริ่ม ฝึก ตัก วิชชา วาด เขียน และ ใน เวลา เดียว กัน นั้น เรา ก็ จะ รู้ วิธี ใช้ กรรไกร ตัก กระดาษ ได้ ถูก ต้อง ตาม แขน ของ การ ตัก กระดาษ

ถ้าจะทำดอกไม้หรือเขียน จงเขียนรูป วงกลมหรือรูปวงรี
จะเขียน วงกลม ล้อมรูป ดอกไม้ นั้น กับ จุด ลง ตรง ศูนย์ กลาง ของ รูป
นั้น ก็ได้ จาก นั้น ต่อไปเรา จะ เติม อะไร บางส่วน ลง ไป ก็ ยัง ดี เช่น
เติม ถึง ก้าน- ต้น ของ ดอกไม้ หรือ จะ เพิ่ม กระดาง ราน รอง กระดาง อีก
ชั้น ก็ได้ ส่วน พนใน นั้น ก็ได้ เขียน รูป ชิด กับ ดอก สัก หนึ่ง ขอบ

การเขียนส่วนสองข้างให้เท่ากัน ๆ จง พับ กระดาษ ให้ เป็น
สอง ส่วน เท่า ๆ กัน แล้ว วาด เป็น โครง ของ รูป ดอกไม้ หรือ แจก กับ บน
กระดาษ ที่ พับ นั้น ให้ เหมือน กับ ที่ ได้ แสดง ไว้ ใน หน้า ๗๔ จง คัด
ตาม รอย ที่ ได้ วาด จาก กระดาษ พับ นั้น ด้วย กรรไกร เมื่อ เรา เขี่ย
กระดาษ ที่ คัด นั้น แล้ว จะ แล เห็น ว่า สอง ข้าง เท่า กัน และ เขา ทาย กับ
กระดาษ คำ ใช้ หนังสือ หรือ อะไร หนึ่ง กี่ ๆ ทับ ไว้ จน เห็น ว่า รอย พับ นั้น
หาย แล คุ เรียบ ร้อย จึง ค่อย เขา ออก

ส่วน เครื่องหมาย ของ หนังสือ และ การ ุค ส่ง ความ สุข กับ สิ่ง ที่มี
ประโยชน์ อีก หลาย สิบ อย่าง หลาย ชนิด เรา อาจ ทำ ได้ ด้วย การ ใช้
คัด กระดาษ เป็น ดอกไม้ เล็ก ๆ แปะ ลง ที่ หนังสือ หรือ การ ุค นั้น

วิธีที่ถูกสำหรับตัดรูปเหล่านี้ ซึ่ง จะ นำ ไป แปะ ลง ใน ที่ ต่าง ๆ
ต้องใช้ ความ ระมัด ระวัง ให้ แน่ใจ เสีย ก่อน แล้ว จึง ค่อย คัด เพื่อ รูป
ที่ คัด นั้น จะ ได้ ไม่ เสีย ใน เมื่อ เวลา แปะ ลง ไป หาก ว่า เรา ต้อง การ จะ

ให้เขียน หนังสือ ลงไป ด้วย จง บิด ให้ เหลือ ที่ว่างไว้ สำหรับ เขียน ตัว
หนังสือ ลงไป ที่หลัง ส่วน คอกไม้ ที่มี สีอ่อน นั้น จะต้อง ใช้ พื้น เป็น สี ก่อน
ข้าง แก่ สัก น้อย หรือ คอกไม้ นั้น สี แก่ และ เข้ม ก็ ต้อง ใช้ พื้น เป็น สี
อ่อน ะ ดี มาก

ภาพซึ่งเกี่ยวกับการท่องเที่ยว บ่อ มะ หา ได้ จาก หนังสือ พิมพ์
ราย เดือน หรือ บัณฑิต กับ ราย สัปดาห์ ต่าง ๆ ภาพ เหล่า นี้ จะ ตัด ออก
หรือ ลอก คัด เก็บ ไว้ ก็ได้ เพื่อ ใช้ เป็น ตัวอย่าง ต่อไป และ เรา ควร ใช้
กระดาษ สี ดำ สี เทา และ สี ขาว ประกอบ กับ ส่วน ของ รูป ที่ แตก
ต่าง กัน เพื่อ ไว้ ใช้ วาด ภาพ ร่าง ใน ระหว่าง ที่ เรา เติร ทาง ท่อง เที่ยว
ไป ใน ที่ ต่าง ๆ ด้วย ภาพ ที่ เรา ตัด ไว้ นี้ เรา ใช้ สำหรับ ลอก เอา แด่
ลาย เส้น ภาพ นอก แล้ว ก็ ระบาย สี เกรย ของ ตาม ลาย เส้น นั้น ตาม
ความ ประสงค์

แบบภาพเงาสีดำหรือขาว แสดง การ เติร ทาง ไป ใน ที่ ต่าง ๆ
บ่อ มะ เป็น ของ ควร ที่ จะ ประทับ หัก งาน ของ เรา สำหรับ กระดาษ
ขาว ตาม ปกติ จะ เติร ขึ้น เมื่อ ติด กับ กระดาษ ดำ ส่วน กระดาษ
สี ดำ หรือ เทา เมื่อ บิด กับ พื้น ที่มี สี ขาว ก็ บ่อ มะ เห็น ได้ ชัด เจน เมื่อ
ท่าน ศึกษา วิชา ภูมิศาสตร์ ของ ประเทศ ไค สมมติ ว่า ท่าน อ่าน พบ
ลักษณะ สัตว์ ชะนิค ไค หรือ ขวค บาน ชะนิค ไค เขา ใช้ ใน ประเทศ ไค

๕
หม กวรว ลอกแขยไว้เพื่อเป็น พระยานเครื่อง แสดทอง ของ กวรว เติร ทาง
ของ ทำน

๔๔
การผสม

การแสดงด้วยฝีมือ แทนที่เราจะต้องเรียนท่าของแบม มาใน
บทเรียนนี้ กลับต้องทำแต่สิ่งที่ มีหลาย หน้า ขณะที่เรา กำลัง
พัก กระดาษ ด้วย กรรไกร เราก็ทำโดยวิธี ร่าง รูป ร่าง ของ มัน
เพราะเรา ตัดรูป ตาม ร่าง นั้น ก็ประสงค์ จะ ให้ เป็นรูปตามที่ เรา ได้วาด
แบม อยู่ และ เรา ได้ ทำ รูป แบม เหล่า นี้ ขึ้น บน สิ่ง ที่มี พื้น เรียบ ๆ
หรือ จะ ใช้ แปะ ลง ใน พื้น เรียบ ๆ ที่ใด ก็ได้ ใน ที่นี้ เรา จะ สร้าง รูป
ซึ่ง ทำ ด้วย กระดาษ ด้วย กรรไกร กับ แทนที่ จะ เป็น รูป แบม ๆ กลับ
เป็น รูป ซึ่ง มี อยู่ หลาย ด้าน เพราะ จะ ทำ เป็น หิน สีส้ม เล็ก ๆ ซึ่ง
เป็น หิน สีส้ม ทั่ว อย่าง ด้วย กระดาษ ของ เรา ที่ ตัด ออก และ ตัด จาก
กระดาษ พับ เพื่อให้ เป็น รูป นก และ สัตว์ ต่าง ๆ อีก ด้วย

ส่วนกะจาดที่ทำด้วยกระต่ายนั้นมัวชทำอยู่หลายอย่าง เช่น
วิธีทำที่ง่ายและธรรมดา ก็คือ ใช้กระต่ายสี่เหลี่ยม มาพับเข้า
สอง สาม ครั้งโดยให้ ขอบของ กระต่าย หันเข้า ขรรจบ กัน ก็วัด
ให้เรียบจนกระทั่งเรา ทำรูปสี่เหลี่ยมได้ ๑๖ รูป จาก กระต่าย แล้วหัน
ง ทัก กระต่าย อีก สอง แถบ ออกไป แล้วให้ คงเหลือ รูป สี่เหลี่ยม ๘ รูป
เหมือนกับ แสดงให้ดูใน หน้า ๗๗ หมายเลข ๔ นั้น ทักส่วนต่าง ๆ

ออกเหมือนกับที่ได้เห็นโดยเส้นคำ ๆ นั้น แล้ว แปะ กว๊ว แปะ เบ็ก
ให้ติดกันเข้า ต่อจากนั้นก็ได้เพิ่ม หู หิ้ว ของ กระดาษเดิมลงไปทีละขอบ
ของรูป แบบ นั้น หรือ จะใช้ สี ระบายเพิ่มเติมลงไป ก็ได้

การทำด้วยกระดาษยังมีอีกวิธีหนึ่ง จะ ตัด เป็น รูป วงกลม
หรือเส้นแถบ ออก จาก กระดาษ และ แปะ กระดาษ แถบ ผ่าน ข้าม วงกลม
กับ พับ รั้ว ให้ เรียบ เหมือน กับ ที่ได้ แสดงไว้ ใน หน้า ๗๗ หมายเลข รูป
ที่ ๑ นั้น แต่ในวิธีนี้ ห้ามไม่ให้ กระดาษ กระดาษ มา รวม อยู่ ด้วย
เพราะว่า รูป นี้ จะ บรรลุ อะไร ก็ได้ เช่น กัน และ แถบ ที่ ทาบ วงกลม
นั้น เรา จะ ตัด ให้ สวยงาม อย่างไร ก็ได้ เพื่อ ทำ เป็น หู หิ้ว

กระดาษที่ทำเป็นรูปนก ลูกไม้ต่างๆ อาจทำได้ โดยใช้ พับ
ด้วย กระดาษ สี เหลี่ยม ให้ มุม เจ็ด กัน ทั้ง ๔ มุม แล้ว เขียน รูป สัตว์
ลงไปให้พอดีกับเนื้อที่ และ ทำ หู หิ้ว เพิ่มเติมขึ้น จะ เห็น สวยงาม
มากถึง รูป ที่ได้ แสดง อยู่ใน หน้า ๗๗ รูป ที่ ๒ นั้น

กระดาษ รูปกลม ตามที่ได้ แสดง ได้ เห็น ใน หน้า ๗๗ เลข หมายเลข
ที่ ๓ นั้น ให้ พับ กระดาษ เป็น รูป สี เหลี่ยม มุม เจ็ด กัน แล้ว ก็ พับ อีก
ตัด ให้ เหมือน รูป ที่ได้ เห็น และ เบ็ก ออก แปะ ปลาย ยอด นั้น ให้ ติด กัน
ส่วน กระดาษ กระดาษ ที่ จะ คง ให้ เรียบ ร้อย กัน นั้น จะ ทำ ได้ โดย ง่าย

ส่วน กระดาษ ที่ ทำ เป็น รูป เครื่อง แต่ง บ้าน และ เครื่องเล่น ของ
เด็ก ๆ ทำ ได้ โดยใช้ กระดาษ พับ ให้ เป็น รูป สี เหลี่ยม หลาย ๆ รูป และ

ตก ส่วนต่างๆ ส่วนอื่นๆ ให้แปะ ติดกัน ส่วนเหล่านี้ จะแต่งได้
แลงดงามขึ้นอีกก็ได้ เมื่อเราลอง ตัดรูปดู เห็นเรียบร้อยแล้ว ให้
เรากลับมาในหน้า ๗๖ ว่า จะดูกัน หรือไม่ ยังมีอีกหลายสิ่ง นึกที่
เราจะ ทำขึ้นโดย ลำพัง ตนเองได้

ตัวอักษรของภาษาต่างๆ ในหนังสือ เช่น เอ.บี.ซี ที่เราจะ
ต้องทำนี้ เราจะทำโดย เขียนรูปธรรมชาติคือ รูปนก หรือรูป สัตว์
ทุก ๆ หน้า ๓๘ รูปนก หรือรูป สัตว์นี้ ในหน้าหนึ่ง ๆ จะต้อง มีชื่อ
เริ่มเขียนด้วย ตัวธรรมชาติของ เอ.บี.ซี ในหน้านั้น ตัวอักษร เอ.บี.ซี
จะต้อง เขียนตัวใหญ่ ๆ กับตัวเล็ก ทั้ง สอง ชนิด และ ชื่อของรูป นั้น
จะต้อง เขียนให้ อยู่ใน หน้าหนึ่ง ด้วย ส่วนรูป ที่ จะ เขียน นั้น ควร ต้อง
ว่างเสียก่อน หรือเขียนด้วย ตัวธรรมชาติดู เรียบ ๆ และ จะติดกระดาษ
สีแปะ ลงไปใน หน้า นั้น ก็ได้ ส่วน อักษร ที่ ทำโดย มีรูป วิว ปรกอบ
อยู่ข้าง ๆ นั้น เราจงใช้ ติดด้วย กระดาษ สีดำ แล้วแปะ ลงบนหน้านั้น
ในวิธีนี้ จะทำให้ หนังสือ สวยงามขึ้น มาก

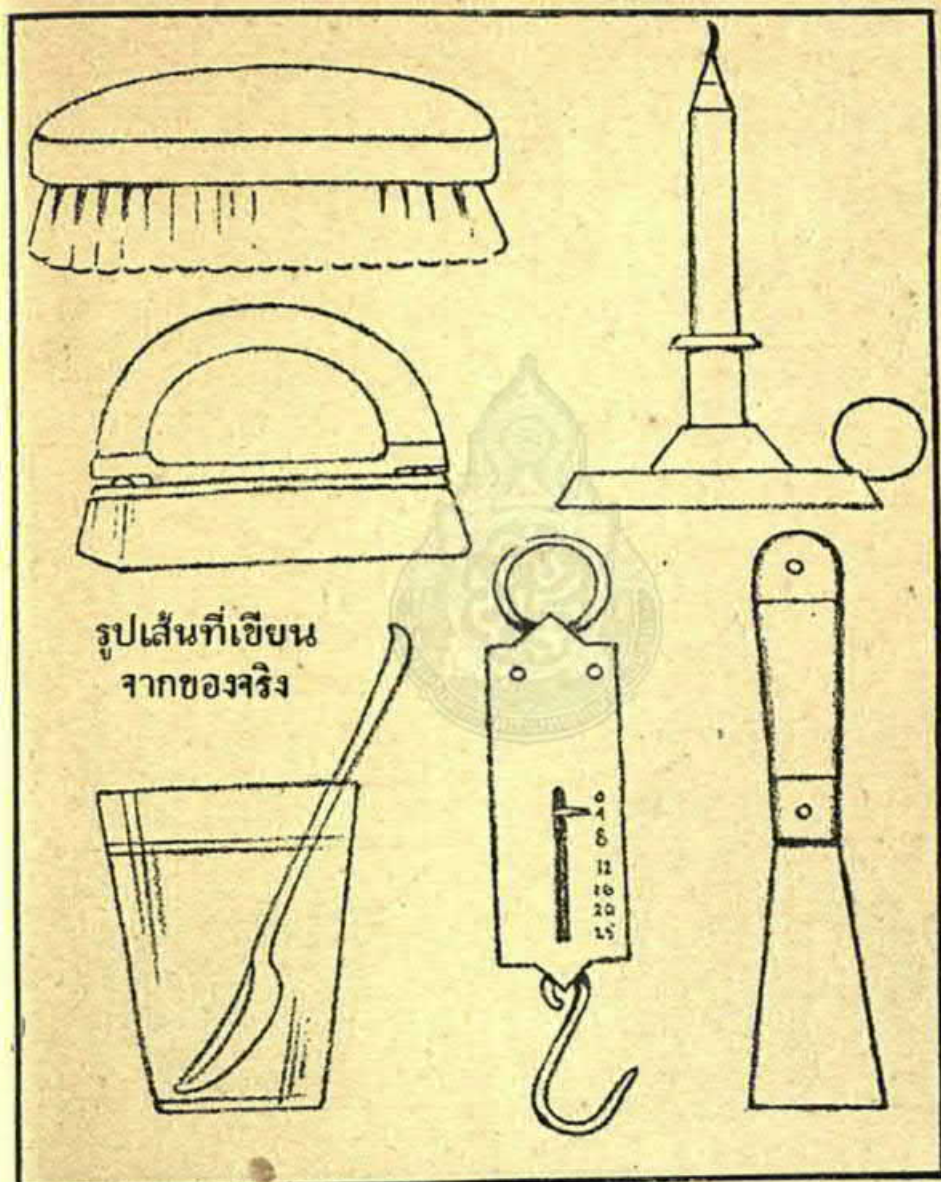
รูปสัตว์ซึ่งทำด้วยกระดาษและให้ตั้งได้นั้น จะต้อง ทำ ตาม
วิธี ซึ่งได้ แดงกให้ เห็นในหน้า ๘๐-๘๑ โดยใช้ร่างรูป สัตว์ เหล่านี้
ลงไปบน กระดาษ แล้วก็ ตัด ออก ตามรูป ที่ร่างไว้ นั้น กับเอา เท้า
ปรกอบ กันเข้า อาจเรียนต่อไป ถึง การทำ รูปสัตว์และ นก ต่าง ๆ ซึ่ง

ทำให้ยืนได้เช่นเดียวกัน อาจจะทำให้เรามีความรู้สึกสนุก มากใน
เมื่อเรียน ตักรูปนก หรือ สัตว์ เหล่านี้

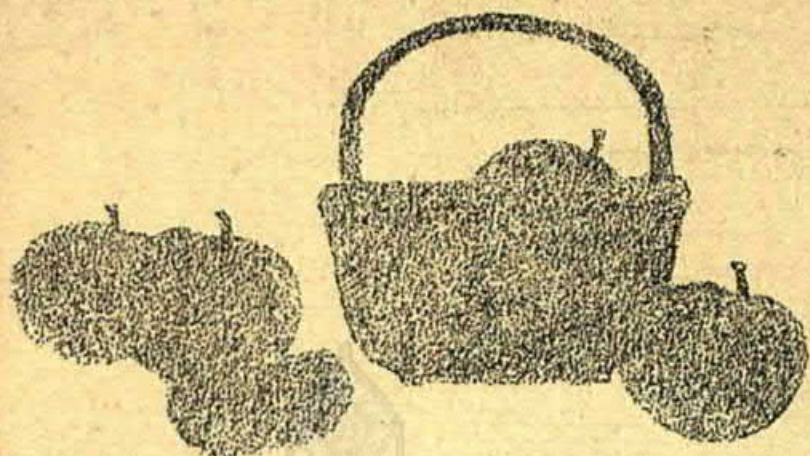
การเขียนตัวอักษรเล็ก ๆ จะต้องเรียนกันในบทนี้ เพราะ
เราได้เรียนถึง การเขียน ตัวใหญ่ ๆ มาแล้ว ในพงศาวดาร ของการ
เขียน ตัวอักษร เรา ก็เห็นได้ทีเกี่ยวกับ การเขียน ตัว หนังสือ เล็ก ๆ
ตามหลังตัวใหญ่ ๆ นั้น ก็เพราะ เห็นว่า การเขียน ตัวเล็ก ๆ เร็ว กว่า
ตัวใหญ่ มาก ส่วน ตัว อักษร ใหญ่ ๆ เขียน ขนาด เท่า กันหมด
และ ตัว อักษร เล็ก บางตัว เรา จะ เห็นได้ว่า ส่วน ของ มัน สูง หรือ ต่ำกว่า
บรรทัด มาก ใน หน้า ของ การ แสดง ที่เขียน ตัว หนังสือ ของ บทนี้
จะ แสดง ให้ เห็น ทุก ๆ ตัว ซึ่งได้ทำให้ เห็น โดย ใช้ เส้น ตรง ๆ และ เขียน
ลงบน กระดาษ ที่ ตี ตาราง สี เหลือง กับ เรา ต้อง เรียน เขียน ชื่อของเรา
และ ชื่อเมือง ต่าง ๆ และ โรงเรียน ที่ เรา เรียน ก่อน ด้วย ตัว เล็ก ๆ บน
กระดาษ ตาราง สี เหลือง ต่อ ๆ ไป เราก็จะ เขียน ได้ โดย ไม่ ต้อง ตี ตาราง
บน กระดาษ เลย

การทำรูปด้วยแบบกลม ๆ โดยเอา ดินเหนียว มา ใช้ปั้น กิ่ง
เข้ากับ ผ้า มีอ ให้ กลม คล้าย ลูก ขอลด วิธี ทำ นี้ เรา คิด จะ ทำ
อะไร เล่น หลาย ๆ อย่าง ได้ เรา ถูบ บ่าม หรือ ถ้าย ไว้ ในระหว่าง มือ
ของเรา แล้ว ถก ถ้าย นั้น ลง ไป ใน ดิน ที่ เรา ปั้น รูป กลม ๆ นั้น เพื่อ
ประสงค์ จะ ตัก มัน ให้ ออก เป็น สอง ซีก ๆ หึ่ง ของ มัน จะ ทำให้ เป็น

ด้วยเล็ก ๆ หรือ กระดาษ ส่วน กระดาษบาง ลูก คอห ปาก นั้นใหญ่ และ
 บาง ลูก ก็ คอห กันใหญ่ เรา จะ ทำ ได้ ใน คอห กันใหญ่ หรือ คอห ปาก
 ใหญ่ นั้น เรา ต้อง เอา ไม้ ขาง ๆ และ เล็ก ๆ เหล่า เสีย ได้ แล สม
 เพื่อ ทำ รุก ที่ หมาย และ คอก กับ ลวก ลาย ต่าง ๆ ลง บน กระดาษ นั้น
 เพื่อ จะ ทำ ได้ แล กุญ กงาม ถ้า เรา ทำ กระดาษ เล็ก ๆ ด้วย คิน ห้า มั้น
 เรา จะ ใส่ ห้า ลง ไป หรือ จะ ปัก คอก ไม้ ต่าง ๆ ก็ได้ ทำ ใน วิธี นี้ จะ ช่วย ให้
 แล กุญ กระดาษ งาม ขึ้น กับ ใช้ มี ประโยชน์ ได้ ค่ะ ด้วย และ ใช้ คิน ห้า มั้น
 กกลง ไป ใน กระดาษ คิน เหนียว นั้น เพื่อ เป็น เครื่อง ประกอบ และ ก็ เอา
 กระดาษ กาว รุก สัก เป็น ชิ้น ๆ แปะ ลง ไป จะ แล กุญ งาม เช่น เดียว กัน กาว บน
 รูป สัตว์ นั้น ทำ ได้ หาก ส่วน หนึ่ง ของ ครัว วงกลม ด้วย คิน เหนียว แล้ว จึง ใช้
 คิน เหนียว ขึ้น กับ ไม้ เล็ก ๆ คลึง ให้ กลม ทำ ต่าง ศีรษะ ครัว หนึ่ง ของ
 ลูกกลม ใหญ่ นั้น ทำ เป็น ส่วน ร่างกาย ของ มัน แล้ว เอา ลูกกลม นั้น กกลง
 ที่ ครัว วงกลม ใหญ่ เพื่อ ทำ ได้ เป็น ขา หาง—และ หู ส่วน หู นั้น จะ
 ทำ ให้ ออก จาก ส่วน ศีรษะ ที่ เดียว ก็ได้ ใน ที่ นี้ ได้ แสดง ให้ เห็น ว่า
 มี กิ สัตว์ ที่ เรา ได้ ทำ หาก ลูกกลม หรือ ส่วน หนึ่ง ของ ลูกกลม

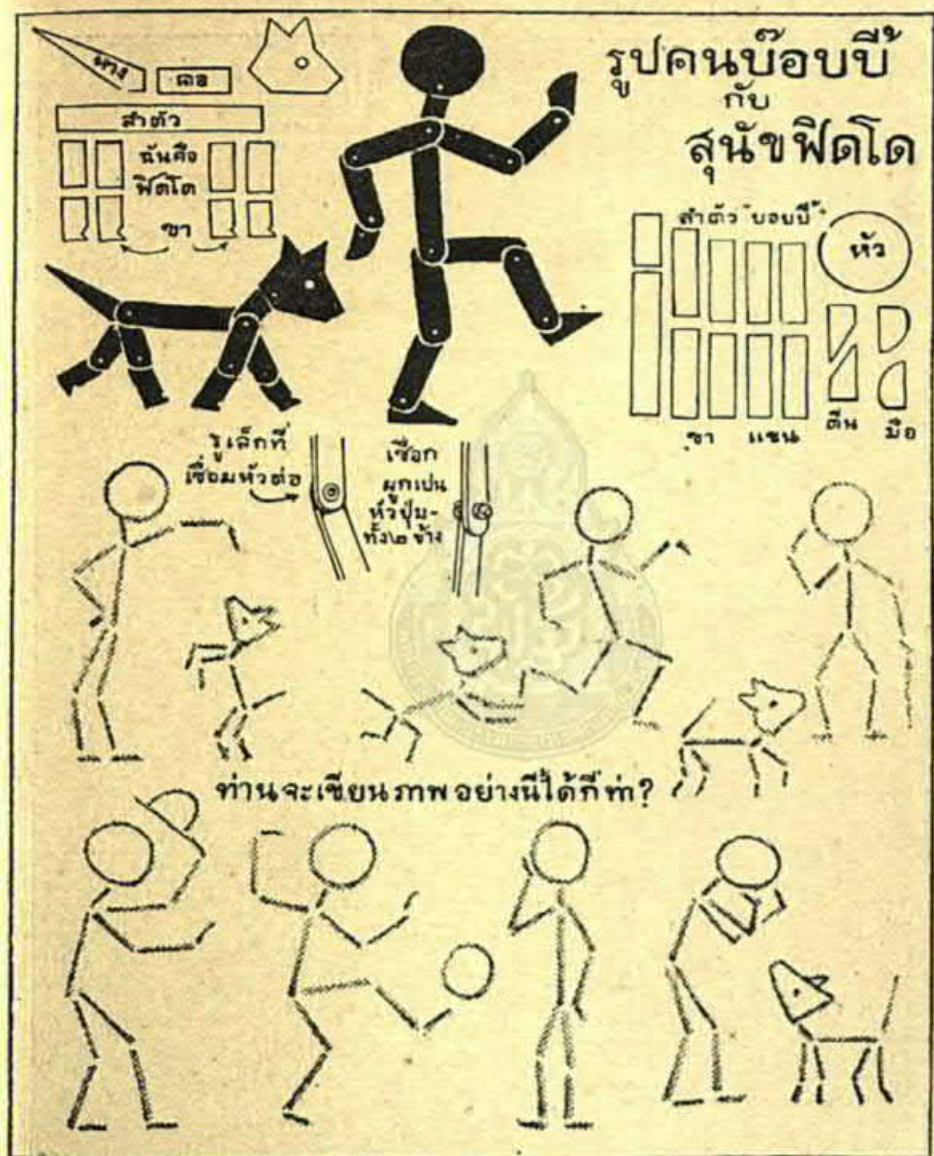

รูปเส้นที่เขียน
จากของจริง

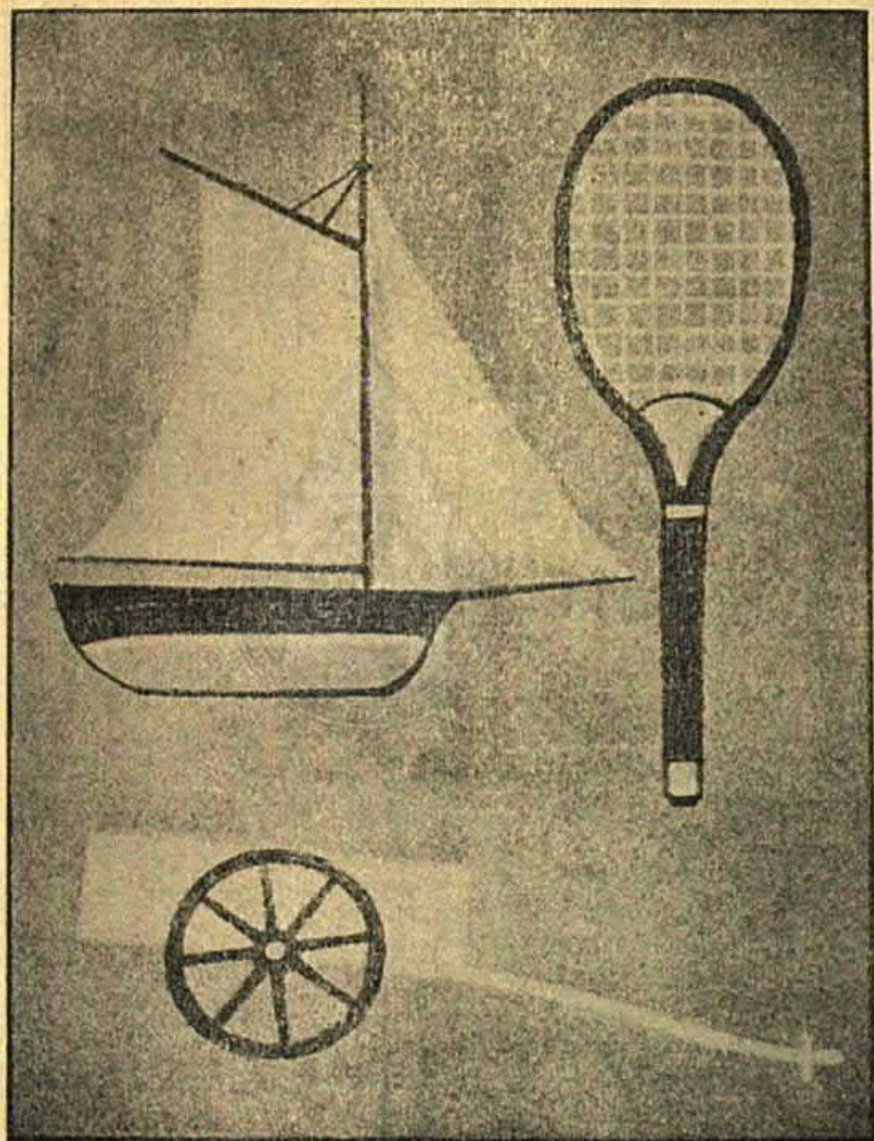

แบบเขียนด้วย
เกรียงง่าย ๆ

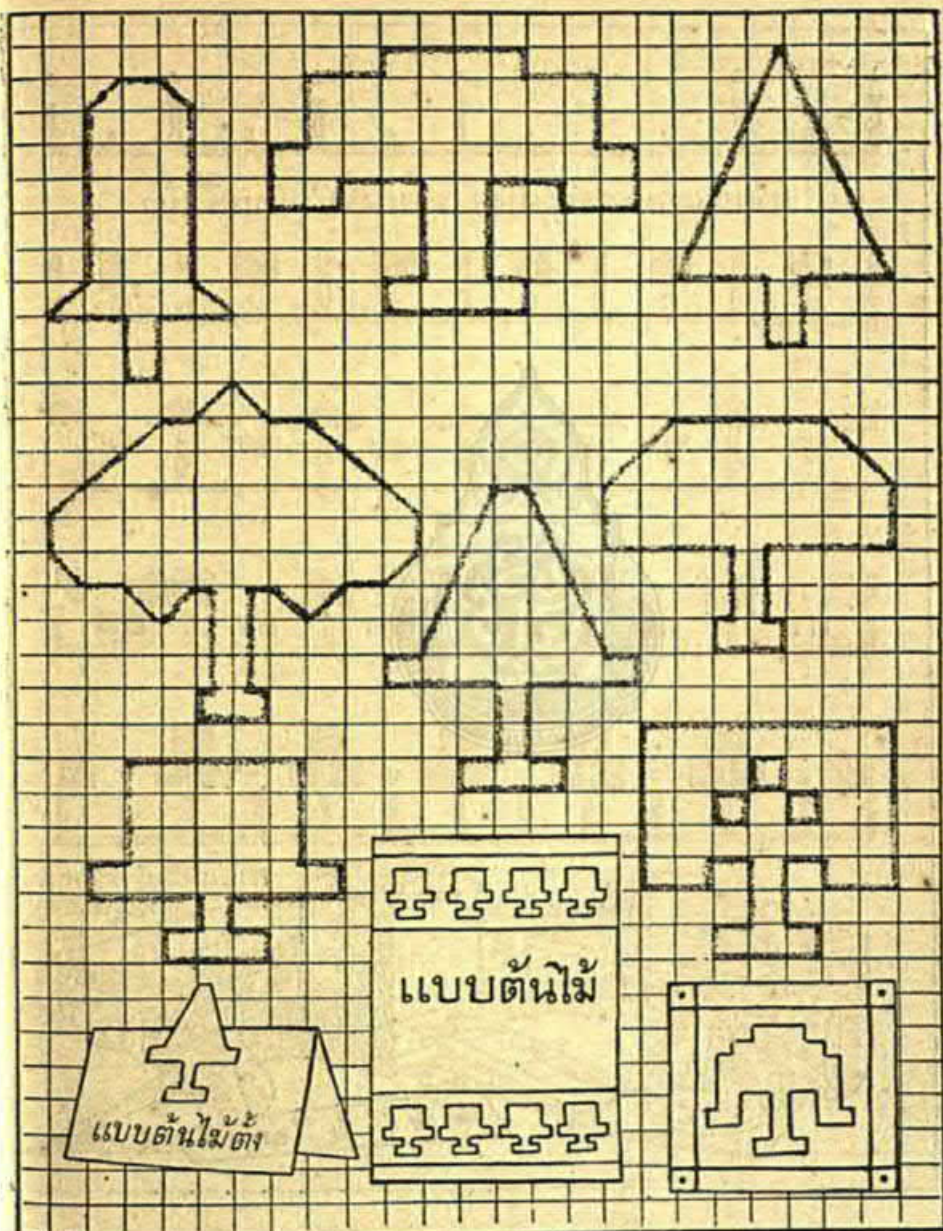

แบบวิธีเขียนรูปหุ่นคนบ๊อบบี้-ฟิดโด

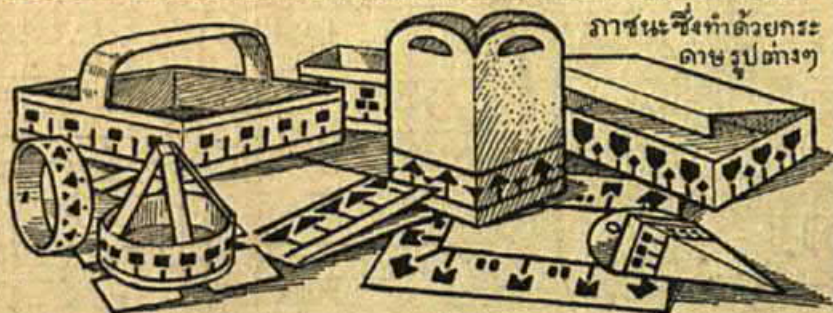

การเขียนด้วยถ่านของคำ—ชาวบนกระตาดสี่เทา

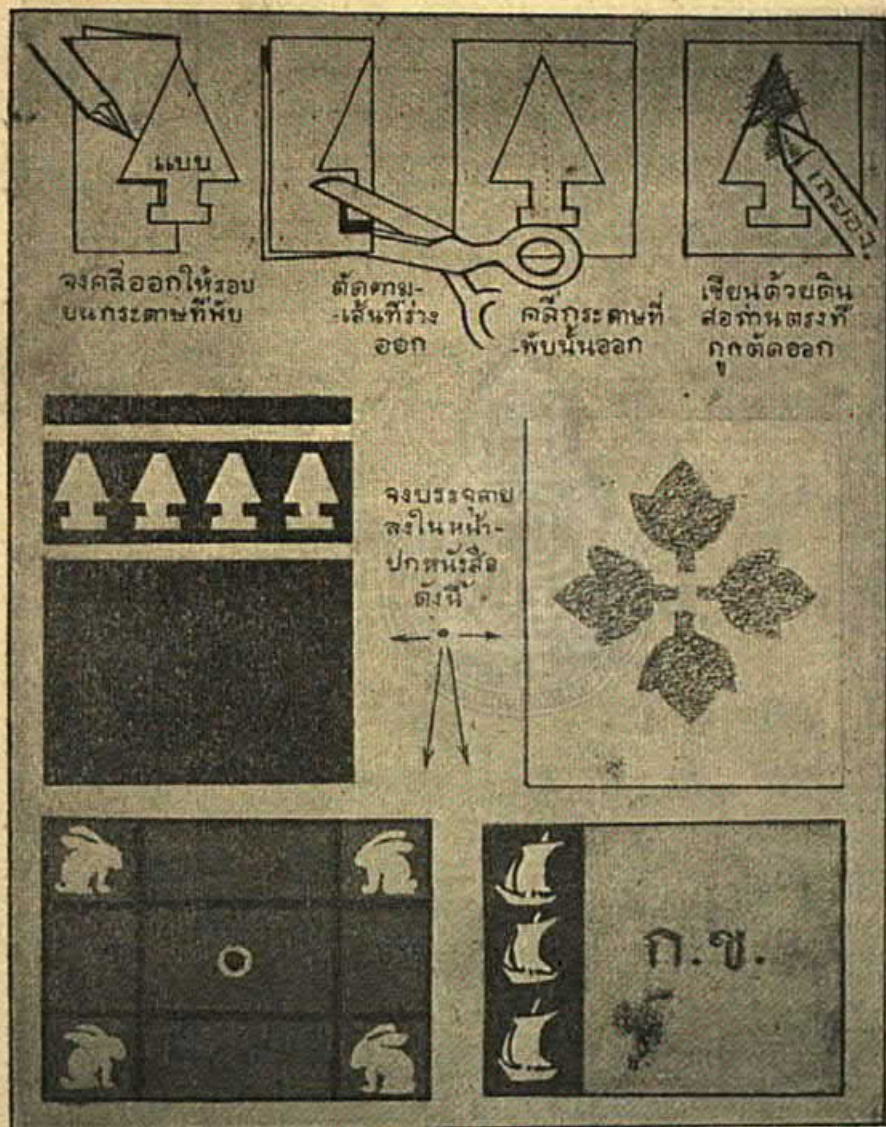

ลายประดับภาชนะต่างๆ ระยะครึ่งนิ้วกับหนึ่งนิ้ว

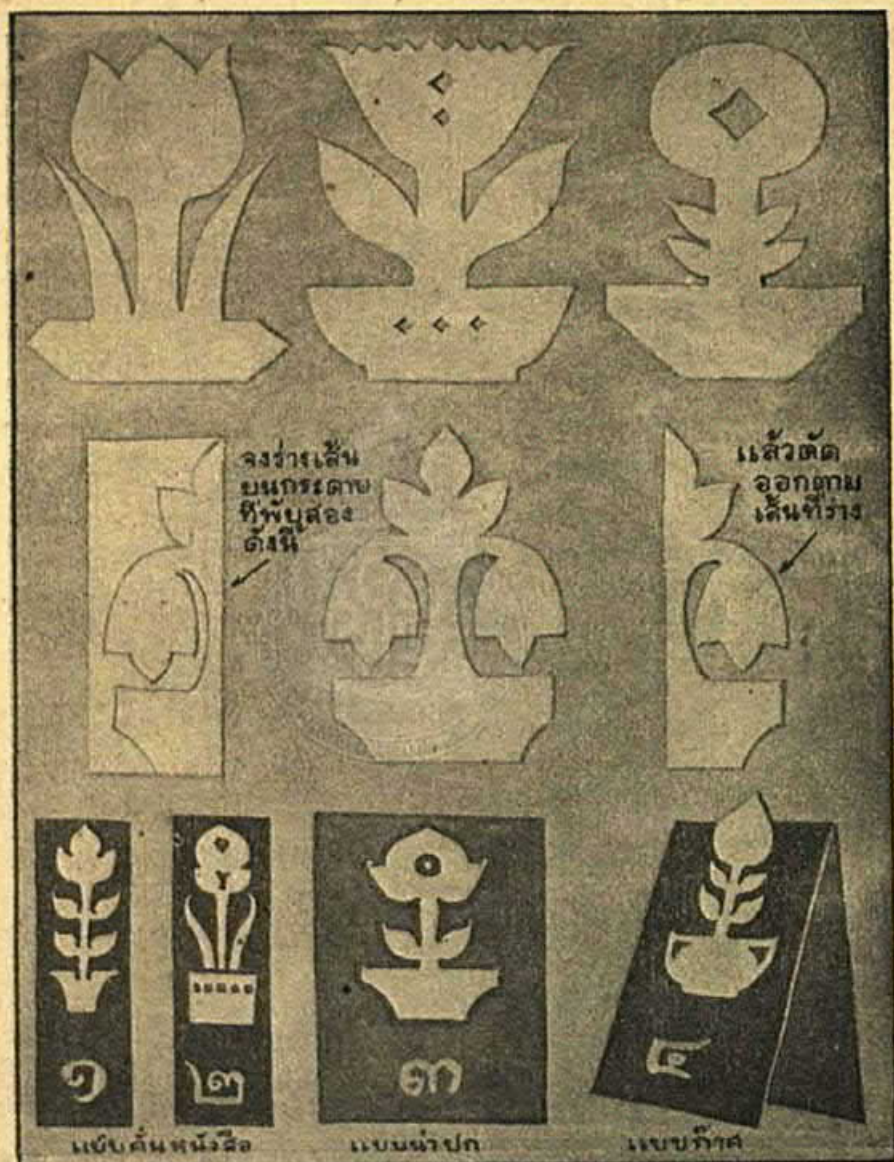

หมวดที่ ๒ ชั้นที่ ๒

๓๓

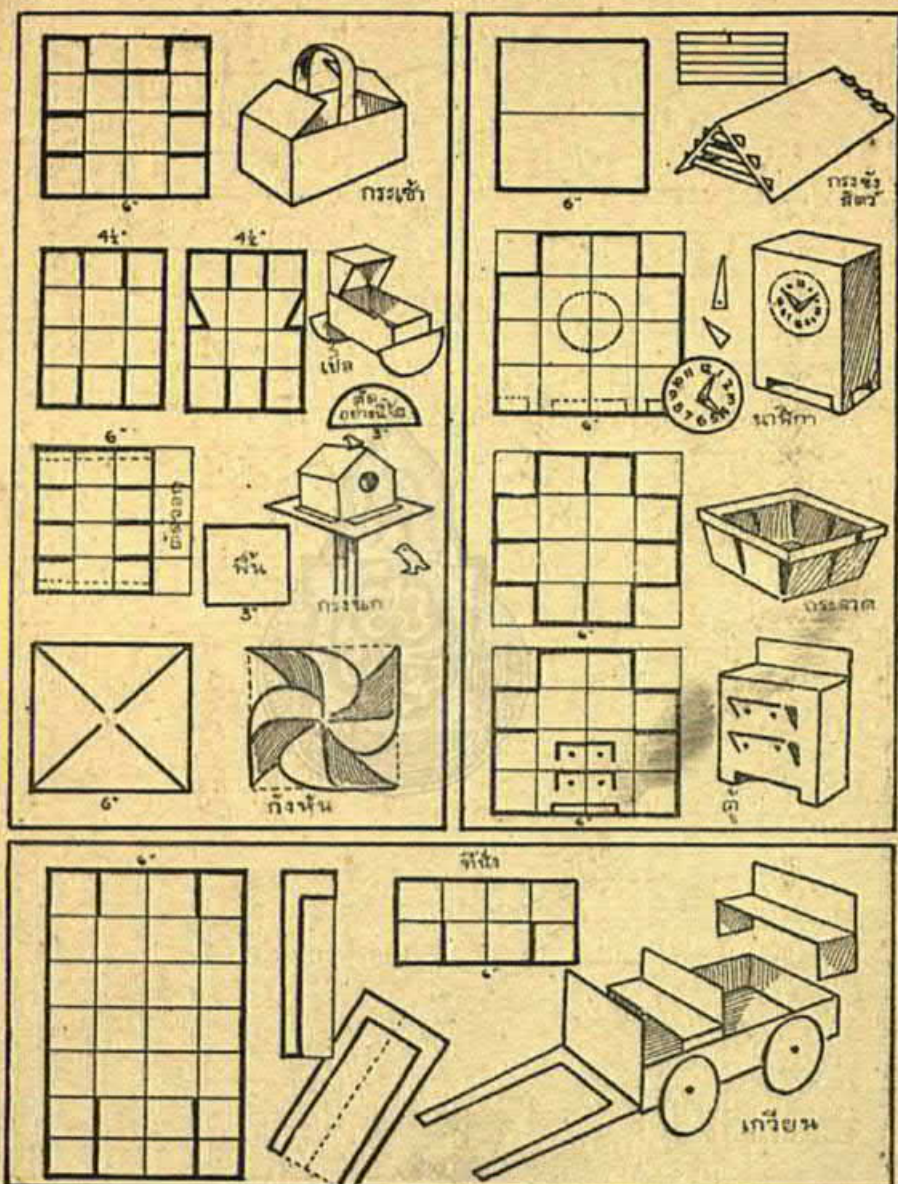

แบบการวางรูปบนปกหนังสือ

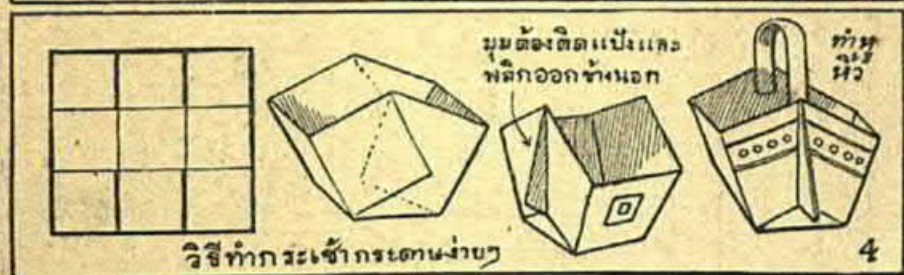
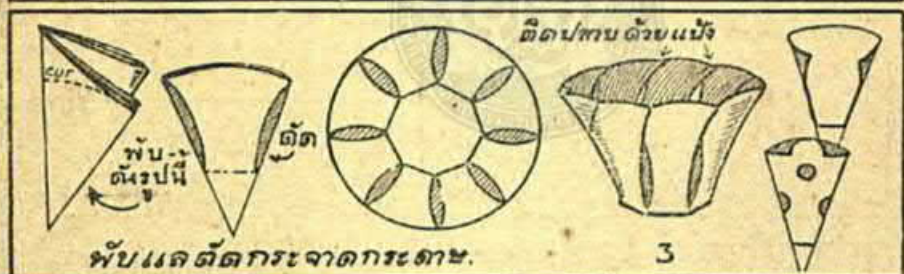
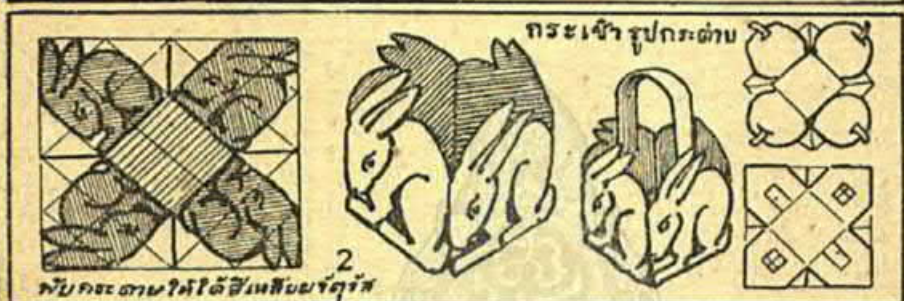
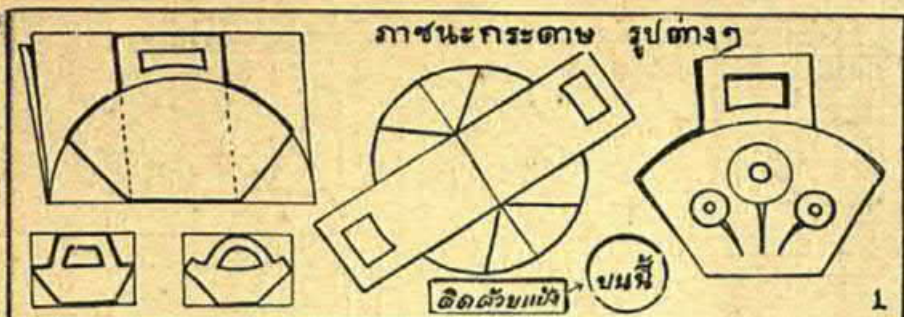

การตัดคอกไม้และบรรจุในรูปต่าง ๆ

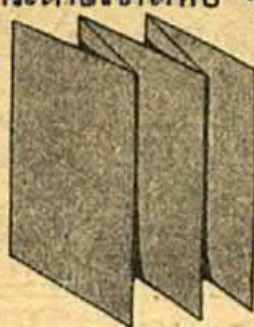

แบบพับกระดาษทำรูปต่าง ๆ

จงพับกระดาษเข้าตบ ซึ่งท่านต้องทำได้

เอาแถบหลังนี้ทับกัน

ด้ายหลอด

การ เย็บ

กระดาน
ซักผ้า

ซักฟอก

กาต้มน้ำ

เครื่องครัว

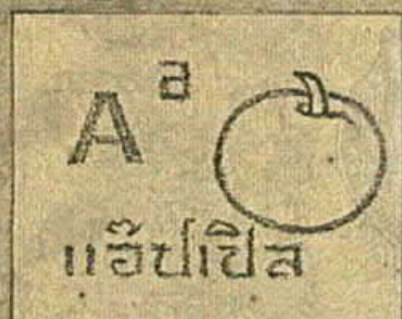

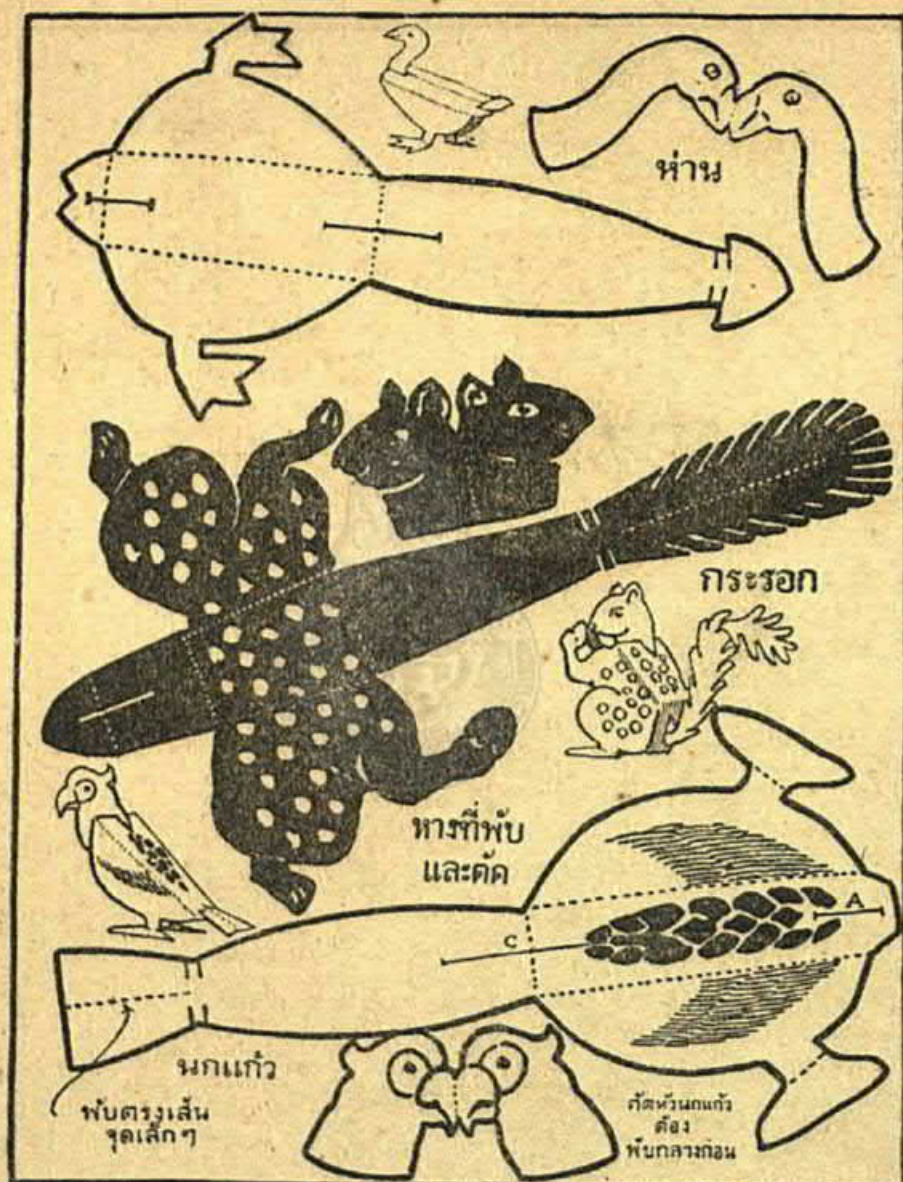
กรรไกร

ปากคืบหนีบ
ผ้า

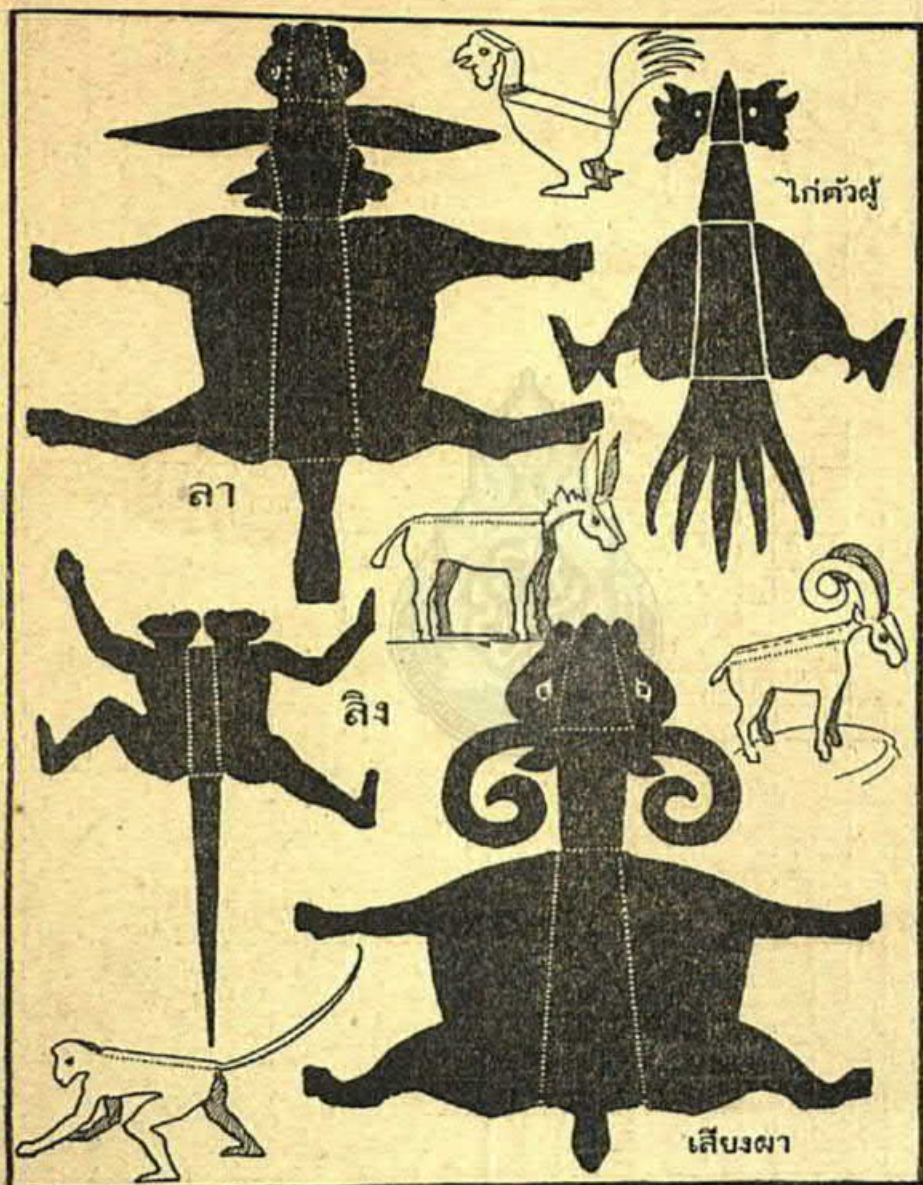
ถ้วย

ปิดรูปเหล่านี้ ในหน้ากระดาษที่พับ

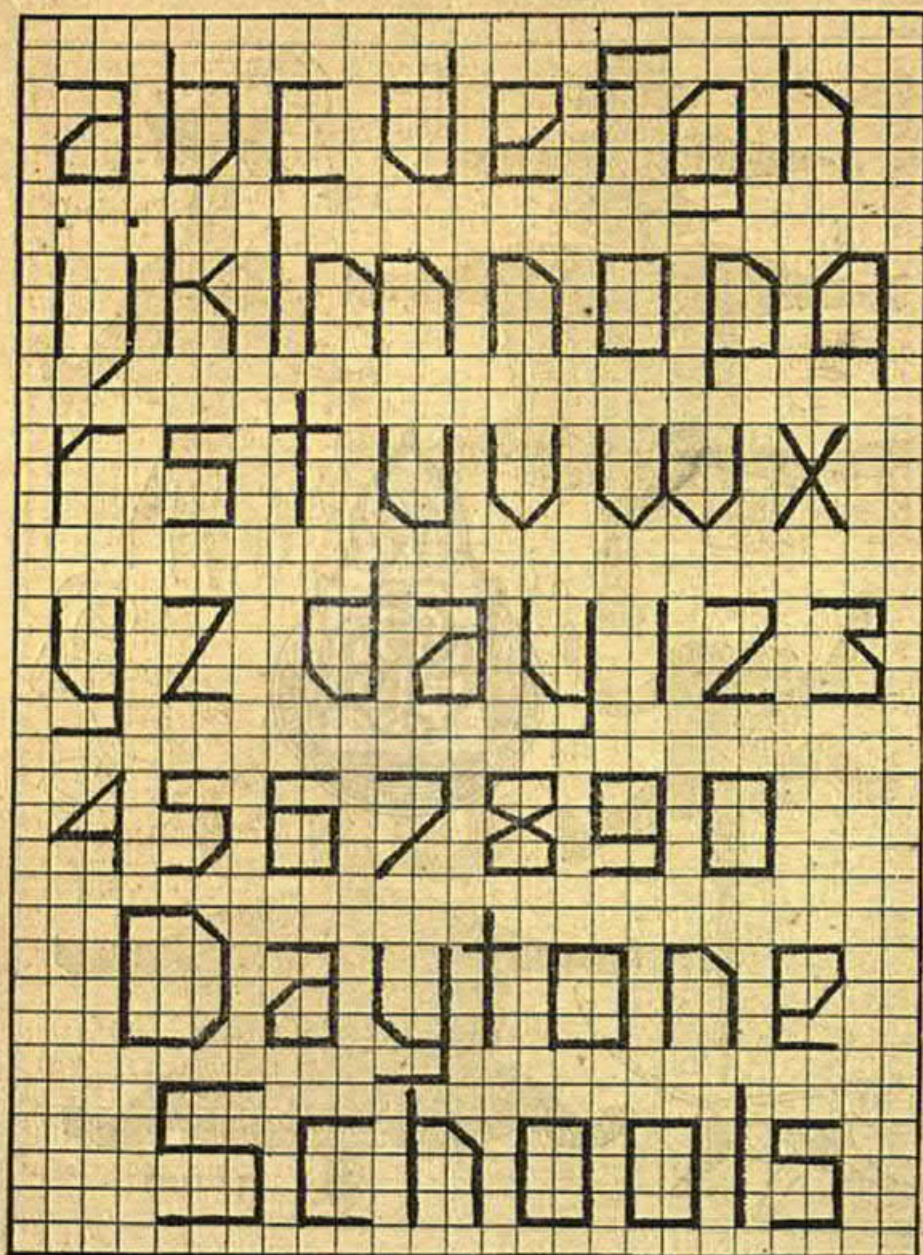

วิธีทำนกและสัตว์ต่าง ๆ ให้ดังได้

แบบตัดรูปสัตว์ที่ทำได้

หมวดที่ ๒ วันที่ ๒

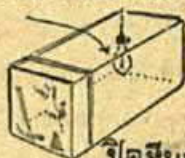
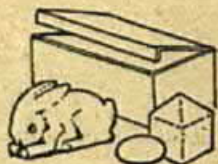
วิธีที่ครูโน้ตไว้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจ

การเลือกรูปซึ่งเป็นหลักไว้สำหรับงานที่จะให้เด็กทำ ครูจะต้องเลือกพื้นของธรรมชาติ เช่น กระดาษแข็งที่อ่อน ภาพทัศนและเครื่องเล่นต่างๆ ซึ่งเป็นของธรรมชาติเหล่านี้ครูควรจะทบทวนไว้ ซึ่งจะได้ ไว้ เป็นแบบแก่เด็ก และเขาของเหล่านี้แยกกันไว้ ให้เป็นที่เห็นทางแล้ว จะสะดวกแก่การหยิบฉวยมาทบทวนเมื่อเวลาต้องการ กับให้ใช้ตัววัตถุตัดจากกรีนเดอร์แล้วมาปิดลงบนของเหล่านั้น เขียนเป็นสาวบาญไว้ว่าสำหรับอะไร วิธีนี้ซึ่งทำให้ครูเก็บของเหล่านั้นเป็นระเบียบได้ ส่วนกระดาษก็ให้เรียงเป็นลำดับสักระยะ เพราะกระดาษเหล่านั้นจะต้องใช้วางข้างหลังรูป สำหรับทำให้เห็นส่วนต่างๆ กันและเพื่อทำให้รูปนั้นเด่นชัด เพื่อจะให้นักเรียนเขียนได้ง่าย

หีบแสงสว่าง เมื่อเขียนรูปหีบแสงสว่างคังหีบตัวอย่าง นักเรียนมักจะจนถึงความพิสดารและดีต่างๆ ของมัน ในการที่จะคังหีบแสงสว่างเพื่อเป็นแบบสำหรับหัดเขียนนั้นจึงคังคังนี้ คือ จงวางไว้ระหว่างบานหน้าต่างที่เปิดสว่าง และเงาของหน้าต่างขณะที่พระอาทิตย์ส่องความสว่างอยู่ หีบแสงสว่างที่เขียนแล้วจะเหมือนกับหีบตัวอย่างที่ว่าไว้ตรงคังรูปที่ ๒ ของหน้า ๘๔ นี้ เมื่อต้องการแสงสว่างจงใช้เทียนหรือไฟฟ้าแขวนไว้ด้วยหลอดแล้วจะได้แสงสว่างตามความต้องการ การกระทำอย่างนี้จะทำให้ผู้ที่เริ่มหัดๆ ได้จำอย่างมาก เมื่อ

ไว้ไฟฟ้าหรือเทียน

ปิดหีบก่อน
ใส่กระดาษให้ห่างกับกระดาษรูปข้างหน้าเล็กน้อย

ครู เห็นว่านักเรียน เขียนที่บดไข้ว ตัวอย่าง พอแก้ความต้องการแล้ว จึงให้นักเรียนเขียน โดยไม่ต้องใช้แบบต่อไป หัดที่จะทำแบบนี้ใช้ได้ทุกอย่าง ซึ่งดูให้เหมาะแก่ภูมิรู้ของ นักเรียนเป็นใช้ได้

รูปที่ครูนำมาเป็นแบบ ครู จะต้องเก็บรูปจากนักเรียน และทำให้นักเรียน มีใจเขียนและต้องบังคับให้นักเรียนเขียนตามแบบอย่างวิธีของรูปนั้น ๆ แต่อย่าให้ทำรูปให้ เหมือน ๆ กัน รูปหมุดต้นไม้ต่าง ๆ กันจะเป็นการช่วยให้มีประโยชน์มาก การเลือกรูป จากหนังสือแม็กกาซีนและตามไปสเตอร์ต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นวิธีที่ทำต่างกัน ไม่ว่ารูป ที่มีอยู่ในเมืองเราหรือมีอยู่ในเมืองต่างประเทศตามภาคต่าง ๆ ของโลก จะช่วยให้นักเรียน สามารถในการถ่ายรูป เหล่านี้เสมอ เพราะจะไม่ทำให้เสียง่ายจะได้ใช้ ได้นาน ๆ แต่อย่า เอาเมื่อถูก เอากระดาษใหญ่ ๆ หมอขยับห่อและเอาเก็บไว้ยังถิ่นซึกให้เรียบร้อยเพื่อจะสะดวก เมื่อคราวต้องการ

การเขียนเครื่องแต่งกาย ครู ควรเขียนรูปหุ่นคนกะดิกได้, ใหญ่บน กะดานคำ และรูปนี้อาจแปลงให้เป็นรูปผู้ชายหรือผู้หญิงซึ่งไม่ใช่ชาติเดียวกับเรา เมื่อครู จะเล่านิทานให้ทำตัวให้ตรงหนึ่งแล้วทำมือประกอบกับทำด้วย และนักเรียนก็จะเขียนรูปหุ่น จากรูปครูนี้ ได้ โดยง่ายดาย

การระวังกษัตริย์ ขั้วที่ใช้นั้น ถ้าเก็บไว้ในโต๊ะนักเรียนเมื่อมี อากาศอบอุ่น อาจจะทำให้ติดและเปื้อนหนังสือกับกระดาษ หีบเนอหรือหีบใด ๆ ที่มีกระดาษ คาคไว้อาจจะนำขั้วนี้ไปให้เปื้อนหนังสือได้ และอาจช่วยรูปปั้นที่เสร็จไปแล้วเป็นตอน ๆ ไม่ให้เสียทรงได้ด้วย ชื่อของนักเรียนควรเขียนไว้ที่หีบนั้นอาจจะช่วยครูให้ ไล่หีบเหล่านั้น ในตู้ ไว้สำหรับวันต่อไป

หมายเหตุ:—

ทุก ๆ วันและทุก ๆ แบบ ถ้าไม่เข้าใจสงสัยตอนไหนในแบบ ผักหักนี้ จดหมายถามได้ที่ (ห้างเพ็ญภาค แผนกโฆษณา)

(สำเนา)

ใบอนุญาตให้ใช้แบบเรียน

ฉบับที่ ๖๘/๒๔๘

วันที่ ๑๓ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๓

หนังสือวิชา

วาดเขียน ของนายช่วง สเลตานนท์

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง

จำนวนสองพันฉบับ ใน พ.ศ. ๒๔๗๓

เจ้าหน้าที่ได้ตรวจแล้ว อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้

(ลงพระนาม) ชานินวิทย์ มหาอำมาตย์เอก

เสนาบดีกระทรวงธรรมการ

(ใช้ได้เฉพาะในการพิมพ์คราวนี้เท่านั้น)